fidelce

Derleyen: Mehmet Aslan

fidelce

Hazırlayan ve İngilizceden Çeviren

MEHMET ASLAN

Fidelce

Mehmet Aslan

Diyalektik Kitap Dizisi: 1
Adımlar Yayıncılık: 1
Birinci Baskı: Mart 2005
SBN: 975-9071-00-2

Editör:
edat Şen

Redaksiyon:
eynep Ceren Özer

Kapak tasarımı:
immet Doğan

Teknik düzenleme:
an Grafik

Baskı-Cilt:
nset Ofset

lımlar Yayıncılık: İ. Çalışlar Cad. Gül Apt. No: 44/6
ıhçelievler - İSTANBUL
l: (0212) 554 25 91
posta: diyalektikyayinlari@hotmail.com

"Devrimi 82 kişiyle başlattım. Yeniden yapmak zorunda kalsam, on ya da on beş kişiyle ve kesin inançla devrim yaparım. Eğer inancınız ve eylem planınız varsa ne kadar küçük olduğunuzun önemi yoktur."

Fidel CASTRO

İÇİNDEKİLER

SUNU 7

BİRİNCİ BÖLÜM

Fidel Castro Biyografi 11

İKİNCİ BÖLÜM

Söylevler 27

Kapitalizm Bir Kurtlar Toplumudur 29

B.E.S. Kongresi Kapanış Konuşması 77

40. Yıl Dönümü Söylevi 105

Günümüz Mücadelesi Çetindir, Zordur 123

Küreselleşme Üzerine 125

Küba'nın Başarıları ve Amerika'nın Savaşları 137

SUNU

Emperyalizmin stratejik hedefi, ulus devletler çağını kapatıp imparatorluklar çağını açmaktır. Bu strateji, hem ABD'nin hem de AB'nin ortak stratejisidir. Günümüz dünyasının temel sorunları, esas olarak bu iki emperyalist kanadın, yeni döneme diğerinden daha güçlü girme ve daha güçlü bir imparatorluk kurma mücadelesinden kaynaklanmaktadır. Hem ABD'nin hem de AB'nin ortak olarak yaptıkları şeylerden biri, ulus devletleri parçalamak ve bu devletlerin yerli tekeller yararına emperyalist tekellerin önüne diktikleri engellerden kurtulmaktır. Ancak bu ortak strateji, farklı taktiklerle uygulanmaktadır. ABD, Afganistan ve Irak örneklerinde olduğu gibi fiili işgal taktiğini kullanırken AB de bilinen genişleme sürecini işletmektedir.

Emperyalizmle ezilen halkların çelişkisi, bu genel çerçeve içinde biçimlenmekte ve kendi sonuçlarını üretmektedir. Ulus devletlerin emperyalizme eski bağımlılık biçimleriyle yürüyecekleri bir yol kalmamıştır. Emperyalizm, bağımlılığı aşan ilişki biçimleri dayatmaktadır. Bir azgelişmiş ülkenin önünde iki yol vardır: Ya Irak gibi fiilen işgal edilmek ya da Türkiye gibi gönüllü olarak kendinden isteneni yapmak. Bu iki örnek, aynı zamanda ortak stratejiye sahip olan emperyalist kanatlar arasındaki taktik farklarına karşılık gelmektedir.

Ulus devlet, bağımlı ülke halklarının olağan bilincindeki tartışılmaz yerini de büyük ölçüde kaybetmiştir. Artık halklar

kendilerini hangi burjuvazinin sömürdüğüyle eskisi kadar ilgili değiller. Sömürü kaba işgale dayanmadığı sürece hiç olmazsa daha kaliteli tarzda sömürülmek bile tercih konusudur. Örneğin Türkiye'de nüfusun ezici bir çoğunluğu, Türkiye'nin AB'ye girmesini desteklemektedir. Bu, tüm ulusalcı parti, çevre ve kuruluşların yürüttükleri AB karşıtı kampanyaya rağmen böyledir. Hâlbuki AB siyasal ve ekonomik birliği, kurmakta olduğu yeni ordusu, bağlayıcı mahkemeleri ve bayrağıyla resmen bir imparatorluk haline gelmektedir. Diğer taraftan yine Türkiye'de nüfusun tamamına yakını ABD emperyalizmine ve özellikle onun son işgallerine şiddetle karşıdır. Belli ki bu sonuca yol açan şey, emperyalist kanatlar arasındaki taktik farkıdır.

Kapitalizm içinde kalarak yürütülen antiemperyalist mücadele, hiçbir dönemde gerçek bir kurtuluş sağlamamıştır. Bu geleneğin başlatıcısı olan Türkiye'nin durumu ortadadır. Bu yol, günümüzde tamamen kapalıdır. Emperyalist sömürüden kurtulmak, kapitalist sistemin dışına çıkmayı gerektirir. Bu nedenle antiemperyalizm mücadelesi, sosyalizm hedefine bağlı olarak yürütülen bir mücadele olmak zorundadır.

Bu mücadele, emperyalizmin yeni stratejisi ve bu stratejinin ürettiği yeni evrensel sorunlar nedeniyle temel önemde olan mutlaka enternasyonalist temelde ve sosyalizm hedefine bağlı olarak yürütülmesi gereken bir mücadeledir. Reel sosyalizmin küçük ama yıkılmayan kalesi Küba, emperyalizme karşı mücadelede enternasyonalizmi öne çıkaran sosyalist bir ülkedir. Elbette aynı zamanda reel sosyalizm döneminde ortaya çıkan ve onun temel özelliklerini bünyesinde taşıyan bir ülkedir.

Dünyanın geleceğinde nasıl bir sosyalizm olacağını ve buna Küba'nın nasıl bir katkısı olacağını hatta böyle bir katkısının olup olmayacağını bilemeyiz. Bilebileceğimiz tek şey, eğer dünya emperyalist bir çılgınlığa kurban gitmezse, gelecekte kapitalizmin yok olacağı ve yerine yeni bir düzenin geleceğidir. Bunun adı ne olursa olsun, içeriği insanlığın kurtuluş hedeflerine uygun olacaktır. Kapitalizm sona erecektir. Çünkü kapitalizm, tarihsel bir sistemdir. Tarihin belli bir döneminde doğmuş ve bugüne kadar gelmiştir. Her tarihsel fenomen ölür. Bu, kaçınılmazdır. Bir tarihsel

fenomen olarak kapitalizmin ölümü de kaçınılmazdır. Ancak bu sonun zamanını ve biçimini, dünya halklarının emperyalizme ve kapitalizme karşı verdikleri mücadele belirleyecektir.(Wollerstein)

Küba, kendi devrimini gerçekleştirdiği 1959'dan bugüne kadar ABD'nin, içinde biyolojik ve kimyasal silahlar da bulunan her türlü saldırısına rağmen ayakta kalmıştır. Bu dönem boyunca uluslararası alanda sayısız enternasyonalist görevler yürütmüştür. Bu görevlerin içinde, dünyanın gereksinim duyulan her yerinde ekonomi, sağlık ve eğitim alanlarında verdiği destek ve yardımlar olduğu gibi işgale ya da saldırıya uğrayan bir Üçüncü Dünya ülkesinin yanında savaşmak ya da o ülkeye askeri yardım sağlamak da vardır.

Küba, sosyalist bloğun yıkılışına kadar büyük ölçüde SSCB ve sosyalist bloktan diğer ülkelerin desteğiyle ayakta kalmıştır. Bu nedenle sosyalist bloğun çöküşü, Küba'yı büyük bir krizin içine itmiştir. Baştan beri ABD ve emperyalist ülkelerin ambargosu nedeniyle sıkıntı yaşayan Küba, bu dönemde çifte ambargoya karşı mücadele etmek zorunda kalmıştır. SSCB ve diğerlerinin tuttuğu yolun aksine, *özel dönem* stratejisine yönelerek komünizmin "herkese iş, herkese ihtiyacına göre" şiarına benzer bir uygulamaya yönelmiştir. 1990'lı yıllar boyunca ekonomik kriz koşullarında yaşayan Küba, günümüzde bu sıkıntıları belli ölçüde aşmış, özellikle eğitim ve sağlık alanlarında Üçüncü Dünya ülkelerinin lideri haline gelmiştir. Daha da önemlisi, eğitim ve halk sağlığı alanlarında emperyalist ülkelerle yarışacak durumdadır.

Emperyalist ülkelerin kendi çıkarları doğrultusunda oluşturdukları dünya ticaretini düzenleyen yasalar, IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların azgelişmiş ülkelere dayattığı ekonomik programlar Üçüncü Dünya ülkelerini bitimsiz bir ekonomik bunalımın içine itmiştir. Bu ülkeler sık sık ekonomik kriz yaşamakta ve ağır dış borç yükü altında ezilmektedirler. Küba, Üçüncü Dünya ülkelerinin emperyalizmin bu uygulamalarına karşı ortak bir mücadele yürütmeleri konusunda büyük çaba harcamaktadır. Bu anlamda Castro, azgelişmiş ülkelerin oluşturduğu uluslararası kuruluşlarda etkili ve önemli bir liderdir.

Küba, üç temel özelliğiyle yakından tanınması ve takip edilmesi gereken bir ülkedir: Her şeyden önce bir reel sosyalizm modeli

olarak geleceğinin olup olmadığı bir yana, sosyalist bir ülkedir ve antikapitalisttir. İkinci olarak enternasyonalizm vurgusu güçlü olan küreselleşme karşıtı bir ülkedir ve emperyalist küreselleşme konjonktüründe, enternasyonalizm her zamankinden daha çok öne çıkarılması gereken bir değerdir. Üçüncü olarak da antiemperyalisttir ve bu yönüyle Üçüncü Dünya ülkelerine öncülük etme çabası içindedir. Bütün bu temel özellikleriyle Küba, emperyalizm karşıtlığını ABD karşıtlığına indirgeyen yaklaşımlara karşı da hatırlatılması gereken bir örnektir.

Castro'nun kararlı kişiliği ve efsanevi liderliği, Küba'nın sosyalist çizgide ısrar etmesinde ve akıl almaz güçlüklerin üstesinden gelmesinde önemli rol oynamıştır. Dünyanın bir yerinde, emperyalizminin yanı başında Sosyalist, enternasyonalist ve antiemperyalist bir devrimci önder var ve kendi halkından başka hiçbir güce dayanmadan emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele yürütüyor. Ülkesinde üretilen her değerin adil ve eşit bölüşümüne öncülük ediyor. Adalet ve eşitliği, tüm dünya ülkelerinin ilişkilerinde temel ilke haline getirmek için savaşıyor. Bütün bu özellikleriyle Castro, yakından tanınması gereken bir devlet adamı ve devrimci önderdir.

Bu kitapta, Castro'nun 1992 ile 2003 yılları arasında verdiği beş ayrı söylev yer almaktadır. Seçilen söylevler, devrim sonrası Küba hakkında genel bir bilgi vermekle birlikte, sosyalist bloğun yıkılmasından günümüze kadar Küba'da neler olduğunu ve Küba'nın nasıl ayakta kaldığını yansıtacak tarzda söylevlerdir. Küba'nın *özel dönemde* ekonomi, eğitim, sağlık ve bilim alanlarındaki atılımları, bu söylevlerden açıkça izlenebilmektedir. Bu söylevler, Küba'nın uluslararası dünya pazarındaki eşitsiz ve haksız uygulamalara ve bu uygulamaları yürüten kuruluşlara karşı mücadelesini de ortaya koymaktadır.

Castro'nun en önemli özelliklerinden biri de üstün söylev yeteneğidir. FİDELCE, Küba'yı ve özellikle onun son dönemini, üstün söylev yeteneğiyle bizzat Castro'nun ağzından sunuyor.

MEHMET ASLAN

BİRİNCİ BÖLÜM

FİDEL CASTRO
(BİYOGRAFİ)

Fidel Castro

Castro'nun bu kısa tanıtım yazısı, Nelson P.Valdes'in "Fidel Castro –Bir Mini Biyografi" (1993) adlı çalışmasından ve "Braiıy Encyclopedi" nin Fidel Castro başlıklı bölümünden sentezlenerek çevrilmiştir.

Fidel Castro, 13 Ağustos 1926'da, doğu Küba'da, Orienteli toprak sahibi zengin bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Erkenden bağımsız bir kişilik sergilemeye başladığı için özel Katolik okullarından birine yazdırıldı. Burada kendisine disiplin, adanmışlık ve kendine güven duygusu aşılayan İspanyol papazlarından çok etkilendi. Altıncı sınıftan on ikinci sınıfa kadar yanlarında okuduğu Cizvitler, ona kapitalizmin karşı-reformcu tarzda eleştirisi olan tutucu öğütler verdiler. Bir öğrenci olarak en iyi dersleri, tarih ve coğrafyaydı. 1943'te, ülkedeki en iyi orta öğretim atleti oldu.

Castro 1945'te, Havana Üniversitesi'ni kazandı. Üniversite kampüsü, silahlı haydutlar tarafından yönetiliyordu. Bu haydutlar, o zamanki yozlaştırma ortamında türemiş ve Havana'da etkili olan çete savaşlarıyla önemli bir güç haline gelmişlerdi. Castro, üniversiteye gitmenin gerilla savaşı başlatmaktan daha tehlikeli olduğuna şahit oldu. Etkin ve eyleme dönük bir öğrenciydi. Az çalışmasına rağmen, olağanüstü hafızası sayesinde çok iyi duruma geldi. En büyük akademik ilgi alanları politika, sosyoloji, tarih ve tarımdı. Fakat o, sonra-

dan siyasi kariyerine yardımcı olacak olan bir hukuk diploması aldı. Etkilendiği temel entelektüel kaynak, 19. yüzyılın bağımsızlık lideri olan ve söylevlerini ezberlediği Jose Marti'nin eserleriydi. Küba siyasetinin polemiksel iklimine daldığı için, ulusalcılık, anti-emperyalizm ve sosyalizm, onun standart konuları haline gelmişti.

Fakülteye girmesinin hemen ardından Castro'nun politik eylemciliği şekillendi. 1947'de, Dominik Cumhuriyeti'nin diktatörü Rafael Leonidas Trujillo'ya karşı, başarısız olan bir seferberlik birliğine katıldı. 1948'de, Kolombiya'da Latin Amerikan Üniversite Öğrencileri Kongresi'nde temsilciliğini yaptığı Hukuk Öğrencileri Derneği'nin başkanı seçildi. Açıkça anti-emperyalist olan bu kongre, Castro'nun ülkeden ayrılmadan önce çarpışmalara katıldığı Bogota'da patlak veren büyük bir iç savaşla aynı zamana rastlıyordu. Ekim 1948'de Castro, zengin ailesi onaylamamasına rağmen Mirta Diaz Balart'la evlendi. Ertesi yıl, oğulları Fidel Jr. doğdu. 1955'te, önce boşanma ve ardından da Fidel'in oğlunu kaçırması ve Meksika'ya götürmesiyle birlikte bu evlilik, acı biçimde sona erdi. Oğlu, şimdi Küba'nın nükleer programını yönetiyor.

Castro, 1940'ların sonuna kadar, Küba siyasetinin yöntem, ideal ve amaçlarını kavradı. 1951'de, Küba'da ortodoks olarak bilinen ve Partido del Pueblo Cubano'nun önderlik ettiği, büyüyen bir politik hareket olan anti-komünist ulusal grupta bir liderdi. Bu hareket, büyük sosyal, ekonomik ve politik reformlar vaat ediyor ve seçim yoluyla başkanlığı kazanmayı umuyordu. Castro, kongre için adaylığını koymayı planlıyordu; ancak 10 Mart 1952'de, 1933'ten beri Küba'da ordunun güçlü adamı olan Fulgencio Batista, cumhuriyet hükümetini yıktı.

Fidel Castro ve engellenen seçimlerde kazanma umudu besleyen birçok ortodoks, bir ayaklanma örgütlemeye başladı. Castro, 26 Temmuz 1953'te, Moncado askeri kışlasına karşı çoğunluğu genç olan bir sivil ortodoks grupla düzenlenen silahlı saldırıya önderlik etti. Saldırı başarısız oldu ve Castro, zindana düştü. Fakat örgütlediği hareket, muhalefetin ideallerini zaptetti. 1953'ten 1955'e kadar hapis yatan Castro'nun zamanı yazma, araştırma ve örgütlemeyle geçti.

Mayıs 1955'te siyasi genel af verilmesiyle Castro, Meksika'da sürgüne gitti ve bir seferberlik gücü yetiştirmeye başladı. 1956'nın

sonlarında, 82 kişiyle, gerilla savaşını başlatmak üzere Güney Oriente'de karaya çıktı. Hareket büyüdü ve Fidel, Sierra Maestra dağlarından başlayarak paralel bir hükümet örgütledi, küçük bir tarım reformu gerçekleştirdi, tarım ve hafif sanayi ürünlerine sahip olan kurtarılmış bölgeler oluşturdu, radyo istasyonu kurdu ve hatta küçük bir hava gücü yarattı.

Castro'nun gerilla hareketi, Latin Amerika'da orduyu bozguna uğratan ilk hareketti. Castro, usta bir politik ve askeri stratejist olduğunu kanıtladı. Küba Devrimi, 1 Ocak 1959'da, bu ülkenin tarihinde görülen en büyük halk desteğiyle, onun liderliği altında başladı.

Devrimin, çok sınıflı bir tabana dayanan halkçı bir doğası olduğu için, her sınıf, bu devrimi kendi beklentileri temelinde yorumluyordu. Küba burjuvazisi, Fidel Castro'yu cumhuriyet yönetimini geri getirecek ve burjuva demokrasisi kuracak bir lider olarak görüyordu. Buna karşılık toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan halk kesimlerinin temel beklentisi ise sosyal adaletti.

Castro, ikna edici ve etkileyici bir hatip ve halkın sevgi ve desteğine sahip bir kişilik olduğunu bir kez de iktidarda kanıtladı. Castro, devrimin gelecekteki rotasını tanımlama konusunda kritik bir konuma sahipti. Devrimci düzenin çok sevilmesi, Castro'nun büyük sözcüsü olduğu bir sosyal radikalleşme sürecinin de önünü açtı.

Castro, son otuz üç yıl boyunca halkın aşırı ilgi odağı olarak kalmıştır. Bilim adamları, analizciler, destekçiler ve düşmanlar, Küba Devrimi'nin en azından bir yönü üzerinde anlaşırlar: Fidel Castro, sorgusuz politik ve ideolojik lider olmuştur. Önemli politikaların genellikle onun kararlarına bağlı olduğu doğrudur. Castro, her ne kadar siyasetin ve ekonominin merkezinde görünse de belirli bir sorumluluk bağlamında çalışmak zorundadır.

Kişisel özellikler

Fidel Castro, ne kadar tehlikeli olursa olsun, eyleme yönelik bir kişiliktir. Bu özellik, onun çocukluğuna kadar uzanır. Bugüne kadar onunla gelmiştir ve bu özellik, onun güçlü karakteri, kararlılığı ve azmiyle yakından ilgilidir. Castro'ya göre mücadeleci olmak, bir devrimcinin temel özelliğidir.

Castro, kendini işine adamıştır ve kendisine meydan okunmasından hoşlanır. Bir zamanlar ona öğretmenlik yapan bir Cizvit papazı, bu kişilik özelliğini "boyun eğmez atılganlık" olarak tanımlamıştır. Onun, vazgeçmeyi reddeden güçlü bir iradesi vardır.

Castro'nun, kendi işlediği demir bir disiplini vardır ve diğerlerinden de bu disipline sahip olmalarını bekler. Bu demir disiplin, aşırı özgüvenle birlikte yürür. O, yalnızca iki vesileyle tereddüt göstermiştir: Havana'ya vardığı ilk gün (8 Ocak 1959), kumandanlarından biri ona "voy bien Camilo?" "Ne yapayım?" diye sorduğunda ve 26 Temmuz 1970'te, istifa etmeyi önerdiğinde... Castro'nun sahip olduğu özgüven, herkesin paylaştığı ortak bir izlenimdir.

Özgüven ve güçlü irade, keskin bir zekâyla birleşmiştir. Muhalifleri bile, Castro'nun zeki, kavrayışlı ve çok okuyan biri olduğunu kabul ederler. Her etkili stratejist ya da aktör gibi, o da gizemli bir zamanlama duygusuna sahiptir. Onun sadık ve kendini adamış izleyicileri, onu dürüst, kişisel cesaret sahibi ve özverili bir insan olarak nitelerler.

Onun halka yönelik konuşmaları, Kübalıların psikolojisini anlayan ve bundan iyi yararlanan usta işi konuşmalardır. Bir yazar onun yeteneğini "müthiş bir hitabet ustalığı" olarak adlandırmıştır. O eğitir, öğretir, açıklar, eleştirir, ikna eder ve saldırır. Onun hitabeti, güven ilham etmeye, eyleme yöneltmeye ve harekete geçirmeye yöneliktir. Konuşmalarında iki boyut vardır: Bunlardan biri üslup, diğeri de içeriktir. Castro'nun yakın arkadaşı Gabriel Garcia Marquez onun üslubunu, "büyü sınırında söylenen sözlere bağlılık" olarak tanımlamıştır. Konuşmaya çok zaman ayırdığı için, mesajı açıklık kazanır. Fakat aynı nedenle tekrara düşme eğilimi de gözlenir. Söz, onun elinde müthiş bir silaha dönüşür. Yukarıda söz edildiği gibi Castro'nun, 1955'te hapishaneden salıverildikten sonra kendi yönetimi vardır ve radyo yayını yapmaktadır. Fakat Fulgencio Batista hükümeti, onun yayın yapmasına izin vermesine karşın halka hitaben konuşma yapmasını yasaklamıştır.

Kendini Küba tarihine adamış bir uzman olarak o, bu tarihi bir silah ve kılavuz olarak kullanır. Tarihsel sembollere ve örneklere bel bağlar. O bu ülkede, tarihsel kavram, örnek ve modellerle iş gö-

ren tek Kübalı siyasetçidir. Gizemli bir tarihsel devamlılık duygusuna sahiptir.

Ülke içindeki nüfuzu

Bazı analizcilerin Fidel Castro'yu, iktidarda kalmak için her şeyi feda edecek bir lider olarak görmesine rağmen o, ne servet, şan, şöhretin arzusunun ne de saygınlığın kendisini motive ettiğini söyler.

Fidel Castro, devrimin özelliklerinin güçlü biçimde canlı bir örneği olmasına ve bu özellikleri açıklamış olmasına rağmen, onun felsefe ve politik görüşleriyle ilgili hiçbir sistematik araştırma yoktur. Onun konuşmalarında ve kefil olduğu politikalarda bazı başat çekirdek değer, düşünce ve politikalar vardır. O, elbette ulusalcıdır. Fidel'in yegane katkısı, ulusal bağımsızlığın savunusuyla sosyalizm ihtiyacını (1961'de yapılan) birleştirmesidir. Bu iki katlı entegrasyon, onun düşüncesinde, devrim ve ulusun ayrılmaz hale geldiği anlamına gelmiştir. Bu nedenle devrimci kalma, belki ulusal birliğe tercüme edilebilecek olan devrimci birliği gerektirir. Devrimci birlikte ikna esastır. İkna sürecinin işlemediği durumlarda hukuk ve kitle hoşgörüsüzlüğü gereksinim duyulan birliği sağlamak için kullanılabilir.

Bu devrimci felsefe şöyle özetlenebilir: Kolektif ihtiyaçlar, bireysel haklardan önce gelir. Para değil, devrimci bilinç motive etmelidir. Açgözlülük değil, özverililik olumlu değerdir. Devlet akılcı seçimler yapabilir; piyasa ise akıldışıdır. Az gelişmiş bir ülke, tüketicilikten çok üretimle ilgilenmelidir. Politik ihtiyaçlar ekonomik mantıktan önce gelir. Yığınsal politik katılım, politik çeşitlilikten daha önemlidir. Birlik gereklidir ve düşünce çoğulculuğundan üstündür. Merkezi kontrol, yönetsel otonomiden daha iyidir. Kitle seferberliği, yönetsel yöntemlerden daha önemlidir. Politik liderlik aracılığıyla halkla doğrudan temas, gerçek bir demokrasi ölçütüdür. Eşitlik ve adaletin olmadığı yerde, bireysel medeni ve politik hakların gerçek anlamda uygulanması mümkün değildir. Kararlar bu tür bir sıralama temelinde alınmıştır ve yeni bir toplum yaratılmıştır.

Castro'nun kurduğu siyasal sistem, resmi kurumlar ve karizmatik otoritenin sıkıntılı bir dengesidir. Onun liderliği, anayasal yöne-

timden çok, halkın seferber edilmesinden aldığı otoritenin sürekli yeniden onaylanması üzerine kuruludur. 1959'da, bu tarzla popüler saygınlık kazandı ve ondan beri bu tarzı sürdürdü. 1970'lerin ortasından 1986'ya kadar, halkla aşırı kişisel teması azalırken, bir kurumsallaşma sürecinin zemin kazanmasına izin verdi. Fakat SSCB'deki değişmeler, rejiminin istikrarını tehdit ettiği için karizmatik modele geri döndü.

Castro, otorite örgütleyebilecek hatta otorite atayabilecek güce sahiptir. O, zıt görüşleri birleştirerek ve ortak zeminler keşfederek devrimci safların içindeki tamamen zıt görüşleri kaynaştırır. Halkla temel bağlantıları bulunmayan bütün diğer devrimcilere, bu temel bağlantıyı sağlarken, aynı temel üzerinde onlara liderlik de yapar. Bu, bir çizginin kabul edildiği kendi konsensüs yapısı aracılığıyla gerçekleşir. Böylece Castro, halkı birleştirir. Bu anlamda Fidel Castro, "Büyük Birleştirici ve Büyük İletişimci"dir.

Karizmatik bir lider olarak Castro, kararları kendi başına almaz. Yanında bir "destek grubu", alanlarında uzman olan kişilerden oluşan merkezi bir çevre vardır. Bunlar, diğer şeylerin yanında onu iyi bilgilendirmekle de görevlidirler. Bunlardan, sıkı çalışmaları ve çok amaçlı olmaları beklenir. Başlangıçta eski gerillalardan oluşan bu çevre artık, hem Castro'nun güvendiği hem de güçlü uzmanlık bilgisine sahip kişilerden oluşmaktadır.

Fidel Castro, birçok resmi ünvanı elinde tutar. Bu ünvanlar, Devrimin En Yüksek Lideri, Küba Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı, Cumhurbaşkanı, Devlet Konseyi Başkanı, Komünist Parti Birinci Sekreteri ve ayrıca Ulusal Kongre Üyesi ünvanlarıdır.

Birleşik Devletler'in muhalefetine rağmen önceki bütün Küba yöneticilerinden daha uzun bir süre iktidarda kalması, Fidel'in diğer bir büyük başarısıdır. Castro, yerel alanda sosyalist sistemin tanıtılması da dahil, Küba'nın siyaset, ekonomi ve toplumsal radikal dönüşümüne öncülük etmiştir. Paylaşımda adalet ve eşitlik getirmiştir. Bütün bunlar da Castro'nun geniş ölçüde meşruluk kazanmasını sağlamıştır.

Castro, yeni kurumlar oluşturma sürecine öncülük etti. Görev ne olursa olsun, kitle seferberliği yöntemini öne çıkardı. Kaynakları kentsel alanların dışında yoğunlaştırma modelini geliştirdi. Hal-

ka bir iş, gerçek bir eğitim ve sağlık hizmeti gibi doğal haklara sahip oldukları inancını aşıladı.

Onun yönetimindeki devrim, yabancı mülkiyeti kamulaştırma cesareti göstermiştir (Bu ölçüde bir kamulaştırma Latin Amerika'da hiç yapılmamıştı). Ayrıca daha sonra, sosyalizmi kurmanın gerçek yolu konusunda Sovyetler Birliği'ne meydan okumuştur. Sovyetler ve Doğu Bloku'nun dağılmasından sonra, sosyalizmi yaşatma konusundaki iddia ve ısrarı ise diğer bütün başarılarının önüne geçmiş ve dünya çapında hayranlık duygularının ana nedeni haline gelmiştir.

Castro'nun eksiklikleri arasında, Küba'nın ekonomik olarak daha fazla kendine yeterli hale gelme konusundaki başarısızlığı, adanın ekonomisinin yetersizliği ve şeker ihracatına dayalı kalması kaydedilebilir. Politik açıdan ise karizmatik politik sistem tarzının yerini alacak kurumlar yaratma yetersizliği gibi konular sayılabilir.

Dış politika

Başlangıçta ABD, Castro ocakta başbakan olduktan sonra yeni hükümeti tanıma konusunda hızlı davrandı. Fakat yeni hükümet, yıllarca aynı şirketlerin yapay olarak düşük tutmayı becerdikleri mülkiyet vergisi değerlerine dayanan tazminatlar teklif ederek büyük ABD şirketlerinin (özellikle United Fruit'in) mallarını kamulaştırmaya başladığında, hemen ABD'yle sürtüşme ortaya çıktı. Castro, Nisan 1959'da Beyaz Saray'ı ziyaret etti ve Başkan Yardımcısı Richard Nixon'la görüştü. Söylentiye göre Eisenhower, golf oynadığını bahane ederek Castro'yla görüşmeyi reddedip onu küçümsemiş ve onunla konuşmaya Nixon'ı gönderip komünist olup olmadığını öğrenmesini istemiştir. Castro'nun ekonomik politikaları, Washington'da onun Sovyetler Birliği'ne bağlı olan bir komünist olduğu yolunda bir kaygıya yol açmıştı. Görüşmenin ardından Nixon, Castro'nun "toy" olduğunu fakat illa da bir komünist olmadığını söylemiştir.

Küba Şubat 1960'ta, SSCB'den petrol satın almak üzere bir anlaşma imzaladı. Küba'daki ABD şirketlerinin rafinerileri petrol işlemeyi reddetmeleri üzerine kamulaştırıldı ve ABD, hemen ardından

Castro hükümetiyle diplomatik ilişkileri kopardı. Eisenhower yönetiminin endişesine rağmen Küba, Sovyetler Birliği'yle daha yakın bağlar kurmaya devam etti. Castro ve Sovyet Başkanı Khrushchev arasında çeşitli antlaşmalar imzalandı ve Castro, SSCB'den büyük miktarlarda ekonomik ve askeri yardım almaya başladı.

17 Nisan 1961'de, takma Küba markaları taşıyan B-26c bombardımanlarından iki gün sonra ve Castro'nun kendi devrimini sosyalist bir devrim olarak tanımlamasından bir gün sonra, ABD, Küba'ya yönelik başarısız bir saldırıya sponsorluk yaptı. CIA'in finanse ettiği, yetiştirdiği ve CIA operasyoncuları Grayston Lynch ve William Robertson'ın komuta ettiği, yaklaşık bin dört yüz kişilik Kübalı bir sürgün gücü olan 2506. Tugay, Havana'nın güneyinde, Domuzlar Körfezi'nde, Playa Giron'da karaya çıktı. CIA'in beklentisi, saldırının Castro'ya karşı bir halk ayaklanmasını başlatacağıydı. Fakat böyle bir ayaklanma hiç olmadı. Başkan Kennedy son anda desteğini çektiğinde, saldırı gücü birimlerinin kıyıya ulaştıklarında başardıkları tek şey esir düşmekti. *Houston ve Rio Escondido* adındaki iki ABD ikmal destek gemisi, pervaneli Küba uçağı tarafından batırıldı. Bu eylemle ilgili olarak, dokuz kişi idam edildi. CIA öncülüğündeki sürgünler gücü, Fidel Castro'nun Batı yarımküresinde "Amerikan emperyalizminin ilk yenilgisi" olarak ilan ettiği Domuzlar Körfezi zaferinde Küba tarafından bozguna uğratıldı. Savaş alanında bizzat "ateş" çağrıları yapan Castro, saldırı girişimi sırasındaki etkinlikleri sayesinde Küba halkından daha fazla destek kazandı. Birleşik Devletler, 1961'de, Küba'ya ekonomik ambargo dayatarak misilleme yaptı. Çatışma 1962 füze krizinde, dünyayı savaşın eşiğine getirerek boyutlandı.

2 Aralık 1962'de ulusal çapta yayın yapan bir radyo konuşmasında Castro, bir Marksist-Leninist olduğunu ve Küba'nın, komünizmi benimseyeceğini ilan etti. 1960'lı yıllar boyunca, Castro'yu devirmek için daha küçük ölçekli birkaç girişimde bulunuldu. CIA'in finanse ettiği ve donattığı Küba sürgünleri, bir ayaklanma beklentisi içinde ve birçok sivil kayba yol açarak, çoğunlukla Küba Trinidad yakınlarındaki uzak bir bölge olan Sierra de Escambray'da operasyon yapan küçük sert çeteler oluşturarak, Castro'nun devrim tarzını taklit etmeye çalıştılar.

Castro, Batı yarım kürede ABD'nin dayattığı izolasyondan kurtulmak amacıyla, küresel bir dış politika ihtiyacını da tanımladı. Küba ilk önce, Afrika ve Asya ile bağ kurdu. Ayrıca Castro, sayısız forumda, Üçüncü Dünya'nın çıkarlarını temsil etmede büyük bir rol üstlenmeye başladı. Kübalı görevliler, Castro'nun enternasyonalist yaklaşımının da bir sonucu olarak birçok ülkeye gönderildi. (Angola, Etiyopya, Cezayir, Nikaragua ve diğerleri)

1961'den itibaren Küba, SSCB'yle özel bir ilişki geliştirdi. Fidel Castro, iki ülkeyi birleştirmede ve Sovyetlerden ticaretle ilgili alışılmamış ölçüde avantajlı koşullar elde etmede kritik bir rol oynadı. Bu durum, Küba'nın ABD'yle ilişkilerinin daha da kötüleşmesine neden oldu. 1991'e kadar, Küba'nın Sovyetlerle özel ilişkisi sürmüştür. Bu tarihte SSCB ortadan kalktığı için bu özel ilişki de sona ermiştir. Bu durum, Fidel Castro'nun iktidarı ele geçirmesinden beri Küba'nın karşılaştığı en büyük bunalımın da temel nedeni olmuştur. 1992'ye kadar, Küba devriminin ayakta kalmasıyla ilgili beklentiler, oldukça belirsiz göründü. Şimdi halk petrol kıtlığıyla, yedek parça, hammadde ve tüketim malları yetersizliğiyle, her zamankinden daha sert olan kemer sıkma önlemlerine göğüs geriyor. Fidel Castro'nun da belirttiği gibi bu, tartışmasız şimdiye kadar yürütülen en büyük mücadeledir.

Küba füze krizi

Khrushchev'in yaşam öyküsüne göre, Sovyet Başkanı, 1962 baharında Crimea'da tatil yaparken, Ada'ya (ya da doğrudan doğruya Sovyetler Birliği'ne) karşı ABD saldırısını önleyen bir unsur olarak Küba'ya füze yerleştirme fikrini tasarlamıştı. Kendi askerlerine danıştıktan sonra, özel koşulları karara bağlamak üzere temmuzda Raul Castro'nun liderliğinde bir Küba delegasyonuyla bir araya geldi. Küba toprağına Sovyet R–12 MRBM konuşlandırmak için anlaşmaya varıldı. Fakat Amerikan U-2 keşifleri, silahlar henüz konuşlandırılmadan, 15 Ekim 1962'de, füze donanımlarının yapımını keşfetti. ABD hükümeti, Miami'nın doksan mil güneyine yerleştirilen bu Sovyet nükleer silah tesisatını saldırgan bir eylem ve ABD güvenliğine bir tehdit olarak değerlendirdi. Küba füze krizi, 22

Ekim 1962'de ABD'nin bu keşfini açıkça ilan etmesiyle ve Küba etrafında adaya yönelen her gemiyi etkin biçimde durduracak ve arayacak bir karantina uygulamasıyla sonuçlandı.

Castro, 27 Ekim 1962'de Khrushchev'e yazdığı özel bir mektupta, eğer Küba işgal edilirse ABD'ye ilk nükleer füzeyi fırlatması için ısrar etti. Fakat Khrushchev, böyle bir durumda bir ilk füzeyle yanıt verme fikrini reddetti. Ancak Küba'daki Sovyet saha komutanlarına, eğer ABD saldırırsa, taktik nükleer silahlar kullanma konusunda yetki verdi.

Khruschev, ABD'nin Küba'yı işgal etmeyeceğine yönelik aldığı bir taahhüde ve Türkiye'den Amerikan füzelerinin kaldırılmasına karşılık olarak füzeleri kaldırmak konusunda ABD'yle anlaştı. Gerginliklerin fitili çekildikten sonra, ABD ve Küba arasındaki ilişkiler karşılıklı olarak düşmanca olmaya devam etti ve CIA, sonraki yılarda birçok suikast planına sponsorluk yapmayı sürdürdü.

İltica sorunu

28 Mart 1980'de, sığınmacıları taşıyan bir otobüs, Havana Peru Elçiliği'nin dış kapılarını kırıp içeri girdi. 48 saat içinde, 10 000'i aşkın Kübalı, elçiliğe kaçtı. 20 Nisan'da Castro, isteyen herkesin, Havana'daki Mariel limanından tekneyle ayrılabileceğini duyurdu. Küba sürgünleri, "özgürlük teknesi" olarak tanınmaya başlayan tekneyle, Mariel'e gitmeye başladı. ABD Sahil Güvenlik'inin rakamlarına göre, Castro 26 Eylül'de Mariel'i kapatıncaya kadar Küba'dan, 124 776 Kübalı kaçmıştır.

İlticacılar Mariel'den ayrılırken Castro, homoseksüel ve zekâ özürlü yurttaşlardan oluşan tahmini 20 000 mahkumu da sınırdışı edip ilticacılarla birlikte gönderdi.

Ekonomik politika

Castro, ekonomik politikaları halkın yararını gözeterek oluşturmuştur. Tarımı kolektifleştirmiş, Kübalıların ve yabancıların özel mülkiyetini kamulaştırmış ve sanayiyi ulusallaştırmıştır. Böylece ulusal denetimi güçlendirmiştir. Birçok Kübalı, ülkeden kaçmış, kaçanların bir kısmı da, eylemcilerin büyük bir anti-Castro toplulu-

ğu kurduğu Miami ve Florida'ya gitmiştir. ABD'nin dayattığı ambargo yüzünden Küba, ekonomik koşullarının iyileşmesini finanse etme konusunda adanın toplam yerli üretiminin dörtte birine varan değerde Sovyet ve Doğu bloku sübvansiyonlarına gittikçe bağımlı hale gelmiştir. 1991'de Sovyetler Birliği'nin yıkılmasının, Küba ekonomisine şiddetli yansımaları oldu.

Castro taraftarları, Amerikalı turistlerin Küba'ya genel bir seyahat yasağını da içeren Amerikan ekonomik yaptırımlarını, Küba'nın ekonomik sorunlarında belirleyici faktör olarak ilan etmişlerdir. Ambargo yanlıları buna, ABD'nin Küba'ya ambargo koyan tek ülke olduğu ve Küba'nın diğer bütün ülkelerle ticaret yapmakta hâlâ özgür olduğu şeklinde yanıt vermişlerdir. Buna karşılık ABD, kendi şirketlerinin dış şubelerini Küba'yla ticaret yapmaktan men etmeye çalışıyor. Yabancı şirketlere yaptırım koyuyor ve Küba'yla ticaret yapacak daha küçük ülkelerle ticaretini sınırlandırıyor.

Küba bölgede, Dominik Cumhuriyeti'nin ardından en çok turist çeken ikinci ülkedir. Çok ihtiyaç duyduğu dövizi de büyük ölçüde bu yolla elde ediyor. Kübalılar ayrıca, akraba ve arkadaşlarına para gönderen Kübalı-Amerikalılardan büyük miktarda döviz (tahminen yılda 850 milyon dolar) alıyorlar. Küba, özellikle sağlık görevlileri ve sağlık hizmetleri mübadelesiyle Venezuella'dan petrol alarak kendi enerji ihtiyacının çoğunu karşılıyor.

Son yıllarda Castro, Küba ekonomisini desteklemek ve tıbbi gereç ithalinin ikame etmek amacıyla biyo-teknoloji alanında yatırım yapmıştır. Küba'nın bu alandaki gelişmeleri, biyolojik silahlara yönelik potansiyeli konusunda kaygı ve korkuları tahrik etmiştir. Bu nedenle 2002'de, eski ABD Başkanı Jimmy Carter'ın yaptığı ziyaretin amaçlarından biri de, Küba genetik mühendislik alanlarını incelemek olmuştur. O zamandan beri Küba ekonomisi, hem tıbbi teknoloji ithalinden hem de "sağlık turizminden" kazanç sağlamaktadır.

Sağlık hizmetleri

Eğitim ve sağlık hizmetleri, Küba'da herkesin ulaşabileceği hizmetlerdir. UNESCO istatistikleri, Küba temel okur-yazarlık oranının, Latin Amerika'daki en yüksekler arasında olduğunu doğruluyor.

Bebek ölümleri oranı, bölgedeki en düşük orandır. Sağlık hizmeti, çok yüksek kaliteye sahiptir ve tüm Kübalılar, altı yaşına kadar bedava süt alırlar. Küba televizyonu eğlencenin yanı sıra, yetişkin nüfus için yüksek okul düzeyinde kurslar yayınlar. Castro, gayretlerinin onaylanmasıyla 04.12.1988, Dünya Sağlık Örgütü'nden (WHO) "Herkes İçin Sağlık" madalyası alan tek hükümet başkanı olmuştur.

Küba medyası sık sık, mutlu ve doygun Küba çocukları ile uyuşturucu satan çocuklar, fahişeliğe sürüklenen ya da Bogota, Los Angeles, Buenos Aires'in gecekondularında yaşayan, Peru'nun *Pueblos Jovenes'*inde ya da Brezilya'nın *Favelas'*ında yaşayan çocuklar arasındaki karşıtlığı vurguluyor. Bununla birlikte, Küba'da gerçekten de sokakta yaşayan çocuk yok denecek kadar azdır.

Küba, dünyanın her yerinden altmıştan fazla Üçüncü Dünya ülkesine, tıbbi yardım sağlamak amacıyla, yaklaşık yirmi bin doktor göndermiştir.

Küba'nın Castro liderliği, çoğunlukla karşı çıkılmaz bir liderlik olarak kalmıştır. Castro'nun muhalifleri onun süren liderliğinin, zorlama ve baskı yüzünden olduğuna inansa da Castro taraftarları bunun nedeninin, halkın Castro'nun yaşam koşullarının gelişmesinden sorumlu olduğuna inanmaları olduğunu ileri sürüyorlar.

Fidel Castro rejiminin savunucuları, 1959'da iktidara geldiğinden beri, onun hükümetinin bir başarısı olarak, Küba'nın göreceli olarak ileri sağlık güvencesi ve tıbbi sistemini gösteriyorlar. Ülkenin devrim sonrası gerçekleştirdiği yeniden inşanın büyük bir kısmı, çocuklar üzerine odaklanmıştır. Kübalıların 2002 itibariyle ortalama yaşam süreleri, Birleşik Devletler'dekinden sadece birazcık düşüktür.

Küba'nın bebek ölüm oranı, şimdi Latin Amerika'daki en düşük orandır. Castro'dan önce de zaten bu oran düşüktü ve dünyada en düşük 13. orandı. Bununla birlikte insan ömründeki uzamayla ilgili önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Ortalama insan ömrü 1959'daki başlangıçta altmış yıldan daha azken 2004'te yetmiş altı yıla çıkmıştır. Bu, çok önemli bir ilerleme göstergesidir.

Küba'nın eczacılık alanında çok sıkı ve sağlam bir gelişme gösterdiği herkesçe kabul edilir. Patent alanında da çok güçlüdür ve ilaçlarını tüm dünyada pazarlamaya çalışır.

Eğitim ve okuma yazma kampanyası

Küba'da okur-yazarlık oranı bir hayli yüksektir. Castro'nun okuma yazma kampanyası, okur yazarlığın çok düşük olduğu kırsal alanlarda odaklanmıştır. Castro, 1960 sonbaharında Birleşmiş Milletler'in önünde yaptığı bir konuşmasında, şunu ilan etmiştir: "Küba, birkaç ay sonra, okur yazar olmayan bir kişinin bile kalmadığını söyleyebilecek ilk Amerika ülkesi olacak." Bunun üzerine ülkenin her tarafına isteyenlere okuma yazma öğretmek üzere iki yüz yetmiş bin öğretmen ve uzman gönderildi. 1961'e kadar, Küba'nın okuma yazma bilmeyenlerinin oranı, % 20'den % 4'e düşmüştü. Kursu tamamlayan kişilerden, sınav mahiyetinde Fidel Castro'ya bir mektup göndermeleri istendi. Küba'nın Ulusal Okur Yazarlık Müzesi, bu tür mektuplardan oluşan yedi yüz binden fazla mektubu arşivinde tutuyor.

İnsan hakları

Castro rejimi sık sık işkence, keyfi tutuklama, adil olmayan yargılamalar ve aşırı adli idamlarla suçlanmıştır. Bazı çevreler, on yıllarca süren Castro yönetimi altında, birkaç bin yargısız infaz meydana geldiğini ileri sürse de Uluslararası Af Örgütü ve İnsan Hakları İzleme Örgütü gibi kuruluşlar Küba'yı sadece sansür, basın özgürlüğünün olmayışı, medeni haklardan yoksunluk, politik muhalefet grup ve birliklerinin suçlu ilan edilmesi, serbest ve demokratik seçimlerin olmayışı konularında eleştiriyorlar.

Bu eleştirilere karşılık Castro bunu, ajan ve paralı askerler kullanarak Küba'ya karşı gizli eylemlerde görevlendirmeye devam eden ABD'ye uygun bir yanıt olarak görüyor ve birçok insan hakları eylemcisinin, aslında ABD'nin ajanı olduğunu ileri sürüyor. Ancak bunlar sadece iddia da değildir. Gizliliği kalkmış dokümanlar artık kanıtlıyor ki, ABD geçmişte sahte Küba parası basma, gizli askeri eylemler gerçekleştirme, saptırma ve sabotaj yapma da dahil, bu tür taktikleri sık sık kullanmıştır. Ayrıca Küba'ya karşı birkaç biyolojik savaş vakaları da olmuştur. 1971'de CIA'in desteklediği Castro karşıtı örgütler, Amerika kıtasında önceden bilinmeyen bir domuz has-

talığı olan Afrika domuzu ateş hastalığı başlattılar. Salgını kontrol altına almak için Kübalılar, adadaki toplam domuzların yarısını yok etmek zorunda kaldılar. 1977'de Birleşik Devletler basını, hastalığı, Kanal Bölgesi'nde Fort Gulick'te biçimlenen bir CIA operatörünün getirmiş olduğunu keşfetti. 1981'de de 188 kişiyi öldüren Dengue ateş hastalığını devreye soktular. Uluslararası araştırmalar kısa süre sonra, saldırıları çok büyük olasılıkla Birleşik Devletler'in yönettiği sonucuna ulaştı. Bunun daha ileri kanıtı, Kübalı diplamat Felix Garcia cinayeti için Omega 7 lideri Eduardo Arocena'nın 1988'deki duruşmasında ileri sürüldü. Bunların dışında tütün mantarı ve şeker kamışı küfü gibi patojenler de kullanmışlardır.

Amerikan ajanları ayrıca, Küba liderlerine defalarca suikast yapmaya kalkıştılar. Bütün bu nedenlerle birçok Castro taraftarı, Castro'nun uyguladığı sert önlemlerin, ABD'nin, Küba'nın başına yabancı ya da kukla bir lider getirmesini önleyeceğini savunmuşlardır. Bu nedenle rejime muhalefet, gayri meşru ve ABD öncülüğünde yürütülen bir komplo olarak tanımlanmıştır.

Sonuç olarak Küba'nın insan hakları sicili konusunda Küba yandaşlarının görüşü şudur: Küba'da insan hakları, Latin Amerika bölgesi ve özellikle de ABD destekli askeri rejimlerle yönetilen birçok ülkeninkinden çok daha iyi durumdadır. Üstelik bu, özellikle 1980'ler ve 1990'lar boyunca demokrasiye dönen birçok Latin Amerika ülkesinin durumuna rağmen böyledir. Ayrıca, insan hakları sicilinin ve Küba'daki yaşam kalitesinin, Castro'nun selefi Fulgencio Batista yönetiminden daha iyi olduğu da tartışma götürmez.

Fidel Castro, Küba, Latin Amerika ve Üçüncü Dünya ülkeleri tarihindeki rolü nedeniyle bu yüzyılda özel bir yere sahip olacaktır. O, bir devrimci deneyimler dalgasını temsil ediyor ve Küba'nın tarihsel geleneğini Avrupa kaynaklı devrimci teori ile kaynaştırmaya çalışıyor. Castro, dünya sorunlarıyla ilgili olarak bir Üçüncü Dünya perspektifi ortaya koymuş, devrimci strateji ve taktiklere önemli katkılar sağlamıştır. Artık kendi gerilla savaşçıları gibi, o da yaşlanmıştır. Kendisinden sonra, ulus ve devrimin varlığını sürdürecek araçlar yaratmada başarılı olup olamayacağı açık bir soru olarak ortada duruyor.

İKİNCİ BÖLÜM

SÖYLEVLER

Kapitalizm Bir Kurtlar Toplumudur

Başkanı Fidel Castro'nun, 4 Nisan 1992'de Hükümet Meydanı'nda, Havana Kongre Sarayı'nda Genç Komünistler Birliği'nin (UJC) Altıncı Kongresi'nin kapanış oturumunda verdiği söylev

Sevgili Yoldaşlar,

Bugün biz, yalnızca Altıncı Kongre'yi kapatmıyor, aynı zamanda Küba Genç Komünistler Birliği'nin 30. yıldönümünü de kutluyoruz. Gençlik organizasyonumuzu nasıl adlandıracağımıza dair tartıştığımız o dönemde alınan kararın, büyük bir önemi vardır. Gençlik organizasyonumuz, bir zamanlar, İsyancı Gençler Birliği olarak adlandırılmıştı. Sonradan ben, Komünist Gençler Birliği (UJC) adını önerdim. Bunu açık bir biçimde hatırlıyorum. *(Alkış)* Bu, bizim inançlarımıza en çok uyan addı ve bugün, bu karardan gurur duyuyoruz.

O zamanlar, dünya komünizminin çok güçlü olduğu anlayışı hakimdi ve komünizmden korkuluyordu. O günlerde, sosyalizm ya da komünizmden söz etmek birçok insan için korkutucuydu. Sonra doğal hale geldi ve uzun bir süre için dünya, haklı olarak ileriye doğru dev bir adım olarak düşünülen bu sözcükleri dillendirdi. Kafalar özgürleştirildi ve insanlar, sosyalizm ya da komünizm sözcüklerini söylemekten o kadar da korkmadılar. Emperyalistler ve kapi-

talistler titredi; fakat insanlığın büyük bir kısmı bu sözcükleri zevkle ve memnuniyetle dinledi.

Bugün, sosyalizm ya da komünizm hakkında konuşmanın yasaklandığı zamanlarla yeniden karşı karşıya geliyoruz. Geriye doğru gittik. Artık müthiş bir buluş olan (!) kapitalizm konuşuluyor. Modern kapitalizmin beşinci özü olan (!) neoliberalizm konuşuluyor. İnsanlar kendilerini sosyalist ya da komünist olarak adlandırmaktan korktukça –birçok parti ve örgütün adlarını değiştirmesinin sebebi budur- emperyalizmden söz etmekten de korkarlar.

Bugün herhangi bir eski sosyalist blok ya da eski SSCB gazetesinin emperyalizm sözcüğünün adını anıp anmadığına bir bakın. Bu sözcük, tam olarak yasaklanmıştır. Fakat emperyalizm yok olmamıştır, her zaman olduğundan daha fazla vardır ve daha fazla güçlüdür.

Bunlar yaşadığımız dönemlerin birkaç karakteristiğidir. Emperyalizm sözcüğünü dile getirme konusunda bu korku düzeyine ulaşmak, günümüz düşünce ve politik görüşler dünyasının acı veren gerçek bir kısmi gerileme sembolü olarak ortada duruyor.

Politik örgütler adlarını değiştirerek hangi başarıya ulaşacaklar? Davalarından vazgeçerek neyi başaracaklar? Utanç hissederek neyi başaracaklar? Bırakın komünist olmayı, sosyalist olmuş olmaktan mahcup olanlar var. Adlarını değiştirerek oy kazanabileceklerine inananlar var. Akıl almaz olan şey, insanların, bütün özsaygılarını kaybetmiş olmalarına rağmen, utanmayı nasıl becerebildikleridir. Biz utanmıyoruz. Kendimizi sosyalist olarak nitelemekten gurur duyuyoruz ve daha çok da komünist olmaktan gurur duyuyoruz. *(Alkış)* Partimizin adını hiç değiştirmeyişimizin nedeni budur. Gençlik örgütümüz asla adını değiştirmeyecektir. Çünkü davasından asla vazgeçmeyecek; hep en soylu, en dürüst ve en insanca tasarlanmış amaçlarından asla vazgeçmeyecektir.

Bugün, bu cesaret eylemini sevinçle anımsamamızın sebebi budur; insan komünist olduğunu söylemek için cesur olmak zorundaysa, günümüzde insanın kendini komünist olarak adlandırması için çok daha cesur olmak zorundadır. (Alkış) Eğer böyle yapmak bir onursa, bugün bu, her zamankinden daha büyük bir onurdur. Bunu şimdi, UJC'nin (Genç Komünistler Birliği) yaratıldığı günden otuz yıl sonra, söylemekten mutluyuz.

Altıncı Kongre'mizi henüz yaptık. Örgütümüzün her kongresi, verimli ve heyecan verici olmuştu; fakat özellikle bu, birçok nedenle şimdiye kadarkilerden daha verimli ve heyecan verici olmuştur. Diğer nedenlerin yanında, dünyanın ve anavatanımızın içinde bulunduğu şimdiki durum nedeniyle...

Çok şey tartışılmış, yüzlerce delegeye yüzlercesi eklenmiştir. İlk önce on yedi komisyon, çeşitli konuları ele aldı, daha sonra tartışma burada, sınırsız toplantıda devam etti. Elbette bütün konuşmak isteyenler konuşmuştur. Kongrenin yedi gün daha sürmesi gerekirdi; ama bu mümkün değildir.

Ben burada iki buçuk günde konuşulan ilginç konuların sayısına bakarak konuşulabilecek ilginç konuların büyüklüğünü hayal edebiliyorum. Hiçbirimiz tüm komisyonlara katılamadık; fakat belki de komisyonlardaki ve sınırsız toplantılardaki tartışmaları, bize tartıştığımız tüm konularla ve bunları nasıl tartıştığımızla ilgili bir fikir vermesi için bir biçimde özetlemek doğru olur.

Bütün sorunları baştan sona tartıştığımızı söyleyemeyiz. Bu çok zor. Her konuyu derinlemesine tartışmaya yeterli zaman yok. Biz uğraştık, bazı konular daha çok, bazıları da daha az tartışıldı. Fakat sunulan ve tartışılan her şey önemlidir ve yararlıdır. Çünkü bunlar sorun yaratan, bizi rahatsız eden, çözüm gerektiren, temizlenmesi ve çözümlenmesi gereken sorunları öğrenmemizi sağlıyor. Tartışmış olduğumuz tüm konular, baştan sona ilginçtir.

Komisyonlarda müzakere yapma düşüncesi çok iyiydi. Bu kongreye, tünel yerlerinin inşaatı üzerinde başlamak, komisyon toplantılarını iş yerlerinde, öğrenim yerlerinde ve hizmet sunulan yerlerde yapmak orijinal ve ilginç bir fikirdi. Tartışılan tüm hususlarla ilgili bilgi ve enformasyon farklı kaynaklardan öğrenilse de halkın da katılabilmesi maksadıyla, düşüncelerin bir araya getirilmesi gereken yer burasıdır. Üyeler tarafından tartışılan hususların iş yerlerinde ve her yerde, taşra ve şehir toplantılarında birikeceğine inanıyorum. Bu önemli düşünce, katkı ve önerilerden yararlanmaya ve bunları kullanmaya çalışmalıyız.

Ancak bütün oturumlarda tartışılan konular üzerinde biçimlenen bu kongreyi özetleyemeyiz. Birçok sorun, tartışılmadı bile. Bir kısmı, örneğin çok önemli olan turizm konusu, son anda tartışıldı.

Bu, görüşülmesi ve tartışılması gereken bir konudur. Şekerkamışı hasadı, çok az tartışıldı. Bilim konusunda çok fazla konuşulmadı. Geçtiğimiz günlerde bilimsel çalışma içindeki işçilerle, bir kongreye katılmıştık. Bu alanda tartışılacak ne kadar çok şey olduğunu ve bilim konusunda ne kadar çok konuşabileceğinizi biliyoruz. Sadece birkaç sorunu tartışabildik. Sınırlı zamanımız içinde bu konuları yüklenebildik.

Gıda programı, bazı sorunlar bu konuyla birleştirilse de oldukça iyi tartışıldı. Bununla birlikte bütün gıda programı tartışılmadı. Güncel olarak en öncelikli sorunumuz olan bu sorun, yalnızca bazı boyutlarıyla tartışıldı. Bu program çok önemlidir.

Son olarak da ideolojiyi tartıştık. İdeoloji, bu konuların tümünü kapsar. Burada itirazlar arasında özel dönemin on gün içinde bitirilmesi gerektiğine inananlar olduğunu açıklayan bir yoldaş gördünüz. Bazıları bu sorunun bir günden diğerine çabucak çözülebileceğini düşünüyor. Bazıları da sorunun, bazı insanların ve bazı kadroların saçma davranışlarından kaynaklandığını düşünüyor.

Biz, her bir sorunun baştan sona tartışılmasını talep etmeliyiz. Mümkün olduğunca çok enformasyonu bir araya getirmeliyiz. Yüzeysel sorunlara ve indirgemeci çözümlemelere karşı tüm gücümüzle savaşmalıyız. Gerçekler konusunda cahil olanlara karşı tüm gücümüzle savaşmalıyız. Şunu anımsamak gerek... *(durmalar)* birisi burada, tartışmaların tekrarlanmasına alerjisi olan kişiler olduğundan söz etti. Belirli tartışmaları döne döne tekrarlamaktan yorulmamalıyız.

Dünyada dinler vardır ve görebileceğiniz gibi bunlar güçlüdürler. Tarihsel olarak Hıristiyanlık, 2000. yılını ya da İsa'nın doğduğu gün Hıristiyanlık olmadığı için hemen hemen 2000. yılını kutlayacak. Ondan önce de dinler vardı. Yahudilik çok daha eskidir, belki de 3000 yıllık. Hindistan'da bunlardan çok daha eski dinler vardır. Bütün halkların dinleri vardır. İnkaların, Azteklerin, her kabilenin kendi dini vardır.

Bizim Ciboney ve Atabey kızılderililerinin de kendi dinleri vardır. Bu insanların bazılarının talihsizliği, İspanyol işgalcilerin tanrı olduklarına inanmalarıydı. Eğer ölümlü olduklarını bilselerdi, çok geçmeden onlarla hesaplarını görürlerdi ve belki de tarih farklı

olurdu. Aztek İmparatorluğu'nun ele geçirilmesi inanılmaz bir şeydir. Bazı efsanelere göre geri döneceği söylenen tanrıların, İspanyol işgalciler olduğuna nasıl inandırıldıklarına akıl ermiyor.

Dinler, her yıl aynı ya da benzer argümanları, dogmaları ve ilkeleri tekrar tekrar öne sürer. Aksi taktirde din olarak var olamazlar. Bu argüman, dogma ve ilkeler sadece her yıl değil, her ay, her gün ve her saat tekrarlanır.

Biz bir din ya da dogma değiliz. Fakat bizim ilkelerimiz, esaslarımız, temel düşüncelerimiz ve argümanlarımız da tekrarlanmalıdır. Hem de her yıl değil, her ay, her gün ve her saat tekrarlanmalıdır. Çünkü gerçek bir kere, on kere, yüz kere, bin kere ve bir milyon kere tekrarlanmalıdır. *(Alkış)* Eğer mesajın yayılmasını istiyorsak, eğer gerçeğin bilinmesini istiyorsak ve eğer gerçeğin anlaşılmasını istiyorsak, bu yapılmalıdır.

Düşüncelerin tekrarlanmaması gerektiğine inananlar bizi yıldırmamalıdır. Ben, anlamsız konuşmuyorum, düşüncelerden bahsediyorum. Aklı kullanarak konuşuyorum. Gerçekleri görmezden gelmek imkansızdır. Bu bir kez ve yüz kez söylenmelidir. Bizim ülkemiz masumdur, hiçbir suçu yoktur. Çünkü, eğer otuz yılı aşkın bir zamandır sürekli olarak uluslararası görevlerini yerine getiren bir ülke varsa o da bizim ülkemizdir. Eğer örnek olacak tarzda bu görevi yerine getiren bir halk varsa o da bizim halkımızdır. Bu görevleri yerine getirmiş olmaktan pişman olmamız gerekmiyor. Eğer diğerleri kendi ilkelerini unutmuşsa, bunda bizim devrimimizin, halkımızın, ulusumuzun hiçbir biçimde sorumluluğu yoktur. Eğer tek bir leke, tek bir atlama olmaksızın örnek bir sağlamlıkla otuz yılı aşkın süredir emperyalizme göğüs geren bir halk varsa o halk bizim halkımızdır. *(Alkış)* Biz, bu görevleri yerine getirme kararımızdan pişmanlık duymamalıyız.

Eğer diğerleri yorulmuşsa bu, bizim hatamız değildir. Emperyalizm, Avrupa'da ve eski SSCB'de sosyalizmi arkasından hançerlemişse bile bu da bizim hatamız değildir. *(Alkış)* Çünkü biz görevlerimizi tümüyle yerine getirdik.

Spor konusunda konuşan yoldaş, son on bir yıldır olimpiyatlarda yer almadığımızı belirtti. Önceden bütün karşılaşmalara katıldığımız halde on bir yıldır niçin katılmadık? Puerto Rico'da bir Pan-

Amerikan Oyunları'na katılabilmek için yüzmeyi göze aldığımızda bile, vize alamadık. Sonunda bize vize vermek zorunda kaldılar. Çünkü biz, Cerro Pelado gemimizi kıyının üç mil uzağına kadar soktuk ve şu ana dek yüzme dalında bronz bir madalya bile kazanmamış olmamıza rağmen, onları ya izin kağıtlarımızı onaylarsınız ya da oraya yüzerek ulaşırız diye uyardık. *(Alkış)* Ben, haltercileri ya da boksörleri botla taşımak zorunda kalıp kalmadığımızı bilmiyorum; ama sonunda oradaydık.

Kaliforniya ya da Los Angeles olimpiyatlara ev sahipliği yapacağı zaman dediler ki...*(durmalar)* Sovyetler, güvenlik koşullarının var olmadığını söyledi. Biz, güvenliğin önemi yok diye yanıt verdik. Biz asla güvenlik aramadık. Biz bunun bir dayanışma meselesi olduğunu söyledik. Bağışlanmaz bir mekanizma çözülmüştü. Madem SSCB ve diğer sosyalist ülkeler katılmayacaktı biz de katılma ve birkaç altın madalya kazanma heveslisi değildik. Basit bir dayanışma meselesi olarak katılmamaya karar verdik. Bu karara atletlerimizle görüşerek vardık. Bu, bir parti ya da hükümet kararı değildi, atletlerimizle tartışılarak alınmış bir karardı.

Biz, bir ilke ve dayanışma meselesi olarak katılmadık ve 1987'de Pan-Amerikan Oyunları'na ev sahipliği yapma hakkını kaybettik. Bu hakkı İndiyanapolis kazandı. Bu kararın bize yüklediği sorunları kim bilebilir? Ama yine de katılmadık. Üstelik *(sözler anlaşılmıyor)* hiç kimseyle tartışılmadı; birkaç vesileyle söylediğimiz gibi bu yukarıdan, kutsal ruhun ülkesinden geldi.

Daha sonra Seul Olimpiyatları geldi. Her gün, öğrenci ve işçilere yönelik ağır baskılar vardı; silah sesleri, göz yaşartıcı gaz bombaları, katliamlar ve diğer şeyler. Bütün bunlar, emperyalistlerin kendi müttefiklerini desteklemek için orada organize ettiği bir manevraydı. Bunu kimse öngörememişti; kimse de karşı çıkmadı. Bu durum, boş ve hafif bir tavrın, güçsüzlük ve ödünlerin belirtisiydi.

Orada Ekim Devrimi'nin yıldönümü için yapılan bir mitingi anımsıyorum. Sanırım 70. yıl dönümüydü. Bir sosyalist devlet liderleri zirvesinde, sorunu gündeme getirdik ve şöyle dedik: Emperyalizmle olan bu sorun unutulamaz. Eğer orada (Los Angeles) güvenlik yoktuysa, Seul'de hiç olmayacaktır. Biz, Los Angeles'te yapılan şeylerle tutarlı olmak istiyoruz. Bir çözümü kolaylaştırmak

amacıyla, o olimpiyat oyunlarının paylaştırılmasını talep ettik. Ayrıca diğer ekonomik sorunları da ortaya koydum. Uygulamakta olduğumuz düzeltmeleri ve bunları niçin yaptığımızı açıkladım ve onları, kaosa girmelerine yol açacak bazı dayanak noktaları ve düşünceler nedeniyle yok edilmemeleri konusunda da uyardım. Bunu aleni biçimde, orada söyledim. Onları, yararlandıkları bazı mekanizma ve düşüncelerin olası sonuçları konusunda uyardım.

Ortaya çıkan bu belirtilerin ardından Kore'ye gittiler. Başları önde, peş peşe fırladılar. Umutsuzdular. Tanık olmak acı vericiydi. İğrenç olduğunu da eklerdim. Biz bu oyunlara katılmadık. Eğer insan tarihi yeniden incelerse, görecektir ki devrimimiz, tutarlı bir politika sürdürmüştür.

Los Angeles oyunlarının üzerinden iki yıl bile geçmemişti. Pan-Amerikan Oyunları'nda ev sahipliği yapmaktan mahrum edildik. İndiyanapolis zaten bazı karşılaşmaların ev sahibiydi. Sovyetler ve diğer herkes oradaydı. Bazı sosyalist ülkelerin kimi olimpiyat komitelerinin tavırlarıyla ilgili olarak birçok şeyi biliyoruz. Üstelik, biz Los Angeles ya da Seul'e gitmedik. Altın madalya kazanmayı başaramadık; ama onurumuzu ve saygınlığımızı koruduk. Kendime soruyorum: Katılıp, son Pan-Amerikan Oyunları'nda kazandığımız yüz kırk altın madalyayı kazansaydık, onurumuzu kaybetmiş olur muyduk? Yine kendime soruyorum: Atletlerimiz o yüz kırk madalyayı para için mi aldılar? Ya da profesyonel olmak istedikleri için veya binlerce dolar, ayrıcalıklar ya da başka şeyler için mi aldılar? Herkes bilir ki bizim atletlerimizin halkımızın onayı, ülkışı ve prestijinden daha büyük onuru ya da ödülü yoktur. Halkımız onlara, kendi sevgileriyle ödeme yapar; altın ya da para değil, hayranlık, destek ve sevgi sunar.

Bazıları kendi ilkelerini terk ettiler ve farklı bir yol tuttular. Bizim halkımız savaşta ve barışta, kendi görevlerini hep birlikte yerine getirmiştir. Ekim krizi sırasında da böyle yaptı. Bildiğiniz gibi bu sorun son zamanlarda ABD, Sovyet ve Küba'yı temsil eden bir komisyon tarafından tartışıldı. Dokümanlar yayımlandı ve Küba'nın konumu açıkça ifade edildi: Bu konum da bir değişmez ilkeler konumudur. Devrimimizin ilkelerinin olmaması yeni bir şey değildir! Devrimimizin, ödün vermeyi reddetmesi yeni bir şey değil-

dir! Bu durum eskidir hem de devrim kadar eskidir! '68 ve '85 kadar, Moncada ve Granma kadar, Giron ve Ekim bunalımı kadar eskidir! *(Alkış)* Biz gericilere ve emperyalistlere ödün vermeyi kesinlikle reddettik. Sorumluğumuza uyduk. Eğer devrimci hareketten ayrılan birileri reddetmeyi başaramamış ve emperyalizmin işlerini kolaylaştırmışsa, eğer birileri, yirmi milyondan fazla Sovyet'in yaşamını kurban etmesinin ardından Hitler'in başaramadığını, emperyalistlerin bir el bile ateş etmeksizin başarmalarını mümkün hale getirerek sosyalizm ve SSCB'nin yok edilmesi konusunda işbirliği bile yapmışsa bu, bizim suçumuz değildir.

Zayıf, korkak, fırsatçı, sözde devrimci konumlardan eleştiri yapan beş köşe yazarına, ülkemizin sorumluluğuna, önemli ve riskli uluslararası görevlere en son sonuçlarına kadar uyup uymadığını soruyoruz. Biz sorumluluğumuzu muzaffer biçimde yerine getirdik ve sağlamlığımız ve kararlılığımız sayesinde başarılı olduk. Bu devrim, sağlamlık ve kararlılık olmaksızın başarılmamıştır. Tutarlı bir heyecan olmaksızın başarılmamıştır. Ödün verenler, teslim olanlar, güçsüz düşenler asla hiçbir yere ulaşamazlar.

Doğal olarak bu olaylar ekonomimize yansıdı. Biz dürüst ve adil bir ticareti olan biricik Üçüncü Dünya ülkesiydik. 1985'te birçoğunuzla dış borç meselesini tartıştığımız zamanı hatırlarsınız. Sosyalist blokla dürüst ticari ilişkilerimizin olduğu, Üçüncü Dünya ve sanayileşmiş dünya arasındaki mevcut ticari ilişkilerin hiç de olması gerektiği türde ticari ilişkiler olmadığı argümanından nasıl sonuna kadar yararlandığımızı hatırlarsınız. Bu alanda başarılan şeyler, çoğunlukla Küba'nın başlattığı ve öncülük ettiği mücadele sayesindedir. Emperyalistler bu suçlamalar ve Küba'nın borçla ilgili suçlamaları karşısında korktular. Bizim adil bir ticari mübadelemiz vardı ve bu mübadele, bir geceden ertesi sabaha, bir günden ertesi güne kadar kayboldu.

Ülkemiz, ithalatının yarısından fazlasını kaybetti. Bunlar gıda, hammadde, ekipman ve diğer her şeyden oluşan ithalatlardı. Ülkemiz ithalatlarda dört milyar dolardan fazla para kaybetti.

Eğer dünya piyasalarında bir ton şekerin değeri bugün yüz doksan dolarsa, (iki yüz dolardan biraz düşük) dört milyar dolarlık kayıp yirmi milyon tona eşittir. Ya da yirmi milyon tonluk şekerin fiyatı, dünya pazarında sudan ucuzdur.

Biz, ruble dolara eşit olduğu ya da ondan biraz fazla olduğu zamanlar, SSCB'den sekiz yüz ruble aldık. Şekerin bir tonu için rubleden fazla para aldık. Şeker fiyatlarındaki indirimler, tek başına şekerde, bize neredeyse iki buçuk milyar dolar kaybettirdi. Eski SSCB'nin satmış olduğumuz bir miktar şeker için bize ödemiş olduğu para, şimdi ton başına iki yüz dolardan daha azdır. Şekere ek olarak turunçgiller, karışık değerde nikel ve başka ürünler de satardık. Ticaret kredisi ve büyük miktarlarda uzun vadeli krediler kullanma hakkımız vardı. Diğer sosyalist ülkelere de bir zamanlar SSCB'nin ödediğinden daha düşük fiyatlara şeker sattık; fakat bu fiyatlar yine de dünya pazarı fiyatlarının iki katıydı. Ayrıca bu ülkelerden ticari kredi ve yatırım kredileri de alıyorduk.

İhracat alanında beklenmedik bir biçimde dört milyar doların üzerinde kayıp verdik. Ülkemizdeki petrol tüketimi önceden on üç milyon tona ulaşmıştı. Bugün yarısından daha az olan altı milyon tona yakın rakamlarla uğraşıyoruz. Bunun parası, dünya piyasa fiyatları baz alınarak şekerle ödendi. Bu fiyatlar, eskiden aldığımızın dörtte birinden bile azdı. Elbette petrol fiyatları yükseldi. 1960'ta devrim zafer kazandığında Yankiler, bizi bir ton petrolle bırakarak, petrolden mahrum etmek istediler. Şunu bir kez, on, yüz, hatta bin kez tekrarlamamız gerekiyor ki bir ton şekerle, *(durmalar)* yedi ton petrol aldık, yedi ton. Bugün bir ton şekerle, 1.7 ya da 1.6 ton petrol alıyoruz. Devrim zafere ulaştığında satın aldığımız petrolün % 25'ini alıyoruz. On iki milyon ya da on üç milyon ton petrol almak için ihtiyaç duyduğumuz şeker ve şeker pazarı ne kadardır? Petrol dünyada tekel fiyatlarıyla satıldığı için çok büyük bir değişim ortaya çıktı. Şeker için, sosyalist blokun yaptığı gibi daha yüksek ödeme yapan birçok ülke vardır. Örneğin Avrupa daha yüksek fiyat ödüyor. Birleşik Devletler, az satın aldığı için biraz daha yüksek fiyat ödüyor.

Birleşik Devletler eskiden beş milyon ton ithal ederdi; şimdi bir milyon ton ithal ediyor. Şeker üretimini çökerttiler. Diğer bir deyişle pazar bulabilsek ve şeker karşılığı bize petrol vermek isteyen firmalar olsa bile ülkemizin eskiden tükettiği petrolü elde etmemiz için sahip olduğumuz tüm şekeri satmamız gerekirdi. Petrol, tekel fiyatlarından yararlanırken şeker fiyatları yerlerde sürünüyor.

Bir varil petrolün bugünkü gerçek üretim bedeli, varil başına üç

aşağı beş yukarı beş ila altı dolar arasında seyrediyor. Bu varil on yedi, on sekiz, yirmi dolara hatta şimdilerde otuz dolara satılıyor. Fiyatlar inip çıkıyor; ama yine de yükseklerde seyrediyor.

Elbette bir sosyalist ortaklık varlığı temelinde şekillenen bizler, kendi planlarımızı yaptık ve bu planları ortaklıkla, Karşılıklı Ekonomik Destek Konseyi'yle koordine ettik. Ekonomik ve ticari anlaşmalarımızı da bunların üzerinde şekillendirdik. Kim bilebilirdi ki SSCB yok edilecek, emperyalizm SSCB ve Sosyalist Blok'u bir el bile ateş etmeksizin ortadan kaldıracak?

Akıl almaz bir şey; bu nasıl olabildi? Bu itibarla, son dönemlerde şunları düşündüm: Bunun olmasını sağlamak için ne yapılmalıydı? Ve bunun olmasını engellemek için ne yapılmamış olmalıydı? Gerçek şu ki Sosyalist Blok'u, SSCB'yi ve bunların işbirliğini yok ettiler. Bu bir intihar olayıdır, bir kendi kendini yok ediştir, hem de geleceğin elinde tuttuğu şeyin ne olduğunu bilmeden.

Belki de başka bir zaman, ülkemiz için berbat ve akla hayale sığmayan sonuçlar doğuran yanına dil uzatmadan, soruna bu görüş açısından bakmalıyız. Bir abluka yerine, iki ablukaya göğüs geriyoruz. Birleşik Devletler'in ablukasına göğüs geriyoruz, emperyalizmin ablukasına; müttefiklerinin ve en yakın dostlarının ablukasına göğüs geriyoruz. Ve eskiden sosyalist olan ülkelerin ablukasına göğüs geriyoruz.

Yankiler, eski SSCB'ye kendilerinden, bizimkinden daha pahalıya iki milyon ton şeker satın almaları için kredi teklif ettiler. Hem de bizim, üretim maliyetinin altında, uluslararası pazar üzerinden (sudan ucuz fiyata) az miktarda bir şeker satmamızı engellemek için... Eskiden SSCB'ye sekiz yüz doların üzerinde bir fiyatla dört milyon tondan fazla şeker satarken şimdi, bir milyon ton şeker satık. Nesnel olaylar bunlar değil mi? Nesnel gerçeklik bu değil mi?

Bu açık biçimde her şeye yansımak durumundaydı. Ülkemizin tükettiği bütün pamuk ürünleri SSCB'den gelirdi; gübrenin büyük bir bölümü, SSCB'den gelirdi; İnsan gıdası ve hayvan yemi olarak tükettiğimiz buğday ve tahıl ürünlerinin büyük bir bölümü SSCB'den ya da onun aracılığıyla gelirdi. Ülkemiz bütün bunları kaybetti.

Ülkemiz, devrim zafere ulaştığı dönemde, 6.5 milyon nüfusuyla, çok gerekli olan yakıttan büyük ölçüde mahrum bırakılmıştı ve

bu nüfusun yalnızca yarısı hem de az miktarda elektrik kullanıyordu. Otuz yıl sonra ülkemiz, nüfusunun % 90'ından fazlası elektrik kullanan bir toplum haline geldi. Nüfus artık 10.5 milyon ve eskiden kullandığı elektrik miktarının iki ya da üç katını kullanıyor. Asıl gerçekler bunlar değil mi?

Onlar bizi yakıtsız bıraktı, gübresiz ve yemsiz bıraktı. Onlar bizi gıdasız bıraktı. Bu bir ülke için korkunç bir darbe değil midir? Küba gibi bir ülke için, bir Üçüncü Dünya ülkesi için, zaten emperyalizmin abluka altında tuttuğu bir ülke için eklenen yeni bir abluka, korkunç bir darbe değil midir? Eğer biz kilden yapılmış olsaydık, eğer biz yumurta akından yapılmış olsaydık ve eğer biz uysal olsaydık, bu ülkeden geriye ne kalırdı? Bu devrimden geriye ne kalırdı? Bizi devasa sorunlarla boğuşmak zorunda bıraktılar.

Bu işlerin bir kısmını zaten yapmaktaydık. Beslenme programı yürürlükteydi. Bu program özel dönemde, büyük ölçüde hızlandırıldı. Özel dönemde, yürütmekte olduğumuz turizm programları da büyük ölçüde hızlandırıldı. Bilim, biyo-teknoloji ve ilaç programları uygulanıyordu ve özel dönem yakına çekildiği için bunlar da büyük ölçüde hızlandırıldı. Garip olan şu ki programların birçoğunu uygulayabiliyoruz.

Beslenme programı bizi, toprağı işlemek için zorunlu olmayan ama nakil ve sulama için zorunlu olan yakıtı daha az kullanmaya ve buna karşılık daha fazla yiyecek, süt ve sığır eti üretmeye zorladı. Eldeki azıcık gübreyi bazı öncelikli ekinlerde kullanmamız gerektiği için bu programları gübre ve sığır yemi yokluğu içinde, yani akla gelebilecek en kötü koşullarda yerine getirmek zorunda kaldık. Ne büyük güçlüklerle karşılaştığımızı hayal edebilirsiniz.

Örneğin burada, altı bin otlak alanı oluşturuyoruz. On beş aylık bir dönemde, bütün çiftlik hayvanlarını sistematik otlaklara taşıyacağız. On beş aylık bir dönemde, daha tatlı bir şeker üretmek için, eski çiftlik hayvanı alanlarında yetiştirilen binlerce kabalerya *(caballeria) (1 kabelarya 13. 332 hektardır, çev.)* şeker kamışımız olacak. Bir on beş aylık dönem programında, burada bilimsel kongre sırasında tartıştığımız baklagiller üretiyor olacağız. Elbette on beş aylık bir dönemde, binlerce kabalerya şeker kamışı ekebiliriz; ama protein bankaları için ihtiyaç duyduğumuz baklagilleri ekemeyiz.

Ülkemiz kıt kaynaklarını, elektrik çitleri ve bu çitler için tertibat malzemesi, elektriklerin kesilmesine önlem olarak bataryaları şarj edecek fabrikaların yapımında kullanılacak malzeme, otlakları sulamak için düzinelerce kilometrelik boru satın almak amacıyla harcamak zorundadır. Bu, çok büyük miktarda içme suyu sağlayacak tümüyle yeni bir teknolojidir, böylece hayvanların su içmek için uzağa gitmeleri de gerekmeyecek. Bu, hızlı bir biçimde yürütülen, tam bir teknoloji değişimi olmuştur.

Yemsiz ve çok az yakıtla bırakılan domuzlar için de benzer sorunlar ortaya çıktı. Sadece sıvı hayvan gıdalarıyla değil, aynı zamanda bilim adamlarımızın, kaymak ya da bal proteini eklemek suretiyle nasıl protein üretebileceğimizi keşfederek hem eskiden torula sıvı mayası yaptığımız fabrikalarda hem de el sanatları fabrikalarında üretimini tasarladıkları protein ilaveleriyle, onları besleyebilecek formüller aradık. Nakliyata çok başvurmak zorunda kalmadan, bu gıda ürününü merkezi domuz çiftliğine taşıyabiliriz.

Çiftlik hayvanlarımızın hepsi, bütün bu dönem boyunca, bir teknolojiden diğerine hızlı geçiş sürecinde, çok kötüye gitmiştir. Bizim gübre yedekleri bulacak, salgın hastalıklarla mücadele etmek üzere iyi huylu bakteri, mantar ve böcekler, kök bakteriler geliştirecek, sebze ve pirinç plantasyonlarımızdaki havadan nitrojen emen farklı tür bakteriler geliştirecek olan araştırma merkezlerini faaliyete sokmamız gerekiyordu. Bunun üzerinde çok çalıştık çünkü; her ekin ve hatta her tür toprak kendine özgü bakteri ister. Kırsal bölgede ve araştırma merkezlerinde geliştirilen bu bakterilerin üretiminde, mevcut tüm fermantasyonları işe koştuk.

Şimdi yetiştirdiğimiz hemen hemen tüm pirinçlerde bakteri kullanıyoruz. Farklı bakteri türleri geliştirip test ediyoruz. Sonra da bunları, araştırma merkezlerinde, gübreleme sürecine yardım edecek bütün bu biyolojik elementlerin üretimine yönelik hızlandırılmış çalışmada uyguluyoruz. Ben, bu alanda yürütmekte olduğumuz para işlerini sıralayarak sizi yormayacağım. Araştırma merkezleri ve biyolojik üretim fabrikaları ısıya, salgın hastalıklara direnecek ve daha yüksek ürünler verecek yeni türler keşfetmek üzere, bitki üretmeye çalışıyor. Bilim insanları, her yerde çalışıyorlar. Onlar,

her zaman saban izlerine yakın olmuşlardır. Üniversite profesörleri, işçiler ve öğrenciler seferber ediliyor, öğretim birlikleri kendi üzerlerine düşeni yapıyorlar.

Ülkemiz büyük bir çaba sarf ediyor. Bu alanda, hızlandırılmış üretim tarzında, takdire değer müthiş bir çaba harcadığımızı söyleyebilirim. Teknikler uygulanıyor: Plantasyon alanlarında mini-jetlerden yararlanan sulama sistemleri artıyor; turunçgillere yönelik fıskiyeli sulama kullanımı artıyor. Boru fabrikalarının yatırımı yapıldı. Bu fabrikalar, hızlandırılmış üretim tarzına uygun tekniklerin uygulanmasını garanti altına alacak kırk bin kilometrelik boru üretme kapasitesine sahiptir. Bu konular, bir gıda komisyonu toplantısında tartışıldı.

Yapılmakta olan şeylerle ve tarım konusuyla ilgili derinlemesine bir tartışma gerçekleşti. Tartışılan konular arasında temel sorunumuz olan emek yetersizliği ve on beş günlük seferberlik de vardı. Burada çözümlenen, nerede ve nasıl uygulanması gerektiği belirlenen günlük seferberlik ve grup sorununu çözmek amacıyla çok kısa bir zamanda inşa ettiğimiz kampların sayısı da tartışıldı. Tartışılan başka bir konu, inşaat görevlerinden gıda planını üstlenecek olan tarıma kadar on binlerce işçinin seferberliği idi. Planın ilk sonuçları muz, sebze ve diğer ürünlerin üretiminde şimdiden ortadadır. Ülkemiz bu alanda, çok büyük bir çaba harcıyor.

Burada, bilimsel alanlarda ve diğer alanlarda gösterilmekte olan çabalarla ilgili konuşmalar var. Hasat, belirleyici bir rol oynadı; çünkü alabildiğimiz az miktarda yakıt, şeker gelirlerinden geldi. İlaç ve hammadde malzemeleri satın almak için nikel satışından sağlanan gelirlere bel bağlıyoruz. Biz bu gelirleri, bütün sorunlarımızı çözmeye yetmeyen biyolojik gübreleri kullanmamıza ek olarak ihtiyaç duyduğumuz gübreleri edinmek için de kullanıyoruz. Keşke biyolojik gübreler yeterli olsaydı. O zaman sorunları çabucak çözerdik. Bunlar, akılcı basit yöntemler ve çok pahalı olmayan bir donanım gerektiriyor. Ayrıca bitkilerin, topraktan minerallerin zerresini bile emmelerine yarayacak olan bitki köklerini çoğaltacak tekniklerden de yararlanıyoruz. 3 Nisan'da Los Pinales de Mayari'nin fosfor açısından zengin olduğu söylendi. Fakat fosfor, çözünür hale getirilmemeli. Hiçbir kök, fosfor emmeye ihtiyaç duymaz.

Özetle ülke, bu bilim alanında büyük çaba harcıyor ve bu, burada analiz edildi.

Mahsul alanında olduğu gibi, bilim alanında da daha fazla çaba harcamamız gerektiğini söyledim. Burada, bu konuda pek fazla bir şey söylenmedi. Hasadın bize, başlıca ihraç kalemi olarak ihtiyaç duyduğumuz ve azıcığı bile olmaksızın yapamayacağımız şekeri sağladığını söyledim.

Şeker ihracatı karşılığında aldığımız başlıca ürün petroldür. Dediğim gibi, diğer ürünleri nikelden kazandığımız dövizle alıyoruz. Nikel, kendini finanse ediyor. Ayrıca nikel amonyak, sülfür ve yakıt da gerektiriyor. Fakat nikel üretimi, ihtiyaç duyduğu hammaddeyi kendisi finanse edecek bir biçimde organize edilmiştir. Doğal olarak herhangi bir fazlalık, ulusal ekonomimizi güçlendirecektir.

Balıkçılık da gelir sağlıyor. Istakoz ve karides ihraç ediyoruz. Karides hem doğal biçimde hem de karides üretim çiftliklerinde üretiliyor. Bu gelir, başka yerlerde kullanılıyor.

Tütün ve farklı ürünlerden oluşan diğer ihracatlar, başka ihtiyaçları kapatıyor. Biraz turunçgil, ihraç ediliyor ve sağlanan her fazlalık nüfus arasında paylaştırılıyor. Bu da kayıp değildir.

Biz turizmden de gelir elde ediyoruz. Turizmin çok önemli olmasının nedeni budur. Bazı insanlar bunu anlamakta güçlük çekiyor. Onlar herhangi bir şey kaybetmiyorlar. Ülke bir şeyler kazanıyor. Ne yapabiliriz? Bizim Kuveyt ya da diğer ülkeler gibi petrol kuyularımız yok. Bizde güneş ve hava var. O halde hizmet üretmeli ve bu hizmeti ihraç etmeliyiz.

Baraderolu yoldaşlardan duyduğumuz haberlere göre, turizm aracılığıyla gelirlerin büyüme tarzının iyi olduğunu düşünüyorum. Turizmden elde ettiğimiz gelirler, gıda ve ilacı destekliyor. Bu gelirler gıda, ilaç, hammadde malzemeleri ve temel malları karşılıyor. Çok daha fazlasına ihtiyacımız var! Bunları satın almak için nasıl para bulacağı? Dört milyar kaybettik!

Işıkların sönmemesi ve mutfak ocaklarının yanmaya devam etmesi için hemen hemen ürettiğimiz her şeyi, şeker üretimimizin büyük bir bölümünü, yakıt alımında kullanmak zorundayız. Mutfaklar için, halk ve kargo taşımacılığı için yakıta ihtiyacımız vardır. Çifte ablukanın ortasında, çok ciddi biçimde döviz ihtiyacı içinde-

yiz. Ülkemizin ve halkımızın göstermekte olduğu olağanüstü çabayı anlayabiliyor musunuz?

Şeker kamışı hasadından bahsettim. Şunu söylemeliyim ki şeker kamışı hasadı gecikiyor. Her il, Gramma ile aynı düzeyde değil. Arkasından giden birkaç il var ve şeker hasadının son bölümü, gerilimli olacak. En geniş şeker üreticisi olan illerden bir kısmı çok geride. Bunun çeşitli sebepleri var. Çok fazla gerilim oldu. Şeker rafinerilerini destekleyecek fonlara ihtiyacımız var. Şu ünlü şeker rafinerileri onarımı sayesinde yaptığımız tasarrufun miktarı ne olursa olsun, yine de aşağı yukarı 160 tamire ihtiyaç var. Ekipman, eski yerine konmalı ve bizim, çelik ve diğer malzemelere -elektrotlara, her şeye- yatırım yapmamız gerekiyor. Yakıt sonuçları ve petrol kıtlığı açısından durum çok gerilimliydi. Bazı illerde, beklenmedik yağışlar olduğu için iklim elverişli olmamıştır.

Hasadı hızlandırmaya yönelik çabalar olmuştur. Sizi temin ederim... *(durmalar)* Çünkü illerdeki parti sekreterleriyle ve şeker rafineri etkinlikleriyle görevli kişilerle görüştüm. 10 Şubatta görüşmüştük ve bu yakınlarda, 30 Mart'ta tekrar görüştük: İncelediğimiz konular şeker kamışı hasadına yönelik strateji ve taktikler, tek tek şeker rafinerisine yönelik, ulusal bazda ve il bazında strateji ve taktikler, bazı bölgelerde yağmur daha erken yağdığı için ilk önce hangi rafinerilerin hasadı bitirmesi gerektiği gibi konulardı. Yağmurun daha erken gelebileceği yerlerde şeker rafinerileri vardır. O halde hasadın ilk önce başlaması gereken yeri bu belirlemelidir. Eğer yağış erken başlarsa, emin olmalıyız ki şeker kamışı hasadı felç olmaz ve bütün kamışlar kesilir. Bu, sadece şeker kamışının tarladan kaldırılması için değil, aynı zamanda gelecek ekim için hazırlanması gereken binlerce ve binlerce kabalerya için de gereklidir. Hasat edilmiş alanların sürülmesi gerekiyor. Bu iş, ilkbahar pirinci, baklagiller, şeker kamışı ve çayır alanlarının sürülmesiyle aynı zamanda yapılmış olmalıdır. Bu da, gıda ve sebze hasadının zirvesiyle eş zamanlı biçimde olur. Bütün bunlar da yakıt, kamyon, lastik ve akü istiyor.

Sizi temin ederim çaba, çok büyük ve olağanüstüdür. Takdire ve hayranlığa layık bir çaba olduğunu söylerdim; ama halkımızın diğer alanlardaki olağanüstü çabalarını küçültmek anlamına gelen bu sözlerin bazıları haksız ve uygunsuz olur.

Yakıt sağlamak için karşılaştığımız güçlükleri hayal edin. Ama yine de ülke görevini yerine getiriyor. Bazı illerde belli zaman dilimlerinde sönebilse de ışıklar söndürülmedi. Bunu biliyoruz. Hastaneler, okullar, soğutucu depolar ve nakliyat nasıl işliyor? Nakliyat sorunu, şu inanılmaz eski-bisiklet icadıyla hafifletildi.

Bence bu kongreden çıkarmamız gereken sonuçlardan biri, şeker kamışı hasatlarının tamamlanmasında bu illeri desteklememiz gerektiğidir. Bunu buradaki genç insanlardan istememiz gerekiyor. Bu illerin kendi strateji ve taktikleri var. İlk önce kendi işlerini bitiren iller, arkada kalmış olan diğer illeri insan gücü, ekipman, birlik ve mümkün olan her şeyle desteklemelidir. Zaman faktörü çok önemli. Geçenlerde büyük patates hasadı sırasında yağan yağmuru gördünüz. Hepimiz yağmurun yağıp yağmayacağını anlamak için gökyüzüne bakıyoruz. Ulusal gözlemeviyle sürekli irtibat halindeyiz. Durmadan yağışın durup durmayacağını, güneşli bir gün olup olmayacağını, yağmur yağmazsa 6 Nisan'da hasadı sürdürme şansımız olup olmadığını soruyoruz.

Bazı yerlere iki günde, 100 mm civarında yağış düştü. Diğer yerlerde daha az yağış oldu. Belki de kısa süre sonra hasada kaldığımız yerden devam edebiliriz. Çok büyük bir çabayla ektiğimiz ve yetiştirdiğimiz bu patateslerin, olabildiğince ürün verebilmesi için on iki ila on beş günlük bir süre boyunca çok sıkı çalışmalıyız.

Burada... *(durmalar)* yüz bin tonu aşkın bir patatesin depolanmış olduğu Havana'da en geniş plantasyonlar kurulduğundan beri, mayıs, haziran, temmuz, ağustos ve Eylül patateslerinin depolanmış olduğunu söyleyebiliriz. Eylül tedarikimiz depolanmış durumdadır. Mayıs patatesleri, eğer istenen düzeyde olursa, depodakiler dağıtılabilir. Patates 30, 40 ya da 45 gün içinde evlerdeki ambarlara konabilir. Patatesi yer nemli olduğunda hasat etmekle kuru olduğunda hasat etmek aynı değildir. Fakat bu hasat yapılmalı. Bunlar şu ya da bu yolla kökünden sökülmeli. Gerçek şu ki şehrin soğuk hava deposunda beş aylık bir patates tedarikimiz kaldı.

Eğer kalan patatesleri sorunsuz toplayabilseydik, tabi ki muzlarla birlikte, ay başına sekiz pauıd *(1 paund= 455,6 gram, çev.)* patatesten sekiz aylık bir tedarikimiz olurdu..Muzlar yağmuru sever. Yağmur, muzlara iyi geliyor.

O bayan yoldaşın dediği gibi –sanırım bu kongre sırasında söyledi- su, muza iyi gelir. Evet, bu konuşma, El Paraiso'da olmuştu. Bu bayan yoldaş El Cangre'liydi ve insanların, suyun patatesleri kötü etkilemesinden şikâyet ettiğini söylemişti. Fakat bu yoldaş yağmurun, sığır bölgelerine yağdığı için, kendisi için iyi olduğunu söylemişti.

Bence gıda programını tartıştık. Artık bu konuyu sürdürmek istemiyorum. Tekrar ediyorum, bu kongreden çıkarmamız gereken sonuçlardan biri illere yardım etme ihtiyacıdır. Hepimiz bu bayrağı kaldırmalı ve son hasat mücadelesine katkıda bulunmalıyız. Eğer bu düşüncede netsek, o zaman tartışmanın çoğunu şeker kamışı hasadı konusuna ayırmak uygun olur.

İlk defa yaşayacağımız bir deneyimi de size anlatmak istiyorum; şeker kamışı toprağına, hemen hemen 500 kabalerya soya fasulyesi dikeceğiz. Soya fasulyeleri kesilecek ve kış sezonu sırasında, toprağa şeker kamışı ekilecek. Soğukta ekilen şeker kamışının, on dört ya da on beş ay sonra, bahar sonunda ekilenlerden daha fazla kamış vermesi gerekir. Yeterli tohumu sağladık. Bu baklagiller bitkisinin tohumunu aşılayacak bakteri üretiyoruz. Kesin bir ölçek ve bilgiyle hareket ediyoruz. Bu deneyimimizle başarılı olursak, gelecek yıl, binlerce kabalerya ekebiliriz. Daha önce baharda ekilen şeker kamışının geniş bir bölümü, nitrojen sağladığı ve toprağın durumunu iyileştirdiği için, kış sezonunda, toprağı zenginleştirecek olan soya fasulyesi ekiminden önce, şeker kamışı ekilecek. Bu, şeker kamışı üretiminde deneyeceğimiz önemli bir yeniliktir.

Eğer gıda planı hakkında söyleyebileceğim başka bir şey varsa o da sınırlı yakıtın ekim alanlarına sınırlamalar koyduğudur. Sözünü ettiğim her şey üzerinde çalışıyoruz: otlak alanlarının geliştirilmesi, baklagiller ve şeker kamışının yetiştirilmesi, her şey...

Her bir pirinç ekibinin yılda en az bin ton yakıta ihtiyacı olduğu için mühendislerin pirinç yetiştirme sistemi durduruldu. On yedi ekibin on beşi çalışmıyor. On ya da on iki ekip daha organize edecek ekipmanımız var. Fakat pirinç üretimini ikiye katlama potansiyeli olan pirinç yetiştirmeye yönelik mühendislik sistemi bölümü, yakıt yetersizliği yüzünden durma noktasına geldi.

Şeker kamışı tarlalarını sulama ve akıtma işi, bu yıl durma noktasına geldi. Yeni barajların inşası da durma noktasındadır. Sahip olduğumuz mevcut nadir kaynaklar, inşa sürecindeki en önemli barajları bitirmek için kullanılmaktadır. Sulama sistemleri inşaatı işi durma noktasındadır. Sistem gerektirmeyen fakat zaten mekanizmanın bir bölümünü kullanan pirinç ve diğer ürünlerin durumu istisnadır.

Kanallara gelince, en gerekli olanlarını ve şu anda değerlendirilmeyen sular için servis sağlayanları yapıyoruz

Bu yıl (1992), birçok projemizi dondurmak zorunda kaldığımız ilk yıldır. Büyük bir muammayla karşı karşıya kalıyoruz. İhtiyaçlarımız yüzünden bazı programları geciktirmek zorunda kaldık.

Kurak sezon gelene kadar yalnızca inşa halindeki barajların bitirilmesini değil, aynı zamanda acil bir ihtiyaç olarak daha yüksek bir öncelik gösteren barajların yapımını da sürdürebileceğimizi umuyorum.

İnşa edilen kanallar, değerlendirilmeyen suların bulunduğu yerlerde ya da eğim sulaması gerektiren ürünler için bir kanalın önemli olduğu yerlerde, yüksek öncelik ve acil ihtiyaç gösterenler yapılacaktır. Ayrıca artan pirinç üretimine yönelik mühendislik sistemi ve şeker kamışı parsellerini sulama ve akıtma sistemleriyle ilgili çalışmayı canlandırmayı da umuyoruz.

Bekleyip, hangi kaynaklara ulaşabileceğimizi görmemiz gerekiyor. Bentlerin inşası durma noktasına geldi. Turizm sektörüne, durma noktasına gelmiş olan bent yapımlarını devam ettirecek gerekli yakıtı elde etmek için, kendi gelirlerini ve kaynaklarını kullanma talimatı verilmiştir.

Bu yıl, birçok şeyi durdurmak zorunda kalmış olduğumuz bir yıldır. Artık durdurduğumuz işlerin bir kısmını harekete geçirmek için fikir geliştirmeli ve çözümler bulmalıyız. Size, bazı önemli programların durma noktasına geldiğini söylemeliyim.

Bir tek gün bile savunmamızı umursamazlık etmediğimizden söz etmezsem, bu rapor tamamlanmış olmazdı. Siz bu kongreyi tüneller yaparak ithaf ettiniz. Yüzlerce tünel yapıyoruz. Bu da yakıt, çimento ve demir çubuk biçimindeki harcamaları gösteriyor.

Kıt kaynaklarımızla yaptığımız ve tek bir cephesini, tek bir temel yönünü ihmal etmeksizin yaptığımız her şeyi görebilirsiniz. En

temel cephe de savunmadır. Günümüzde düşmanlarımızı unutabilir miyiz? Şimdi, düşmanın her zamankinden daha kibirli, her zamankinden daha küstah ve saldırgan olduğu bir dönemde, kendisinin dünyanın efendisi olduğuna inandığı bir dönemde, biz düşmanımızı unutabilir miyiz? Elbette emperyalizm, dünyada birçoklarının efendisidir; ama bizim efendimiz değildir. En azından, bizim efendimiz değildir. Bu tek kutuplu dünyada tek (süper güç) olarak kalmasına rağmen, o emperyalizmden daha fazla korkuyor da değiliz. SSCB varken ondan korkmuyorduk. Mademki SSCB artık yok, şimdi çok daha az korkuyoruz.*(Alkış) (Kalabalık şarkı söylüyor: Fidel, kararlı ol! Küba saygıyı hak ediyor! Sağlam ya da hasta! Yankiler cehenneme!)*

Sınırsız oturumun son oturumunda, ideolojik ve politik çalışmanın en önemli sorunu tartışıldı. Daha önce söylediğim şey bununla bağlantılıdır.

Bu adil değildir. Bu sorunlar nedeniyle sorumlu tutulamayacak olan devrimimizi suçlamaya çalışmak berbat bir şeydir. Ben gerçekten devrimimizin emsalsiz bir beceri sergilediğine inanıyorum. Bu, bir Latin Amerikalı liderin bana söylediği bir şeydi. Siz tarihte eşi olmayan bir beceri gösteriyorsunuz, demişti. Bu konuda düşündüğümüzde, sosyalist alanda bazı çerçöplerin olduğunu artık biliyoruz. Che gibi akıllı bir adam –ki o öyleydi- bu süprüntüden söz etmişti. *(Alkış)* Che, olağanüstü bir vizyon adamı olarak, kapitalizm ve o şeylerin tümünden gelen oyunlardan söz etmişti. Uluslararası gericilik ve kapitalizm yangınına körükle gitmemeye dikkat etmeliyiz. Bizzat ben iyi ve sağlam olduklarında yaptıkları şeylere karşı çok eleştirel olurdum. Bir zirve toplantısında bu sorunlardan içtenlikle bahsettim. Kayıtlara yeniden ulaşmanın çok çaba gerektirmesi utanılacak bir şeydir. Olimpiyatlardan ve ekonomik konulara değindiğim materyali gözden geçirdim; fakat kayıtlar çok uğraşmayı gerektirdi. Çok açık ve çok iyi değildi. Zira söylenen sözcüklerin her birini okumak isterdim. Fakat gerekli fikirler orada mevcuttur. Bu nedenle, uluslararası gericilik yangınına körükle gidemeyeceğimizi ve gitmememiz gerektiğini elbette söyledik. Sovyetlerin yaptıkları şöyle dursun, soyalist ülkelerin yaptığı her şeyin üzerine oturmamalıyız. Çünkü Sovyetler birçok sıradışı ve istisnai şey-

ler de yaptı. Birinci Dünya Savaşı'nın sonucu olarak bu ülkenin ilk müdahaleyi takip eden endüstriel gelişimi, bir beceri, destansı bir iş, unutmamamız gereken eşsiz bir şeydi. Avrupanın birçok gelişmemiş ülkesinden biri, büyük birçok uluslu devlete dönüştü. Ne büyük bir tarihsel başarı! Faşizme direnilmesi ve onun bozguna uğratılmasından sonra, SSCB 'nin faşizmi yenmesi nedeniyle diğerleri, 1944'te Hitler zaten yenilmişken, Hitler zaten Sovyet halkının kahramanlığı karşısında iflas etmişken, Avrupa'da ikinci bir cephe açtılar. Sovyetlerin bu zaferi eşsiz bir başarıydı.

Ayrıca Sovyetler, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yaklaşık yirmi yıllık dönemde, ülkeyi yeniden inşa ettiler. Bu ülke, 20 yılı aşkın bir süre içinde iki kez yok edildi. Onlar yeniden inşa ettiler. Diğerleri, Hiroşima ve Nagazaki'de bir insanlık tecrübesine yol açan nükleer bir silah kullandılar. Çünkü Japonları teslim almak için gerçekten yüz binlerce insanın yaşadığı yerlere o bombaları atmak zorunda değildiler. Şehir yerine, askeri bir bölgeye, bir merkeze, ya da bir adaya atabilirlerdi. Geliştirdikleri ve iki şehirde kullandıkları yeni silahlarla dünyayı yıldırmak istediler. Doğal olarak, nükleer silahlar üzerinde bir tekele sahip oldular. Bu savaştan hemen beş yıl sonra –dört yıl sonra diyecektim- Sovyetler ilk nükleer silahını patlattı; onlar da kendi ilk nükleer bombalarını atmışlardı. Onlar füzeler geliştirdiler, Sovyetler daha çok füze geliştirdi.

Uzaya insanı ilk önce ABD gönderdi. Kozmik uzayın fethini onlar başardılar. Birleşik Devletler bu dönemde, dünyanın altınını toplamış, zengin sanayi ülkelerinin bir müttefiki olan, en zengin bir ülke olarak ortaya çıkmıştı. Bir vida bile kaybetmemiş olmasına rağmen iki kere yenilmiş olan bu ülke, Sovyetler Birliği'nin uğramış olduğu yıkıma da uğramamıştı. Sovyetler Birliği, yıllık olarak altı yüz milyar tonu aşkın petrol, yedi yüz milyar metreküpü aşkın gaz, aşağı yukarı altı yüz elli milyon ton çelik, aynı oranda çimento ve onlarca milyon ton gübre üretmeyi başardı. Bir gaz hattı ağı, petrol boru hattı ve hatalara ve bilim alanındaki savsaklamaya rağmen (ya da bilimde, bilimsel araştırma uygulamasındaki kadar çok ihmal yoktu) bir başarı olan dev bir elektrik ağını inşa etmeyi başardı.

Sovyetler sık sık patent sattı ve Batılılar Sovyet patentleriyle çalıştılar. Patentlerini kendi ülkelerinde kullandırmadılar. Hayır, hataları inkar etmiyorum; fakat SSCB'nin yaptığı her şeyi inkardan gelmenin yanlışlığı konusunda uyarıda bulunuyorum. Onların işledikleri, ilkelerin çiğnenmesine yönelik çeşitli politik örnekler tarafından yapılan hataları yargılayacak nesnel ve eleştirel bir tutuma sahip olmalıyız. Bunu reddetmiyoruz; fakat ilk sosyalist ülke olarak sahip oldukları dev başarıları inkar etmek de haksızlık olur. Biz, Ekim Devrimi'nin dünya için önemini inkar edemeyiz. Yapılan yanlış şeyler yüzünden bunu unutamayız. Halkların kurtuluş hareketlerini nasıl hızlandırdığını, sömürgeciliği nasıl bitirdiğini, diğer ülkelerdeki, özellikle Afrikadaki ulusal ve toplumsal kurtuluşu nasıl kolaylaştırdığını unutamayız.

Ekim Devrimi'nin önemini Çin, Vietnam, birçok Asya ve Afrika ülkesinin kortuluşu örneklerinde olduğu gibi, çeşitli ülkelerin kurtuluşu üzerindeki etkisini görmeliyiz. Birleşik Devletler'in dünya hegemonyasına karşı denge sağladı. Bu denge, tüm dünya ülkeleri, özellikle tüm Üçüncü Dünya ülkeleri için yararlıydı. Bugün, tek kutuplu dünya, gelişmiş kapitalist ülkeler de içinde olmak üzere birçok ülke için en ufak bir kaygı konusu değildir. Şu anda, dünyaya yasa dikte ettirmeye çalışan küstah ve buyurgan insanlar nedeniyle yaşamakta olduğumuz durum da onlar için en ufak bir kaygı konusu değildir.

Biz dikkatli olmalıyız. Eleştiriyi denetim altına almamın nedeni budur. Birçok şey sorgulanıyor ve biz, uzun zaman önce herkesin SSCB'deki prestroykayla ilgili olarak söylediği düzeltmelerimizi yapmaya başladık. Prestroykanın bir düzeltme olacağını düşündüğümüz zamanlarda, bunun, sosyalizmi geliştirmek için iyi bir şey olduğuna inandık. Bunun olağanüstü ve müthiş bir şey olduğunu düşündük.

Onlar sosyalizmi geliştiriyorlardı. Buna kim karşı çıkabilirdi?

Anlatılan ilk gidişat iyiydi. Bilim ve teknolojinin tutarlı uygulamaları üzerinde biçimlenen hızlı gelişme, yoğun ama yaygın olmayan bir ekonominin gelişmesi, emekten kaynaklanmayan gelire ve rüşvete karşı mücadele gibi birçok masum düşünce vardı. Söyleyin bana baylar, kapitalizm emekten doğmayan gelirin olimpiyat şam-

piyonu değil midir? Kapitalistlerin kazandığı bütün para, kendi emeklerinden değil, başkalarının emeklerinden gelir. Kapitalizm, gelirin emekten gelmesi gerektiği ilkesinin toptan inkârıdır.

Bu ülkede, curcuna çözülene kadar her şey çok iyiydi. Sosyalizmi yok etmek için yapılabilecek her şeyi yaptılar. Sosyalizmi geliştirecek bir düşünceyi kabul edebilirdik; fakat sosyalizmi yıkma düşüncesi şöyle dursun, sosyalizme suikast düzenleme düşüncesini de asla kabul edemezdik.

Birçok insan, onların sosyalizme suikast yapmaya yönelik çalıştığının farkındaydı. Bu insanların sosyalizme suikast yapması için ideal koşullar yaratıldı. Bu bir komploydu. Bu, içten desteklenen büyük bir emperyalist entrikaydı.

Uluslararası emperyalist komplo, sosyalizme yapılan suikastte iç desteğe sahipti. Sosyalizm kendi hatalarının sonucu olarak bitmediyse eğer, kendi suikastinin sonucu olarak bitti. Şunda çok net olmak zorundayız: Onlar sosyalizme suikast yaptılar. Sosyalizm, kendini savunma konusundaki yeteneksizliğinin bir sonucu olarak yıkıldı. Kendi liderlerinin ve politikacılarının ileriyi görme yoksunluğunun bir sonucu olarak bitti. Onlar vizyondan yoksunlardı. Son sözü yalnızca tarih söyler. Bu ülkedeki ya da başka yerdeki sosyalizmi tasfiye etmek üzere anlaşanlar sürekli görüşmeler yapıyorlar. Tarihçilerin, sosyalizmi yıkmak üzere bu entrikanın içinde yer alan her bir kişinin rolünü ortaya çıkarmak amacıyla, arşivlerde inceleme yapacağına inanıyorum. Sosyalizm doğal nedenlerle bitmedi. Arkasından hançerlendi. Sosyalizm, partilerinin ve liderlerinin onu savunma konusundaki yetersizlikleri yüzünden yenildi.

Tamamlanma sürecinden doğacak olan bu güzel sosyalizmden geride kalan nedir? Bize her gün berbat haberler ulaşıyor ve ben bunun savunulup savunulamayacağını merak ediyorum. Şurada burada görünen şu hızlı kurtarıcıların bu propleme uygun bir yanıt bularak sorunu çözüp çözemeyeceğini merak ediyorum. Baştan sona hepimizin yaşamış olduğu travmatik deneyim, sanki yeterli olmamış gibidir. Orada çok sayıda aptal var. Fakat biz bu aptallara dikkat etmeliyiz; çünkü aptallık, saklanan başka bir şeyi gizleyen bir maske olabilir. Sahte devrimcilik, başka bir şeyi saklayan büyük bir maske olabilir.

Şimdi yapılması gereken şeyin ne olduğunu söyleyen önemsiz stratejiler var. Her şeye rağmen bunu görebildiğimizde, Birleşik Devletler'in çok yakınındaki bu küçük ülke azimle yoluna devam ediyor. *(Alkış)* Her şeye rağmen şunu görebiliriz ki *(Alkış)* kendimizi nasıl savunacağımızı bildik. Her şeye rağmen, kendimizi yıkmaya neden olacak şeyleri yapmadık. Aksine, bununla da kalmadık, aynı zamanda onlar bizi yıkmasın diye, yapılması gerekenleri de yaptık. Kendimizi savunmak için milyonlarca nedenimiz var. Kapitalizm bağışlanamaz. Emperyalizm bağışlanamaz. İnsanoğlunun yapabileceği her türlü hataya rağmen -ve insanların hata yapmadığı bir insan etkinliği asla olmayacak- sosyalizm, en soylu, en adil ve görev edinilecek, en değerli iştir. *(Alkış)*

Ekonomik alanda, bir kargaşa örneğinden bahsedeceğim. Bir zamanlar biz, serbest çiftçi pazarlarına izin verme hatasına düştük. Evet, bu düşünce ortaya çıktı, destek buldu ve onaylandı. Sonradan, serbest çiftçi pazarlarının sonuçlarını görmeye başladık. Neydi bu sonuçlar? Birincisi bu, kooperatif hareketinin gelişimini geciktiriyordu. Halbuki kooperatif hareketi çok iyi ilerlemekteydi. Geniş bir insan grubu zengin hale gelmeye başlamıştı. Komisyoncular türemeye başlamıştı. Çiftçiler zenginleşiyordu. Şeker kamışı ya da başka bir ürün için kendilerine verilen gübreleri, serbest pazarlarda sattıkları ürünlerde kullanıyorlardı. Devlet toplama merkezlerine götürdükleri birçok ürünü artık götürmez olmuşlardı. Amaçları, bu ürünleri serbest pazarlarda üç, dört ya da beş kat fazlasına satmaktı.

Serbest pazar denen şeyin tüm ünlü dezavantajlarını görmüştük. Serbest pazar düşüncesi, herkesin küçük bir toprak parçasına sahip olduğu SSCB'den kaynaklandı. Bu, onların vermiş olduğu tarihsel bir ödündü. Bunun iyi mi yoksa kötü mü olduğunu tartışmayacağım. Bu hususu tartışmayacağım. Bu durum, onların konumlarına yanıt verdi. Herkesin küçük bir arsası oldu. Kolektif çiftliklerin tahılını kullandılar. Öyle ki eğer bana orada yarım hektar toprak verseler, besleyecek tahıl da verseler yirmi ineğim olurdu. Ya da besleyecek tahıl verseler on bin tavuğum olurdu. Küçük çiftliklerde kolektif çiftliklerdekinden daha fazla kazandıkları için, kolektif çiftliklerde çalışmak yerine küçük çiftliklerde çalışmaya giden birçok insan vardı. Bu tür sorunlar o denli çoktu.

Biz bu konuda çok aracılık ettik. Girişimlerimizi oluşturduğumuzda, uygun, kolektif öz-yeterlilik kuruluşları kurduk. Her şeyden önce, birkaç yıl sonra, sadece özel girişimlerle, bunların kendi işçilerini sağlayamayacaklarını gördüğümüzde, öz-yeterlilik devlet girişimleri ilkesini formüle ettik. Kooperatifleri biçimlendirdiğimizde, kooperatif girişimlerinin öz-yeterlilik ilkesini de birlikte oluşturduk. Ayrıca seçim ilkesini de sürdürdük. Bağımsız çiftçi olarak kalmak isteyenler, bağımsız kaldılar.

Bu, çiftçilere verilen bir sözdü.

O zamanlar ayrıca, çiftçileri yükselen fiyatlardan koruma teorisi vardı ve kooperatifler, bağımsız çiftçilerle rekabet içinde satış yapmak zorundaydı. Devlet girişimleri bile serbest çiftçi pazarlarında satış yapmak zorundaydı. Bütün bunlar, tam bir delilikti. Zira bu durumda hiçbir plan yapılamazdı. İnsanların tedariklerini üretmek ve dağıtmak için çiftçilere plan yapabilirsiniz; fakat aynı çiftçiler için, bir sözde serbest çiftçi pazarında, özel çiftçilerle rekabet edebilecekleri bir plan yapamazsınız.

Küba'da bağımsız çiftçiler sadece, toprakların % 10'unu elinde tutar. SSCB'nin durumu, böyle küçücük tarlalardan ibaret bir sorun değildi. Tarım reformumuzda biz, toprakları yeniden dağıtmadık. Toprakların yeniden dağıtılmaması, devrimin doğru yaptığı ilk önemli işti. Biz büyük ölçekli üretimi sürdürdük. Bizim yaptığımız diğer önemli şey, kooperatif birliklerini dayatmamaktı. SSCB'de, belli zamanlarda bunu yaptılar. Biz yapmadık. Bu nedenle, SSCB'de olmuş olan yanlışlıklar eğer Küba'da olsaydı, bu yanlışlıkları düzeltmenin gereği olmadığını, aynı bu platformdan Gorbaçov'a söyleyebilirdim. Eğer orada bir hata yapıyorsanız, eğer orada başınız ağrıyorsa ve burada da dişiniz ağrıyorsa, niçin baş ağrısı için buradan bir ilaç almayacaksınız? Ya da örneğin böbreğiniz ağrıdığında, niye dişinize ağrı kesici alacaksınız. Bu nedenle burada, toprak ya da köylülüğün kamulaştırılması dayatılmadı.

Artık serbest çiftçi pazarları kooperatif hareketinin gelişmesini geciktirdi. Kooperatif üyeleriyle alay ediyorlar. Burada ya da Karl Marks Tiyatrosu'nda, ülkedeki bütün kooperatif üyelerinin bulunduğu bir toplantıda, serbest çiftçi pazarının kesin olarak yürürlük-

ten kaldırılması önerildi. Dediler ki: Böyle devam etmek mümkün değil. Bu çabalarımızı mahvediyor, işlerimizi harap ediyor. Bizimle alay ediyorlar. Ve böylece serbest çiftçi pazarları yürürlükten kaldırıldı. Bunun ardından da gıda programını başlattık. Eğer sorunumuz, kök, sebze ve meyve üretme sorunuysa, bütün kaynaklara da sahipsek, biz bunları üreteceğiz. O andan itibaren, domuz eti ve kümes hayvanlarına yönelik geniş üretim planlarıyla, üretimin geniş bir ölçüde başladığını söyleyebiliriz. Tesisatlar inşa edildi ve halen de ediliyor.

Bu planların hızının yükselip durduğu ana kadar süt, et, yumurta, kök, sebze ve diğer her şeyin üretimine yönelik büyük planlar vardı. Evet, serbest çiftçi pazarı felsefesi bitmedi. Bazı toplantılarda bu düşünce, sanki hiç kimse, bu serbest çiftçi pazarının ne amaca hizmet edeceği sorusuna yönelik ciddi ve derin bir düşünce ortaya koymamış gibi, arada bir ortaya atılıyor. Evet, şimdi gerçekler, özel dönemin ortasında, bizim haklı olduğumuzu göstermeye başlıyor. Örneğin Havana ilinde, sebze ürünlerinde, bağımsız çiftçilerin on bin hektar toprağı olduğunu söyleyelim. Kooperatiflerin yaklaşık on bin ve devletin de yirmi iki bin hektar toprağı var. Havana ilinde, şeker kamışından sebze ürünlerine kadar, yedi yüz elli kabalerya toprağı işlemeye başladık. Evet, bu böyle. Ülkede, devlet mülkiyetinin oranı çok daha büyük. Aşağı yukarı toprağın yüzde sekseni, şeker kamışında ve tüm ürünlerde devletin elindedir. Devlet bu ülkede tüketilen pirincin neredeyse tamamını, şeker endüstrisinin kullandığı şekerin yüzde seksenini, süt, sığır eti, domuz eti, kümes hayvanları, yumurta ve bu ülkede tüketilen temel ürünlerin tümünün neredeyse yüzde doksandan fazlasını devlet üretiyor. Serbest çiftçi pazarları üretmiyor. Sanırım serbest çiftçi pazarları bu ürünlerin yüzde ikisini üretiyor. Buna rağmen serbest çiftçi pazarları felsefesi doğdu. Biz tarımı yeniden planlama organizasyonunun yeni biçimlerini yavaş yavaş benimsedikçe, -bu birden bire yapılamazdı- bu alanda çalışmayı sürdürdük. Kesin olan şey şudur: Örneğin devlet geçen yıl (1991), sebze ve kök üretimini % 15.8'e kadar artırdı. Kooperatifler kendi üretimlerini % 6.9 nisbetinde düşürdüler. Bağımsız çiftçiler de kendi üretimlerini ve devlet toplama merkezi teslimatlarını % 24.3 nisbetinde düşürdüler.

Elbette geçen yıl, tarım için kötü bir yıldı. Beyaz sinek, domates böceği ve patateslere zarar veren böcekler vardı. Kooperatiflerin üretiminin, iklim sorunları yüzünden, 1990'la karşılaştırıldığında, bir miktar düşmüş olması anlaşılabilir bir şeydir. Bağımsız çiftçilerin ürünlerinin biraz düşmesi de anlaşılabilir bir şeydir. Fakat bu ikincisi, birazdan fazla bir düşüş göstermiştir; düşüş, % 24.3 nisbetindedir. Kesin sonuç, 1991'de, % 1.5'luk bir artıştı. Şimdi büyük bir çaba gösteren Havana ilini analiz edelim. Baştan sona bütün ülkede büyük bir çaba gösterildi; ama burada, Havana ilinde özel bir çaba gösterilmiştir. Çünkü bu bölgedekilerin, Havana merkezinde ve ona bağlı yerleşim birimlerinde oturan yaklaşık üç milyon nüfusu doyurmaları gerekmiştir. Devlet girişimleri üretiminin 1991'de ne kadar büyüdüğünü biliyor musunuz? Kötü bir yıldı, iklim açısından elverişsizdi. Ama üretim % 67.1 arttı. Geçen gün, bilim insanlarıyla konuşurken, % 64 demiştim. % 64 değilmiş. Rakamları dikkatli biçimde tekrar gözden geçirdim. Devlet girişimlerinin sebze ve kök üretimindeki artışı, % 67.1'di. Kooperatiflerin üretimi % 2 düştü. Çok değil. Tekrarlıyorum, bu kötü bir yıldı. Bağımsız çiftçilerin üretimi de % 19 düştü. Kötü hava ve gizli dağıtım maksadıyla kaynakların haksız kullanılmasının etkisini de hesaba katmanız gerekiyor. Elbette, çok iyi ve mükemmel olan birçok çiftçi tanıyorum. Fakat ne yazık ki, bazıları böyle değil. Ayartmalar daima vardır: Birileri kendisine bakan birinin yanından, daha iyi bir fiyat teklif ederek geçer. Bu üretim düşüşünün ne kadarının ürünlerin yönünün devlet toplama merkezlerinden karaborsaya çevrilmesi yüzünden, ne kadarının zararlı böcekler yüzünden olduğunu kesin olarak söyleyemem. Fakat kötü havaya rağmen –tekrarlıyorum ki tarım için kötü bir yıldı- devlet girişimleri, üretimini 67.1 nisbetinde artırdı. Farkı görüyorsunuz.

Bu yıl, kooperatiflerin geçen yılın üzerine çıkacaklarını umuyorum. Kooperatifler iyi çalışıyor. Burada kooperatiflerle ilgili olarak, standartların yükseldiği söylendi. Tüm bunlar olabilir; çünkü kooperatif üyelerinin kendi mülkiyetleriyle üretim yapmaları ayrı tutulursa, seferber olmuş işgücüyle, ücret alan işgücü arasında kesin bir karşıtlık vardır. Yani kesin bir mantık vardır ve o da bu karşıtlık yoluyla açıklanabilir. Şöyle ki; kooperatifler standartlarını yükselte-

cekler, böylece de ücret alanlara daha az ücret ödemeleri gerekecek. Çiftçiler işçisiz kaldıkları dönemlerde iki, üç ya da dört kat ücret ödedikleri için ücret karşılığı çalışan işçi açığı vardır. *(Cümle, duyulduğu gibidir.)* Bu kadar yüksek fiyatlar ödeyebilirler; çünkü onların ürünleri çok iyi fiyatlara ulaşıyor. Patates ve diğer ürünler, çok iyi fiyatlara ulaştı. Bu yıl patatesin fiyatı bile yükselmiştir. Sarımsağın fiyatı mükemmel. Devlet yıl boyunca insanlara bakmak ve onların konut, gıda ve diğer şeyler gibi toplumsal sorunlarıyla ilgilenmek zorunda olduğu için sarmısak hasadında ücretleri bir günden diğerine üç katına çıkaramaz. Bağımsız çiftçiler, bir kişiye üç, beş, on ve on beş günlüğüne iş verebilirler. İstedikleri gibi ücret verebilirler ve bazen işçilerini devletten de alırlar. Fakat artık kooperatiflere yardım eden kamplar var. Bu konuyu onlarla görüştüm.

Burada şunu söylemeleyim ki kooperatiflerle ve kooperatif üyeleriyle ilgili çok iyi bir düşüncem var. Bunlar bence çok iyi kuruluşlar. Ama mükemmel değiller. Devlet girişimlerinin daha mükemmel ve daha adil olduğuna inanıyorum. Onlar tüm halkın mülkiyetidir. Bundan hiç kuşkum yok. *(Alkış)* Yıl boyunca işçilere baktılar. Ailelerin hizmetine koşuldular. Onlar konutla ve diğer tüm şeylerle ilgileniyorlar ya da ilgilenmelidirler. İlgilenmelidirler diyorum; çünkü ilgilenmeleri gereken işlerle her zaman ilgilenmediler. Sadece girişimler değil, sosyalist devlet de kırsal bölgedeki konut sorunuyla ilgilenmesi gerektiği kadar ilgilenmedi. Düzeltme süreci aracılığıyla çözmekte olduğumuz sorunlardan biri de budur.

Fakat kooperatifler, üretimi örgütlemenin iyi bir yoludur. Keşke devlet topraklarının dışındaki tüm topraklar, tarımsal üretim için kooperatiflerde örgütlense. Keşke bu gerçekleşse. Çünkü bu, üretimi çok daha kolaylaştırırdı. Genel olarak kooperatifler ürünlerini spekülasyona sokmuyorlar ve devlet toplama merkezlerine götürüyorlar.

Serbest çiftçi pazarlarının kooperatif hareketini geciktirdiğini söylememin nedeni budur. Bu, serbest çiftçilerin verdiği en büyük zarardır. Buna karşılık serbest çiftçilerle çalışmalıyız ve de çalışacağız. Bu sadece bizim politik ve devrimci görevimizdir. Çünkü hiç kimse...*(durmalar)* çiftçiler, işçi sınıfının müttefikleridir ve bizim onlara müttefik olarak yaklaşmamız gerekiyor. Çiftçilerle çalışmak zorundayız. Onları ikna etmek zorundayız. Belki de, onlara gübre,

yakıt, beceri ve lastik verirsek; şekerkamışı, patates, domates ya da soğan gibi belirli bir ticari ürün üretmeleri amacıyla herhangi bir ürünü verirsek, kaynaklarını kullanma tarzlarını daha yakından denetlemiş oluruz. Eğer serbest çiftçiler, karaborsaya yönlendirebilecekleri ürünleri ekmeye başlarlarsa, gerçekten işçi sınıfının müttefikleri gibi davranmış olmazlar.

Bununla birlikte bizim çiftçilere kullandığımız yöntemler, politik olmak zorundadır: Politik çalışma, ikna etme ve örgütleme. Çiftçilerle çalışmak zorundayız. İstediğimiz şeyi alabiliriz. Çünkü çiftçiler gerçekten iyi, soylu ve yurtsever insanlardır. Bu insanların içinde dik kafalı olanlar bir azınlıktır. Fakat elbette onlara, şunu bana sat, bunu bana sat diye baskı yapan bir çok insan vardır. Bunlar uğraşıyorlar, çiftçilere baskı yapıyorlar. Çiftçiler soyludur; fakat bir çok kez, birilerini memnun etmek için bu satışı yapıyorlar. Fakat bu yol, çiftçilerin üretiminin yüzde yüzlük bir garantisi olamaz.

Örneğin bu yıl, başkentte... *(durmalar)* ilde, yüz on yedi kabalerya havuç ektiler. Fakat çiftçilerin bölgesindeki yirmi beş kabalerya, yabani otlarla kaplı. Daha az ürün verdi. Sarmısak işine yoğunlaştılar ve havuca daha az emek ayırdılar. Bir domates tarlasından altı ya da yedi defa ürün kaldırabilirsiniz. Çiftçiler iyi domates alabilirler; bir, iki ya da üç hasat yaptıkları zamanlar vardır; ama dördüncü ve beşinciyi yapamazlar. Bir, iki ya da üç hasatla, üç bin ya da dört bin kental *(bir kental yüz kilodur. (Çev.))* domates elde edebilirsiniz. Eğer altı hasat yaparsanız yaklaşık altı yüz kental alırsınız. Zaman zaman gerçekten iyi görünen bir fasülye tarlası görebilirsiniz. Domates tarlası o kadar iyi görünmez. Sarmısak iyi görünür. Havuç da o kadar iyi görünmez.

Bütün bunların söylenmesi şarttır ve benim yoldaşlara sadece şunu söylemem gerekiyor:

Bir çiftçiler kongresi yapalım ve gerçeği ortaya koyalım. Bunları, müttefiklerimize –gerçekten müttefik oldukları için- ikna ve politik çalışma yoluyla ortaya koyarak anlatmalıyız ve onlara karşı, devrimin müttefikleri olarak –ki öyledirler-, doğru bir çizgi kullanmalıyız. Onlar sadece devrimin değil, aynı zamanda işçi sınıfının ve ülkenin işçi olmayan unsurlarının da müttefikleridir. Çiftçilere karşı şunları sorma yönteminden yararlanabiliriz: Ne ekmek is-

tiyorsunuz? Program falan ürünü destekliyor, bu sarmısak çok fazla. Ne kadar ekmek istiyorsunuz? O halde şunu çok ekin. Ekilmesi gereken havuç miktarı şudur. Siz ne kadar ekmek istiyorsunuz? O zaman şunu çok ekin. Birisi, ben bu ürünü sevmiyorum derse biz de endişe etme, devlet onu eker deriz.

Devlet, çiftçilerin istemedikleri ürünleri eker. Eğer onlar bir ürünü ekmekten hoşlanmıyorlarsa devlet o ürünü ya da ihtiyaç duyulan ürünü eker. Bu avizeağacıysa devlet avizeağacı eker; domatesse domates, patatesse patates eker. Bağımsız çiftçilere sorarız: Ne kadar patates ekmek istiyorsunuz ? Onlar da söyler.

Çok fazlaysa bile tamam deriz. Artık geriye kalanları, devlet ve kooperatifler eker. Biz, kooperatiflerle son derece iyi çalışıyoruz ve onlar, ürünlerini devlet toplama acentasına getiriyorlar. Burada bir sorun yok.

Bütün bunları bir çözüm olarak serbest çiftçi pazarı düşü kuranlar için söylüyorum. Şimdi kendime, acaba hangi serbest çiftçi pazarları şehre, iki aylığına her gün kök, meyve ve sebzeyle dolu üç yüz kamyon getirebilirdi diye soruyorum. Neredeyse iki ay olmuştur. Mart ayı boyunca başkente kaç kental kök, meyve ve sebzenin getirildiğini biliyor musunuz? Tamamı iki milyon dört bin kentaldır *(20040 ton, çev)*. Şehre bu denli geniş miktarda kök, meyve ve sebeze getirildiği hiç olmamıştı. Elbette bunun içinde domates ve turunçgiller de var. Turunçgillerin bir kısmı Gençlik Adası'ndan (Isle of Youth), bir kısmı Jaguey'dan, bir kısmı da Havana'dan geliyor. Bu yıl Havana'daki turunçgiller tüketimi, dünyadaki herhangi bir yerden daha yüksek olmuştur. Hem de çok yüksek. Sadece March'taki tüketim, beş yüz bin kentaldan fazladır. Domates tüketimi de neredeyse beş yüz bin kentaldir.

O halde bu...*(durmalar)* bu durumda tedarikleri sağlama almanın yolu nedir? Bu sorun işgücü sorununu çözerek, kamplar yaratarak, gerekli işçileri seferber ederek çözülmez miydi? Tedarikleri sağlama almanın daha iyi bir yolu var mıydı? Mikrojet sulamasıyla yüz bin muz kabaleryası için bir ekim planı uygulanıyor. Bu, Havana'nın tedarik sorununu çözmek on bin hektarlık küçük çiftliklerde becerilebilir miydi? Havana'nın tedarik sağlaması, büyük bir potansiyeli olan devlet girişimlerinin çabaları sayesinde başarılabilir ve

makinalar bunlar için kullanılabilir. Bir de iyi bir potansiyeli olan kooperatifler vardır ve makinalar, bunlar için de kullanılabilir.

Tabi ki kooperatiflere yardım etmeliyiz. Bu, burada gösterilmiştir ve komisyon toplantısında da gösterildi. Açıkça anlaşıldı ki birçok kooferatif... *(durmalar)* Bu konunun burada, günlük seferberlik hakkında konuşulurken, tartışıldığını sanıyorum. Bazı kooperatiflerin, bir günde yedi yüz işçiye ulaşmış olduğu söylendi. Kooperatifler iyi durumda, sorunlarını çözebilirler ; fakat devletin yardımına ihtiyaç duyuyorlar. Çünkü birçok insan, kırsal bölgelere ayrıldı ve yeterli sayıda işgücü yok. Artık kırsal bölgeye nüfus yerleştirmeliyiz. Biz çarşıları inşa edene kadar kampların yapımı tamamlanmaz. Kamplar kesin çözüm olmayacaktır. Kesin çözüm, tarım işçilerine uygun ücret ödeyerek ve elverişli yaşam koşulları yaratarak, insanların taşınması ve nüfus yerleştirimi olacaktır.

Biz, elbette tarım alanında ve tüm bu işlerde çalışmak üzere öğrencileri seferber etmeye devam edeceğiz; fakat sürekli iş gücü, orada, toplumsal sorunların çözümü süresince yerleştirilmelidir. Elbette özel dönem... *(durmalar)* Sadece Havana ilinde kırk dört çarşı yapma planımız vardı; fakat özel dönem bunu geciktirdi. Yine de biz, projelerin yapımını gerçekleştirmek için mümkün olan her şeyi yapacağız. Eğer bunları beş yılda tamamlayamazsak o zaman altı, yedi, sekiz ya da dokuz yılda yapmak üzere devam ederiz. Fakat bu alandaki çalışmayı durdurmayacağız. Bu konuda güçten kesilmeyeceğiz; çünkü çözüm buradadır. Bu çok açık ve biz, bunu bu yıl çoktan anladık.

Çözülemeyecek sorunlarla karşılaşabiliriz. Kaos ya da dağılmaya neden olmadan, küçük çiftçilerle çalışmanın yollarını arıyoruz. Onların işlerini daha iyi denetlemenin yollarına bakıyoruz. Elli kabalerya için bir planın olup olmadığından bahsetmemin sebebi budur. Bunları fiziksel olarak hesaplamamız gerekir. Fakat bunları sadece fiziksel olarak hesaplamamalıyız, aynı zamanda işin nasıl yapıldığına da bakmalıyız. Çünkü insan bir kabalerya havuç ekebilir ve doğru zamanda ekildiğinde bu, altı yüz ya da yedi yüz kental ürün verebilir. Yanlış zamanda ekildiğinde ya da toprak iyi işlenmediğinde ise bin beş yüz ya da iki bin kental ürün verir. Bu durum her ürün için böyledir.

Fakat tabi ki siz, devlet girişimlerinin radikal biçimde değiştiğini zaten görüyorsunuz. İki haftalığına seferber edilen işçiler deneyim kazanmışlardır. Birlikler zaten deneyimlidirler. Tarım için seferber edilen öğrenciler hem çok daha iyi hem de çok daha organize biçimde çalışıyorlar. Bu öğrenciler, eskiden ürettiklerinin iki ya da üç katını üretiyorlar. Bir devrim meydana gelmiştir. Bu doğru bir yoldur; çünkü hesapladığım on beş milyon (kental) ürünü üretmek için... *(durmalar)* Havana pazarını süper düzeyde doyurmak için -sadece doyurmak değil, süper düzeyde doyurmak için- on beş milyon (kental) kök, meyve ve sebzeye ihtiyaç olduğunu hesapladım. Şehrin, pazarı doyurmak için neye ihtiyacı var? Bu, bizim anlatabileceğimiz büyük bir araştırma alanıdır.

Şimdi, başkentin ihtiyaç duyduğu domatesin bir kısmını sağlamak üzere bir program uygulanılan Pinar del Rio hariç, bu yiyecekleri Havana İlinde üreterek, bize kök ve sebze göndermek zorunda olan illeri tümüyle bundan kurtarıyoruz. Sanırım bu, birkaç yıl daha devam eder. Jaguey'de olduğu gibi çok büyük bir plan da var. İhracatlar düştüğünde -ki turunçgillerde bir fazlalık var- bu turunçgiller halka dağıtılmak üzere buraya getirilmelidir. Fakat ben, on beş milyon kental ihtiyaç olduğunu hesaplıyorum.

Size başka bir rakam vereyim: 1992'de, Havana ilinde hiç kasırga olmazsa- bu rakamları değiştirebilecek tek şey bir kasırgadır- devlet girişimleri, 1990'da ürettiklerinin iki katını üretmelidir. Evet, Ürünlerini iki katına çıkarmaları gerekiyor. İşlerin gidişatına göre Havana ilindeki devlet girişimleri, bu kategorilerde, 1990'da ürettiğinin dört katını ve kooperatiflerle bağımsız çiftçilerin üreteceklerinin de yaklaşık iki katını ya da en az iki katını, 1994'te üretmelidir.

En çok Havana ilindeki devlet girişimlerini tanıyorum; çünkü Havana, bu hareketin başladığı yerdir. Bu hareketin tüm iller için yararlı olacağını söylüyorum; çünkü avizeağacı buralardan gelirdi. Avizeağacı, Banes'ten de gelirdi. Kamyonların içinde avizeağacına ne olduğunu, yirmi dört ila kırk sekiz saat içinde ne kadar kötü duruma geldiğini biliyorsunuz. Ülkenin her yerinden muz, plantain *(bir çeşit muz, çev.)* ve kök gelirdi. Holguin'dan, Camaguey'den, Cienfuegos'tan her yerden... Bu il, yaklaşık üç milyon nüfusa ula-

şabildiği zaman, Ciego de Avila'dan gelen ananas ve Jaguey'den gelen bir miktar turunçgil dışında, artık diğer illerden gelen kök ve sebzelere bir ihtiyacı kalmaz. Bu ilin, onarılan kendi turunçgiller çiftliği olduğu için bir miktar turunçgili daima olacaktır. Fiskiyeli sulamadan yararlanılıyor ve gelecekte, yüz elli bin ve iki yüz bin ton turunçgil üretilebilir.

Bir miktar turunçgiller --orada fazladan üretilmiş olanlar- Jaguey'den gelebilir. Bu ilde, şeker kamışı toprağını daha fazla eksiltmek zorunda kalmamamız için, birkaç yıllığına, belirli bir miktar domates de Pinar del Rio'dan gelecekmiş gibi görünüyor. Tek neden budur. Çünkü kamıştan biraz toprak alabiliriz; fakat bence yapılacak en iyi şey, kamış dönümlerini azaltmamız değildir. Ulusal ekonomimiz için, yakın ve yol bağlantıları mükemmel olan komşu bir ilden biraz domates getirmek daha uygun olur.

Bunlar, kafası karışanlarla, anlamayanlarla ve karşı koyanlarla tartışmakta bize yardımcı olan unsurlar, olgular ve gerçeklerdir. İnsanlar prestroykadan bahsederken, (geçmişte insanların halen prestroykadan bahsettikleri zamanlarda) ben, bizim fazla değil, çok daha az küçük tüccar istediğimiz için farklı bir yoldan, bir düzeltme sürecini sonuçlandırdığımızı söylüyordum. Biz, girişimlerin çıkarlarıyla kamusal olanların çıkarları arasında daha az çelişki olmasını istedik, bu ikisi arasında daha büyük çelişkiler olmasını istemedik. Frenlemek zorunda olduğumuz bazı şeyler vardı. Üretim girişimlerinin hiçbir kazançları ve ödülleri olmamışken, pazarlama yapan girişimlerin kazançları ve ödülleri olmuştu. Yine de örneğin şeker girişimleri gibi, bu kamusal girişimler, ülke ekonomisine güç veren girişimlerdi.

Mantık, gerektiği gibi ekonomik yönetim ve planlama sistemiyle uyum içinde izlendiğinde, tüm şeker rafinerilerinin, kârlı görünmedikleri için, kapatılmış olmaları gerekirdi. Artık rafinerilere şekerin bir tonu için yüz altmış peso ödeniyordu ve bu şekerin büyük bir bölümü, sekiz yüz rubleye satıldı. Şeker rafinerisi yüz altmış peso almıştı. Bu şekilde şeker rafinerisi nasıl kâr edebilirdi? Düzeltilecek bir dizi sorun vardı ve biz bunları düzeltiyorduk. Küçük ekipler ortadan kalktı ve konut yapımı için hiç işgücü yoktu.

Gönüllü çalışma, ortadan kalkıyordu. Herkes, nöbet tutmak ya

da bir bahçeden yabani otları temizlemek için bile ücret istiyordu. Devrimci ve gönüllü çalışmanın bize verebileceği en iyi erdemler, sosyalist erdemler, komünist erdemler yok ediliyordu. İnsanlar her şey için ücret istiyorlardı. Her şey için ikramiye vardı, ödül vardı ve biz kapitalizm koşullarında olduğumuzdan daha büyük bir yabancılaşmanın içine düşecektik. Sadece kapitalist tarzda yöntemleri uygulayarak sosyalizmi koruyamazsınız. Evet, koruyamazsınız. Bu bir felaket olurdu.

Sağlam gerekçeler nedeniyle kabullenilmesi gereken önlemlerin bazen nasıl anlaşılmadığıyla ve insanların anlamalarını sağlamanın ne denli zor olduğuyla ilgili elimizde birkaç örnek vardır. Ortak düşüncenin olmadığı bir sorunu, sigara sorununu ele alalım. Bu konuda çok karışıklık oldu ve halen de sürüyor. Biraz azalmış olsa da sağlık konusundaki tüm tartışmalara rağmen, tüm ekonomik ve her türden tartışmaya rağmen, bu konuda hâlâ çok karışıklık vardır. Ve hiç kimsenin hiçbir şeyi eksilmemiştir. Aksine, üretim bir ölçüde artmıştır. Daha bölgesel dezeyde dağıtım yapmak için iki fabrika daha yapılıyor. Sigara, çok daha yüksek fiyattan satılıyor; ama bu, karaborsadaki kadar yüksek bir fiyat değil. Bir sınır konmuştur.

Şu bir anlayış yoksunluğu olmuştur: Söylüyorum: Yani, bunun bir iyi bir de kötü yanı vardır. Kendilerine eski SSCB'de yapılan şey yapılsaydı ve bir kilo ekmek bir rubleden yetmiş rubleye, bir litre süt yüzlerce rubleye çıksaydı, bir çift ayakkabının iki bin rubleyi geçtiği gibi, her şeyin fiyatı yükselseydi bu ülkedeki insanlar nasıl tepki gösterirlerdi? Bu da gösteriyor ki insanlarımız piyasa ekonomisi denen şey konusunda hiçbir şey anlamıyor. Çünkü bir piyasa ekonomisi olsaydı yarın her şeyin gerçek fiyatının pazardaki fiyatı olduğunu sanabilirdik. Bugün bütün paralar toplanırdı ve yarın bu paraların tümü gitmiş olurdu. Şekere ne fiyat belirlenecekti? Çocukların sütü için kaç para fiyat belirlenirdi? Kaç para?

Bizim paralel bir piyasamız vardı; çünkü bu bir para toplama yoluydu. Bu, gelecek nedeniyle vazgeçmek zorunda kalmayacağımız bir şeydir. Çünkü gelecekte kesin bir finansal denge sağlamaya çalışmak zorunda kalacağız. Bu gereklidir. Bunu önemsiz ürünler aracılığıyla elde etmek çoğunlukla daha uygundur Gelecekte bazı temel ürünlerin fiyatlarını yükseltmek zorunda da kalacağız;

ama şimdi böyle bir zorunluluğumuz yok. Tarım ürünlerinin paraca desteklenmeleri gerekmemesi amacıyla, en azından kendi paralarını ödetmeye çalışmamızın nedeni budur. Fakat elbette alkollü içkiler daima çok daha yüksek fiyata satılmalıdır. Sigara ve tütün çok daha yüksek fiyata satılmalıdır. Bütün lüks mallar çok daha yüksek fiyata satılmalıdır.

Hiç kimse bisiklet fiyatlarını protesto etmedi ve biliyoruz ki insanlar bazı yerlerde, bisiklete bin beş yüz peso para ödüyorlar. Buna karşılık devlet, bisikletleri yüz yirmi, yüz yirmi beş ve yüz otuz pesoya satıyor. Devlet bisikleti, belki taşıma ve dağıtım bedelini de ekleyerek maliyetine satıyor. Evet bisikletler maliyetine satılıyor. Yüz binlerce bisiklet var ve milyonlarca da olacak. Devlet, bu ihtiyaçtan para kazanmıyor. Bir işçinin fabrikasına, bir öğrencinin de okuluna gidip gelmesi garantiye alındığında ülkenin bundan yarar sağladığını düşünüyor. Devlet yakıtın korunmasına ve otobüslerin korunmasına yardımcı oluyor.

Bizim, gerçekten tarihöncesine ait olan bu Macar otobüslerine ne ihtiyacımız olacak yoldaşlar? Şehri kirleten Icarus otobüslerine yedek parça satın almak için bir sürü nakit para harcamanın ne anlama geldiğini artık biliyorsunuz. Bu nedenle devlet bisikleti sekiz yüz, bin ya da bin beş yüz pesoya satmıyor. Bisiklet işinde çok para var, bunu biliyorsunuz. Ama devlet bisikleti maliyetine satıyor ve öğrencilere de bir bisiklet satın almaları için bir yıla varan krediler veriyor. Devlet bisikletleri hediye de edebilirdi. Ama eşya hediye etmek istemediği için değil, kısmen eğitmek amacıyla kısmen de insanların kendilerine değer vereceklerini ve özsaygı kazanacaklarını düşünerek hediye olarak dağıtmıyor. Ne dediniz? Ne? Ve öğrenciler, doğru, unutmuştum. Fakat iyi şeyleri ilan etmek zorunda değiliz, onu söylemedik mi? Artık bisikletler öğrencilere, belirli bir sürede ödemek kaydıyla, yarı fiyatına satılıyor. *(Alkış)*

Devletin bir fiyat politikası olmalıdır; ama sosyalist devlet, kapitalist devlet gibi değildir. Sosyalist devlet, temel mallarla temel olmayan mallar arasında ayrıma gider. Temel malları insanların kolay ulaşabilecekleri bir ucuzlukta tutmaya ve temel olmayan malların fiyatlarını da yükseltmeye çalışır. Çünkü vergi geliri toplamak zorundadır. Ücret ve emekli maaşlarında, sahip olduğu üretim mik-

tarından ve mallardan daha fazla ödeme yapamaz ya da ücret ve emekli maaşında, topladığından daha fazla ödeme yapamaz. O halde devlet, dağıttığı ve paylaştırdığı şeyi toplamak zorundadır; fakat bunu, gerçekten kapitalizmde yapıldığından çok farklı konseptler altında yapar.

Kapitalizm bir zehir keşfediyor ve bu zehiri çok düşük bir fiyata, buna karşılık ilacı da çok pahalıya satabiliyor. Devlet zehiri çok pahalı bir fiyata, ilacı ise çok ucuz fiyata satmak zorundadır. Sosyalizm budur. Sosyalizmi kapitalizmden ayıran şey budur. Bunlar temel şeylerdir. Bu, sosyalizmin sahip olduğu büyük avantajdır. Sosyalizm, herkese bir yerde iş verme imkanına sahiptir ki...*(durmalar)* Ben normal koşullar altında olması gerekenden bahsediyorum değil mi? Şimdi biz gerçekte anormal koşullar içindeyiz. Şimdi, herkese iş garantisi veremediğimiz durumda, bir gelir garantisi veriyoruz. Hiç kimse, bir gelirden mahrum bırakılmıyor.

Latin Amerika ve dünyadaki o sarsıcı politikalara bakın. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki milyonlarca işsize bakın. Şu anda Birleşik Devletler'de yaklaşık dokuz milyon işsiz var. Fransa, İspanya, Ingiltere gibi ülkelerin her birinde iki, üç ve dört milyon işsiz vardır. Eğer buradaki bir fabrika hammaddeden yoksun kalırsa biz, işçilere bir gelir veririz. Onları sokağa atmayız. Hiç kimseden vazgeçilmez. Sosyalizm budur. Kapitalist toplum, ayrıcalıklar toplumudur. Ahlaksızlık toplumudur. Yabancılaşma toplumudur. Bencillik toplumudur. Kapitalizm, insanın insanı sömürdüğü, insanın insana düşman olduğu, Engels ya da Marks'ın dediği gibi, insanın insana kurt olduğu toplumdur. Kapitalizm bir kurtlar toplumudur ve yeni bir toplum da değildir.

Kapitalizmin kökleri, üç bin ya da dört bin yıldan daha gerilere kadar gider. Örnek olarak, Batı uygarlığının beşiği Greklerden çok fazla söz ediyorlar. Eğer EskiYunan tarihini okursanız, Atina'nın sanat, mimari, resim, tiyatro, şiir ve hatta felsefe alanında aydınlanmanın merkezi olduğu zamanları bulursunuz... *(durmalar)* Çünkü bu filozofların birçoğunun beş, on, on beş ya da yirmi tane kölesi vardı. Biz, şimdi onları aşağılamayacağız; çünkü onlar, o toplumda doğmuşlardı. Biz, düşünceye birçok katkısı olan Grek filozoflarını değil, toplumu analiz ediyoruz. Onlar, felsefenin kurucularıydı. Fa-

kat Atina'nın, erkek, kadın ve çocukları kapsayan kırık bin kişilik özgür nüfusu varken, dükkanlarda ve tarım alanında çalışan otuz beş bin kölesi vardı. Evlerde hizmetçi olarak çalışan yirmi beş bin köle kadın vardı. Onlar bu iş için kullanılırdı. Maden ocaklarında da yirmi bin köle çalışıyordu.

Aslında, özgür olarak adlandırılan kırk bin vatandaş vardı; ama tümü eşit değildi. Çünkü bu kırk bin kişi arasında bir kısmı çok zengin, diğerleri de yoksuldu. Fakat buna ek olarak doksan bin köleleri vardı. Geçenlerde burada bilim adamlarıyla konuşurken dedim ki: Evet, biz kölelerin sözümona özgür insanlar için çalıştığı çağlara geri dönemeyiz. Bu, ne az ne çok tam bir kapitalizmdir. Ücret karşılığı çalışanların durumu budur. İşgücünün yedek ordusu olan işsizlerin durumu budur. Sömürenlerin ve sömürülenlerin toplumu olan sınıflı toplumun durumu budur. Demiştim ki, bizim toplumumuz yalnızca bir entelektüeller toplumu olamaz; çünkü o zaman el emeğiyle kim çalışacak?

Fakat Avrupa'da demokrasi olarak adlandırılan Fransa, İspanya, tüm Avrupa ülkeleri ve Birleşik Devletler'in vatandaşlarının domates, patates, kök ya da sebze yetiştirdiklerini düşünmeyin. Hayır, bu işi göçmenler yapıyor. Göçmenlik, Avrupa'da köleliğin yeni biçimidir. Aynı durum Birleşik Devletler için de geçerlidir. Yolculukları Guantanamo Donanma Merkezi'nde son bulan binlerce Haitili, oraya niçin gitti? Onlar, Birleşik Devletler'e domates toplamaya gidecekti. Milyonlarca Meksikalı ve Latin Amerikalı, Birleşik Devletler'de domates ve sebze topluyor. Avrupa'da da en zor işleri yapanlar Afrikalı, Türkiyeli ya da Asyalı göçmenlerdir. Bu, insanların zincirle bağlı ya da benzer bir şey olmadıkları, ama en zor işleri yaptıkları, yeni bir kölelik biçimidir.

Bu nedenle bu, üç bin yıllık bir kapitalizmdir. Toplum, artık bu çağdaş dönemde, insanın bilim, teknoloji ve insan hizmetindeki makinaları ortaya koyduğu günümüzde, daha adil bir toplumu oluşturan başka bir örgütlenme tarzı düşünmüştür. Üretim, insanın hizmetindedir. Bazı insanlarla diğerleri arasında var olan dehşet verici eşitsizlik ortadan kalkmıştır. Marksizm-Leninizm o kadar soyludur ki sadece sosyalist bir paylaşım formülü ileri sürmemiş, aynı zamanda komünist bir paylaşım formülü düşünü de ortaya koymuş-

tur. Marksizmin ideali, herkese ihtiyacına göre vermektir. Kabul etmeliyiz ki bunu yapmaktan çok uzağız. Ama sosyalizm, ileriye doğru atılan çok büyük bir adımdır. Özel dönem, elbette malları mümkün olduğunca adil paylaştırmaktan başka seçeneğimiz olmadığı için, bir parçacık komünizme benziyor.

Tekrar ediyorum ki kapitalist toplum ve emperyalizm savunulamaz sistemlerdir. Bu sistemler hiçbir yönüyle, hiçbir açıdan savunulamaz. Üretim araçlarının özel mülkiyeti savunulamaz. Bizim üstün doktorlarımızın, özellikle de aile doktorlarımızın özel doktorlara dönüşmesi düşüncesi adice bir suçtur. Bizim binlerce aile doktorumuzu hayduta çevirmek için, çok büyük oranda bir çalışma yapılmış olmalı. Bu basit öneri bir suçtur ya da bu ülkenin bundan bir şey kazanacağını düşünmek suçtur. Sizi temin ederim ki nasıl göstermeye çalışırlarsa çalışsınlar özünde emperyalist sistem olan kapitalist sistem suçtur ve savunulamaz.

Bize sundukları şey budur. Ayrıca iki tür kapitalizm vardır: Bir yığın felaket ve haksızlığın olduğu gelişmiş kapitalizm ve daha da kötü durumda olan az gelişmiş kapitalizm. Bize teklif ettikleri şey nedir? Az gelişmiş kapitalizm. Bu kapitalizmin bilim ve teknolojiyi kullanması mümkün mü? Hiç kimse sosyalizm kadar bilim ve teknolojiyi geliştiremez; çünkü başka hiç kimse, tüm bilim adamları, bilimsel araştırma merkezleri, profesyoneller ve hastaneler arasında bütünleşme ve işbirliği yaratamaz.

Kapitalist yönetim koşullarında bizim yedek parça forumuna benzeyen hangi etkinlik var olabilir? Bilimsel hareket merkezleri benzeri hangi etkinlik var olabilir? Bilim sendikası benzeri hangi etkinlik var olabilir? Tüm bilim işçileri arasında gelişmiş olan bu olağanüstü işbirliği benzeri hangi etkinlik var olabilir? Sadece sosyalizm, sadece bizim ülkemiz teknolojiyi kitlesel olarak kullanabilme ayrıcalığına sahiptir. Bizim ülkemiz, bilim ve teknoloji alanında, dünyadaki az gelişmiş ülkeler arasında, boş yere birinci sırayı almıyor. *(Alkış)* Ülkemizdeki en iyi genç insanların, genç nüfusu temsil etmek üzere seçildiği böyle bir kongrenin benzerini hangi kapitalizm gerçekleştirebilir? *(Alkış)* Bunu gururunuzu okşamak için söylemiyorum. Bu günlerde, Üniversite Öğrencileri Federasyonu'nda, tıp öğrencileri arasında, tarlalarda seferber edilen genç-

ler arasında ve her yerde, çok sayıda mükemmel genç ve kadro gördüm. Genç nüfusu temsil etmek üzere buraya gelmiş olanların, kesinlikle iyi olduklarını düşünüyorum; çünkü bizim gençlerimiz çok iyidir. *(Alkış)*

Yüz parçaya bölünen bir ülkede, bir gençliğin yüz parçaya bölündüğü bir ülkede, ne tür bir demokrasi var olabilir? Ülkemiz, devrimimiz ve halkımızla ilgili büyük görevleri üstlenmek amacıyla birlikte çalışmak üzere hangi güç, hangi birlik var olabilir? Güçlü biçimde omuz verilmesi gereken, gelişmesi gereken, imparatorluğun hükmetme girişimlerine, yutma girişimlerine göğüs germesi gereken ve ambargolara, günümüz dünyasının tüm felaketlerine karşı koymak zorunda olan bir Üçüncü Dünya ülkesindeki gücü parçalamak bir suçtur. Onlar Küba'ya ne teklif ediyorlar? Onu bir Puerto Rico'ya çevirmeyi mi? Bir Haiti'ye çevirmeyi mi? Bir Orta Amerika'ya çevirmeyi mi?

Hiç kimse bize bedava bir şey vermeyecektir ve emperyalizm bir şey bağışladığında bunun sebebi, bir şeyden korkmasıdır. Şimdi onlar, eski SSCB'ye bir şeyler verecek bir yol arıyorlar; çünkü orada onların taktik nükleer silahlar ve diğer şeyler satmaya başlayacaklarından korkuyorlar. Orada iç savaş gibi bir tantana çıkacağından korkuyorlar. Artık korkuyorlar. Başlangıçta çok mutluydular; ama artık SSCB'nin dağılmasından ve nihayi sonuçlardan korkuyorlar. Hiç kimse bize bedava bir şey vermeyecektir ve biz de zaten hiç kimseden bunu istemeyiz. *(Alkış)*

Bizim alın terimizle ve aklımızla üretebileceğimiz şeyleri hiç kimsenin bize bedava vermesini istemeyiz. Hiç kimseden bize insanlarımızın saygınlığı ve onuru pahasına bir şeyler vermesini istemeyiz. *(Alkış, şarkı söylemeler)* Hiç kimseden bize düşüncelerimiz pahasına herhangi bir şey vermesini istemiyoruz. Onlardan bize ulusumuz, bağımsızlığımız ve ilkelerimiz pahasına herhangi bir şey vermelerini istemiyoruz. Uzun zaman önce, geçen yüzyıllarda, bir şeyler vermek istemişlerdir. Kuzeyin emperyalistleri, bu ülkeyi satın almak istemişlerdir; fakat bu ülke, kültürüyle, kişiliğiyle ve bağımsızlığıyla bir ulus olarak vardır; çünkü bunları, tüm yüzyıl boyunca, kahramanca savaşlarda ve çok zor zamanlarda nasıl koruyacağını bilmiştir.

Biz, yüz elli yılı aşkın bir süre, yutulmayla tehdit edildik. Bir Florida ya da Miami haline gelmeyi istemedik. Bir yeni sömürge haline gelmeyi istemedik. Ayrıca biz, bir yeni sömürge olmanın insanlarımıza mutsuzluk, üzüntü, acı, eşitsizlik, adaletsizlik ve aşağılama getireceğini biliyoruz. Saygınlık yaşamış olanlar ne bu saygınlığı unuturlar ne de ondan ebediyyen vazgeçerler. Kendilerini orada alçakça satanlar, bugün teslim olanlar, asla saygınlığa ve gerçek bir onura sahip olmadılar. Onlar saygınlık ve onuru bir maskeye çevirdiler, devrimci ünvanını bir maskeye dönüştürdüler. Gerçek devrimciler asla teslim olmaz, asla aldatmaz ve asla ihanet etmez. *(Alkış)*

Bu korkakların, hainlerin ve oportünistlerin işidir. Hiçbirimiz, onların bize teklif ettiği süprüntüyü istemiyoruz. Biz, her hangi bir özveriyi, herhangi bir yazgıyı köleliğe, kapitalist toplumun zorunlu kıldığı küçümsemeye ve aşağılamaya tercih ederiz. Burada, bu kongrede, hamile kadınlarla ilgili olarak nasıl endişelendiğinizi gördük. Burada yirmi yedi hamile kadın var. Bunların bisikletlere binmesini istemiyorsunuz. Eğer hâlâ edinmemişlerse, onlara bisikletlerini vermemiz gerekir; çünkü doğumdan sonra bisikletleriyle ekzersiz yapmaya ihtiyaçları olacak. *(Alkış)* Hamile oldukları için onlara gözbebeğiniz gibi bakıyorsunuz.

Fakat sadece hamile kadınlara değil, çocuklara da bakmak istersiniz. Biliyorsunuz, hamile kadınlar hastanelerde doğum yapacaklar. Çok heveslenip burada doğurmaya kalkmasınlar diye, "doğurma" sözcüğünü kullanmayacağım. *(kahkahalar)* Doktorların ve halkın söylediği gibi "doğurtma" diyeceğim. Bu bebeklerin hiçbirini ebe doğurtmayacak. Onların pediatrik yoğun bakım bölümleri, bebek yoğun bakım servisleri olacak. Bebekler dünyanın başka neresinde buna sahip olabilir?

Çocukların, yaşamlarının ilk yılında ölümden korunması konusunda endişe duyuyorsunuz. Yiyecek gıdalarının olması konusunda ilk beş yıl içinde ölmelerini önleme konusunda, beş ile on beş yaş arasında ölmelerini önleme konusunda endişeleriniz var. Bütün bu çocuklar için ölümle sonuçlanan kazaların sayısının en aza inmesini istiyorsunuz. Bu hamile kadınların doğuracağı küçük kızların, yarın hayatkadını haline gelmediğini görmek istiyorsunuz. Belki burada hayatkadını olabilir *(jineteras)*; fakat insan, bunların kesinlikle gö-

nüllü hayatkadınları olduğunu eklemek zorundadır. *(Alkış)* Bu ülkedeki hiçbir kadın, hayatkadınlığı yapmaya mecbur bırakılmaz.

Peki, kapitalizm ne getirebilir? Ne vaadedebilir? Kübalı kadınlar için, yüksek eğitim düzeyine sahip bir hayatkadınlığı. Terfi edecekleri konum, hayatkadını olan bir bayan öğretmen, profesör, teknisyen, mühendis ve hatta bir bayan doktor –sadece doktorlarla ilgili bir şey kastetmiyorum, hatta diyorum!- olurdu. Bu ülkede neredeyse kırkdört bin doktor görevlendirdik ve bu yıl, dört bin doktor daha görevlendireceğiz... *(durmalar)* Üniversite doktor mezun ettikçe biz de onları görevlendirmeye devam edeceğiz. Elbette mezunların sayısını mantıklı olarak kontrol altında tutacağız. Demek istediğim, her şeyin bir sınırı var.

IMF ve Dünya Bankası'nın reçeteleri uygulandığı ve eğitim, sağlık, spor vs. hizmetleri bütçesiz bırakıldığında ve kapitalizm onları sokağa attığında, onlar bu ülkenin kadınlarına ne teklif edecekler? Genelevleri mi? Burada, doktorların neredeyse % 60'ının kadın olduğu bu ülkede mi? O önemsiz teorisyenler, o sefil kapitalizm yandaşları ya da kendilerini devrimci maskesinin arkasında saklayan o ikiyüzlülerin vaat ettiği şey bu mu?

Hayır, sizler gibi genç nüfusun olduğu bu ülkede, yüz bini aşkın hamile kadının çocukları için bunu istemezsiniz ..*(durmalar)* Çünkü ben ayrıca anladım ki daha yaşlı kadınlar artık dünyaya çocuk getirmek istemiyorlar ve gençlerin onlara yöneltebilecekleri suçlamalar arasında bu da vardır. Genç insanlar olimpik şampiyonlardır! Tabi, onlar gençtir. Bütün olimpik sporcular, bütün çocuk doğuran kadınlar sadece gençlerin arasından çıkar. Çünkü en verimli ve mükemmel yaş sizin yaşınızdır. O halde onlar hamile annelerin kızlarına ne öneriyorlar? Oğullarınız için size ne öneriyorlar? Araba camı temizlemek mi? Uyuşturucu bağımlısı haline gelmek mi? *(Dinleyiciler "İstemiyoruz!")*

Peki kapitalizm bu çocuklara ne sunabilir? Bizim istemediğimiz şeyleri. Bizim ölümü bile tercih etmemize neden olan şeyleri. Bu açıklar. Bu bir kapris, sezgi ya da kadercilik değildir. Demek istediğim sadece kabul edilemeyecek şeyler olduğudur! Onlar öğrencilerimize, bizim tarzımızda eğitilmekte olan yüz binlerce öğrencimize ne sunacaklar? Hiç yanılma korkusu taşımadan söyleye-

bileceğim bir şey var ve onu söyleyeceğim: Bizim öğrencilerimiz dünyanın en iyi öğrencileridir. *(Alkış)*

Onları gördüm ve görüyorum. Onları iş yerinde görüyorum. Onları pek çok şey yaparken görüyorum. Onları çok vicdanlı ve çok hevesli olarak görüyorum. Bizim ergenlik dönemi gençlerimiz dünyadaki en iyi gençlerdir. Bizim öğretim sistemimizin dünyadaki en iyi sistem olduğunu söylemek istemiyorum; ama kafamıza takarsak onu en iyi sistem yapabiliriz. Gerekli tüm personel ve öğretmenlere sahibiz. Bizim çocuklarımız dünyadaki en iyi çocuklardır. Onlar en saf ve en masum çocuklardır. Dünyada onlar gibisi yoktur. Nedir istedikleri, bunu bütünüyle yok etmek mi istiyorlar?

Dünyadaki en iyi gençler –ve bunu aklımda bu konuda en ufak bir kuşku taşımadan söylüyorum- Küba'nın gençleridir. *(Uzun süren alkış ve şarkılar)* Diyebilirim ki dünyanın en soylu askerleri, bizim askerlerimizdir. Genç Emekçi Ordusu'nun yoldaşlarında, bu çocukların yaptıklarında bu soyluluğu gördüğümü söylemek istiyorum. *(Alkış)* Düzenli askerlerde bunu görüyorum. İnsan art arda olağanüstü izlenimler ediniyor. yüz yirmi askerle görüştüm. Saat 19. 00'du ve onlar patates hasadı yapıyorlardı. Çalışmaya saat 07:00'de başlamışlardı. Böyle bir şeyi insan para için yapar mı? Dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir genç, herhangi bir asker böyle bir şey yapar mı?

Tarım komisyonuyla toplandığımız gün, El Paraiso Kampı'nda Devrimci Silahlı Kuvvetler'den yüz yirmi kadın ve erkek yoldaşla bir araya geldik. Dünyada onlardan daha iyi insanlar bulmak mümkün olabilir mi? Ben, aşırı milliyetçilikten uzak bir biçimde, bunu sadece böyle ifade ediyorum. Bunu kesin ve samimi bir kanı olarak söylüyorum. Ne olağanüstü bir özellik! Onların yıkmak istedikleri şey, işte budur. Devrimin en iyi eserini bu oluşturuyor. Bu nitelikteki erkek ve kadınları ne hale getirmek istiyorlar? Bu ülkeye ne yapmak istiyorlar ? Parçalamak mı? Yüz parçaya bölmek mi? İç savaşa götürmek mi? Bu türden şeyleri başarmaya çalışan suçlular kimlerdir? Uluslararası gericilik ve emperyalizme böyle bir hizmeti vermek isteyecek olan suçlular kimlerdir? Onlar, tarihte eşi benzeri olmayan bu örneği paramparça etmek istiyorlar!

Bundan daha büyük bir meydan okumaya göğüs geren bir halk hiç olmuş mudur? Daha büyük zorluklarla karşı karşıya kalan bir halk var mıdır? Daha huzurlu ve aynı zamanda daha cesur bir halk var mıdır? SSCB ve sosyalist blokun yok olmasına rağmen, dünyada hiçbir kimse, Küba'nın ayakta kalmasını tasavvur edebilir miydi? Emperyalizmin henüz ortadan kalkmadığı, her zamankinden daha sağlam, daha güçlü ve daha etkili olduğu bir zamanda, bunu düşünebilir miydi? Hiçbir halk, böyle bir tarih sayfası yazmış mıdır? Hiçbir halk, bundan büyük bir zorluğa göğüs germiş midir?

Şu anda ne yapıldığını sanıyorsunuz? Emperyalist propagandanın bütün silahları, artık bizi hedefliyor. Eski sosyalist bloku, SSCB'yi ya da Çin'i değil. Herhangi bir ülkeyi hiç değil. Tüm o ülkelerle ticari ve her türden ilişkileri var. Onlar Küba denen ülkeyi hedefliyorlar ve vasat insanların, sahtekârların, ikiyüzlülerin ve oportunistlerin bizi bağışlamayı reddettikleri konu da budur. Çünkü onların matematiksel hesaplarına göre, devrim yıkılmak zorundaydı ve aslında bir an önce yıkılmalıydı. Devrim yıkılmadığı için, kendi hesaplarını suçlamak yerine, devrimi ve Küba halkını suçluyorlar.

Onlar bir şeye karşı nefretlerini ve takıntılarını fırlatıp atmak zorundadırlar. Sadece devrimin yıkılmamakla kalmadığını aynı zamanda onu ortadan kaldırmak için, bu ülkenin tüm devrimcilerinin ölü bedenlerine saldırmak zorunda kalacaklarını anladıklarında, bu devrim büyük olmak zorundadır! *(uzun süren alkış ve şarkılar)* Bugün, emperyalist propaganda makinesinin tüm kaynakları, Küba'ya karşı yöneltilmiştir. Kontrollerinde on milyonlarca dolarları vardır ve eğer müttefiklerinin propogandası da emperyalizminkine eklenirse, on milyonlarca dolardan daha fazlasına sahip olduklarını söyleyebiliriz. Bunun tümü, Küba'ya karşı yöneltilmiştir.

Böyle bir tanıtım bombardumanı dünyasında, Küba'ya karşı yürütülene benzer bir propoganda örneği yoktur. İdeolojik kararsızlık tohumu ekecek, devirme, suç ve sabotaja cesaret verecek her türden sloganı kullanan, haftada beş yüz saatten fazla süren radyo programı vardır. Hatta, bu kongrenin başladığı şu günlerde bile, kendi televizyon yayınlarını, hayatta kalmak amacıyla büyük çabalar göstererek yakıtı idareli kullanmak için, ülkenin, kendini televizyon yayınından belli bir süre yoksun bıraktığı zaman aralığı olan öğle-

den sonraları yapmak gibi bir kötü düşünceleri vardı. Ülke, öğleden sonraki saatler de içinde olmak üzere belirli saatler için kendini televizyondan yoksun bırakmıştır. Bu, yayın yapmak çok pahalıya mal olacak diye yapılmadı. Daha çok, televizyonlar açıldığı zaman, yüz binlerce televizyondan geçen alıcının ne kadar pahalıya mal olduğu düşünülerek yapıldı.

Bu ülke bunu yaparken, emperyalizm, öğlen vakti, kendi televizyon sinyallerinden alaycı biçimde yayın yapmaya başlıyor. Böylece sadece bize ambargo koymuyor, aynı zamanda biz, bir çifte ambargoyla karşı karşıya kalıyoruz. Ticaretimizin ve ulusumuzun gelişmesini engellemek için akla gelmedik şeyler yapmakla kalmıyor aynı zamanda, zehirli propaganda yöntemlerini kullanarak bizi yakıtımızı tüketmeye de zorluyorlar! Burada televizyon yayını yapmakta kararlılar; ama şimdiye kadar bunu yapmakta başarısız olmuşlardır.

Dünyada bilgisi en kötü olan halkın Birleşik Devletler halkı olmasına rağmen onlar, bu yayınların bizi bilgilendireceğini iddia ediyorlar. *(gülüşmeler)* Bizim de Birleşik Devletler halkına bilgi vermeye hakkımız olduğunu düşünmemizin sebebi budur ve gerçekten, kusursuz biçimde Birleşik Devletler topraklarına ulaşabilen bazı radyo istasyonları aracılığıyla, bize bilgi vermeyi istedikleri bu aynı hakkı kullanarak onlara bilgi vereceğiz. *(Alkış ve şarkılar)* Onlara bilgi vereceğiz *(tekrarlamalar)* çünkü böylece dünyadaki en bilgisiz halka bilgi veriyor olacağız. Çünkü istatistikler ve araştırmalar, Amerikalıların büyük bir çoğunluğunun, Latin Amerika'nın nerede olduğunu, Meksika ya da Brezilya'nın başkentinin neresi olduğunu bilmediklerini gösteriyor. Arjantin'i Brezilya'yla, Brezilya'yı Kolombiya'yla vb. karıştırıyorlar. Yaygın bir cehalet var.

Onlar Küba hakkında hiçbir şey bilmiyorlar; ama bize bilgi vermek istiyorlar. Elbette bu da bize, yapabildiğimiz ölçüde, onlara bilgi verme hakkı doğuruyor. Fakat bu zamanda, ülkemize karşı bu kaba provakasyonu ve bu kaba saldırıyı gerçekleştirmek tamamen alaycılıktır. Fakat onlar gerçekten bizim ülkemizi yeterince iyi tanımıyorlar ve bu koşullar altında, tamamen gereksiz bir şey yapmaya çalışıyorlar. Beş yüz saatlik radyo programı yayınlamak onlara yetmiyor ve öğle vakti buraya televizyon yayını yapmaya kararlılar. Emperyalizmden bekleyebileceğimiz, onun küstahlığından,

kendini beğenmişliğinden ve hegomanyacı rolünden bekleyebileceğimiz şey de zaten budur.

Fakat bizi başkalarıyla karıştırmasınlar. Bizi başkalarıyla hiç karıştırmasınlar. Hei türlü problemin, Küba'da ortaya çıkabilecek her türlü olayın sorumlusu olabilirler. Zira gerçekten tahammülü imkansız şeyler vardır. Onlar bunu, güçlerine ve dünyanın efendisi olma statülerine güvenerek yapıyorlar ve bu, devam etmektedir.

Savunmamızı ihmal etmemekte haklı olmamızın nedeni budur. Gençlerin kongrelerini tünellerde başlatmalarının mükemmel bir fikir olmasının nedeni budur. Evet, onlar, eskiden aldığımız silahları artık alamadığımızı biliyorlar; fakat bence sahip olduklarımızla da emperyalistlere karşı oldukça fazla direniş kurabiliriz. Biz çarpışmaya bakmıyoruz. Çatışma istemeyiz. Bununla birlikte imparatorluğun önünde dizlerimizin üzerinde çökmeye de niyetli değiliz. Bu, bu kadar basittir. *(Alkış)*

Talih, bir Sovyet kadının, misafir olarak kongreye gelen yoldaşla gönderdiği mesajda sözünü ettiği herkesin gücünü aşan umudu korumaya yönelik bu eşsiz, olağanüstü rolü bize vermiştir. Talih, egemenlik ve bağımsızlığı savunma görevini bize vermiştir. Biz, sadece sosyalizmi savunmuyoruz. Biz, sadece soylu düşünceleri, Marks'ın, Engels'in ve doğal olduğu üzere, kendi koşullarımıza uyarladığımız Lenin'in düşüncelerini savunmuyoruz. Çünkü devrimci fikirler bir dogma oluşturmaz. Bunlar, daha ziyade, birtakım ilke ve amaçlardır ve her farklı ulus, bunları kendi koşullarına uyarlamalıdır. Biz her zaman, Marksist-Leninist ve Marti yandaşı olduğumuzu söyledik. Daima bunu ifade ettik. Marti'nin fikirleri, Marti'nin hayali, Marti'nin öğretileri asla, bir saniye bile unutulmadı. Moncada Kışlası zamanlarından bugüne kadar hiç unutulmadı. Bizim kendimizi Marksizm-Leninizm'le birleştirilmiş Marti yandaşları olarak adlandırmakta böyle bir meşru hakka sahip olmamızın nedeni budur. *(Alkış)*

Sadece sembollerimize bakın; bizim sembollerimize, gençlerin sembollerine bakın : Che (Guevara), (Jose Antonio) Mella, Camilo (Cienfuegos). Hiç bunlardan daha iyi sembol olabilir mi? Bunlardan yüce sembol olabilir mi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* *(Alkış)* Kendime şunları soruyorum: Bu gibi durumlarda Che ne yapardı? Kapitalizm, piyasa ekonomisi ve benzeri şeylerden mi bahsederdi?

(Dinleyiciler: "Hayır!") Mella ne yapardı, çok iyi tanıdığınız, bu kuşaktan önce gelen o parlak şahsiyet ne yapardı? Piyasa ekonomisi ve kapitalizmden mi bahsederdi? Bazı insanların yaptığı gibi, vasat insanların, hainlerin ve oportünistlerin yaptığı gibi, böyle süprüntülerden mi bahsedip dururdu? *(Dinleyiciler: "Hayır!")*

Fakat daha gerilere gidersek, bugün yaşasaydı da Cespedes'le karşılaşsaydık, bugün Agramonte hayatta olsaydı, Maceo, Gomez, Marti hayatta olsaydı, bizim şimdi yaptıklarımızdan farklı bir şey mi yaparlardı? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Onlar, teslim olmaktan, emperyalizme ödün vermekten mi bahsederlerdi?

Onlar anavatanımızdan vazgeçmekten mi bahsederlerdi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Bağımsızlıktan vazgeçmekten mi bahsederlerdi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Onurdan, saygınlıktan vazgeçmekten mi bahsederlerdi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Asla! Ben, bizim onların yapacak oldukları şeyleri yaptığımıza inanıyorum. *(Alkış)* Tıpkı onların asla diğerlerinin utanmalarına neden olacak gerekçe bırakmadıkları gibi, bu devrim kuşağı da asla gelecek kuşakların utanmalarına neden olacak gerekçe bırakmayacaktır. *(Alkış)*

Bu genç ve devrimci kuşak sahip olduğu ayrıcalıklardan vaz mı geçecek ? Asla! *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Anavatanından vazgeçer mi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* İlkelerinden vazgeçer mi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Devriminden vazgeçer mi? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Bugün yapılan, tümünü hep birlikte yaptığımız her şeyin mirasçısı kimlerdir? Sizlersiniz. Sizin çocuklarınız. Hayatkadını ya da uyuşturucu bağımlısı haline gelmesini istemediğiniz çocuklarınız. Ayrımcılık, aşağılama ve köleleştirilmekten muzdarip olmasını istemediğiniz erkek ve kızlar.

Bugün burada sahip olduğunuz, hiçbir Üçüncü Dünya ülkesinin ve hiçbir kapitalist ülkenin sahip olmadığı şeyleri niçin terk edecektiniz? Böyle bir gurur, onur, güvenlik ve kendine güven düzeyinden niçin vazgeçecektiniz? Ulaştığımız yüksek devrimci şeref düzeyinden niçin vazgeçecektiniz? Yeni kuşağın bundan vazgeçeceğini nasıl düşünebiliyorlar? Elde ettiğimiz ve bir kez daha hastanesiz hastaların, okulsuz çocukların sahip olduğu kültürden vazgeçer miyiz? Sizi çok cömertçe ağırlayan o ailelerin yaşadığı evler de dahil her şeyi kaybetmek ister miyiz?

Kapitalistler geldikleri ve her şeye sahip çıktıkları zaman... *(durmalar)* ya da eğer gelecek olsalar, çünkü gelemeyecekler ... savunmaya muktedir bir ordu olduğu sürece hiçbir şeye sahip çıkamayacaklar... *(Alkış)*, Sahip çıkmaya geldiklerinde... *(durmalar)* Daha önce bir kez daha söylediğim gibi, kırsal bölgedeki ortaöğretim okullarımızı genelevlere ya da anaokullarımızı barlara dönüştürmek üzere çocuk merkezlerine, evlere, fabrikalara, topraklara sahip çıkmaya gelecek olsalar, kimleri kandıracaklarını düşünürler?

Biz araştırma merkezlerimizden vazgeçer miyiz? On binlerce araştırmacının ve yüz binlerce etkili uzman ve buluşçunun başarılarından vazgeçer miyiz? Gençlik Teknik Ekipleri'nin başarılarından vazgeçer miyiz? Buna sahip olan bir toplumun bundan vazgeçeceğini düşünür müsünüz? Bir toplum böyle şeylerden vazgeçmeye zorlanamaz!

Korkakça ödünlerle ve uzlaşmalarla intihar etmeyeceğiz. Kendimizi yok etmeyeceğiz. Bağımsızlığımızdan ya da tam birliğimizden vazgeçmeyeceğiz. Şimdiki zor koşullara rağmen hayatın kendi yazgımızı kurmak için bize vermiş olduğu fırsatlardan vazgeçmeyeceğiz. Sahip olduğumuz şeyi elimizden almak için bizi yok etmeleri gerekecek. Tabi ki eğer becerebilirlerse. *(Alkış, şarkı söylemeler...)*

Dünyada, sizin sahip olduğunuz eğitimli nüfus sayısına sahip olan ya da okur yazar olmayanı sizinki kadar az olan başka bir gençlik yoktur. Dünyada bilim adamı, uzmanı, mühendisi, profesörü, öğretmeni ya da doktoru sizin kadar çok olan bir gençlik yoktur. Biz, Üçüncü Dünya ülkeleri arasında ve tüm dünyada kişi başına düşen öğretmen sayısı en çok olan ülkeyiz. Bu, hem öğretmenleri hem de profesörleri kapsıyor. Bundan vaz mı geçeceğiz? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Biz, kişi başına düşen doktor sayısı en fazla olan ülkelerden biriyiz ve kişi başına düşen doktorların doğru olarak dağıtılması durumunda da doktor sayısı en fazla olan ülkeyiz. Bundan vaz mı geçeceğiz? *(Dinleyiciler: "Hayır!")* Dünyada bu kadar çok olanağa sahip olan başka bir gençlik yoktur.

Tek kutuplu bir dünyanın varlığında bile bizim özgür ve bağımsız olmamızın nedeni budur. Tek kutuplu bir dünyanın varlığında bile biz özgür ve bağımsızız; çünkü biz bu özgürlüğü ve bağımsızlığı savunmaya muktediriz. Ayrıca derim ki dünyada sizin kadar fi-

ziksel silahı olan bir gençlik yoktur. Dünyada sizin kadar ahlaki ve politik silahı olan bir gençlik yoktur. *(Alkış)*

Size güvenmemizin nedeni budur. Size güvenimiz tam ve kesindir. Sadece lafla değil eylemlerle de anavatanımızı --hem yeni hem de eski devrimci kuşaklar olarak- nasıl savunacağımızı bileceğimizden emin olmamızın nedeni budur. Gerekli tüm cesaret ve enerjiyle anavatanımızı, devrimi ve sosyalizmi nasıl savunacağımızı biliyoruz. (Alkış)

Ya sosyalizm ya ölüm!

Ya anavatan ya ölüm!

Biz kazanacağız !

(Alkış, marş sesleri)

Bilim Emekçileri Sendikası Kongresi Kapanış Konuşması*

Başkan Fidel Castro Ruz'un 28 Mart 1992'de Havana'da, Kongre Merkezi'nde Bilim Emekçileri Sendikası Kongresi kapanışında yaptığı konuşma

Yoldaş Bayanlar ve Baylar,

Bu gece ailenin daha da genişlediği izlenimi alıyorum. Kongre devam ettiği için aile büyüyor.

İki gündür bir ekip ruhuyla çalıştık. Ben on, on iki ve bazen daha uzun saatler boyunca çalışan bay ve bayanları çok takdir ediyorum. Onlar saatlerce, yoğun fiziksel çalışma da yaptılar. Fakat ben, geçen iki gün içinde yapmış olduğumuz işin çok yoğun olduğuna, belki on iki saat fiziksel iş yapmaktan daha da zor olduğuna inanıyorum. Çünkü büyük bir zihinsel efor sarf ettik. Çok sayıda konuşma yapılmıştır. Tümüyle ilginç birçok konu açılmıştır ve bir an bile dikkat dağılmamıştır.

* Çevirenin Notu: Aşağıdaki konuşma Cubavision TV'den alınmış ve ingilizceye çevrilmiştir. Televizyon yayını olması nedeniyle yer yer sözlerin anlaşılmadığı durumlar vardır. Ayrıca bir iki yerde de yayın bir süre için tamamen kesilmiştir. Buradan kaynaklı sorunlar, parantez içinde ve italik olarak verilmiştir.

Bu türden etkinliklere katıldığımda genellikle, ayrılmaksızın bütün toplantı boyunca orada hazır bulunurum. Bu, artık bir gelenektir. Rosa Elena gibi *[daha fazla kimlik tanıtımı yok]* ben de sorumluluklarımın bir kölesiyim. Rosa Elena, sigara içmeye bağlı kalmıştır. Ben de toplantı başladığından beri, bir dakika bile ayrılmadığım Ulusal Kongre için bağlılık gösterdim. Katıldığım hiçbir kongrenin tek bir dakikasını bile kaçırmadım. Bunu, büyük bir çabanın gösterildiğini anlatabilmeme yardımcı olsun diye söylüyorum. Birçok kongre ve bu türden etkinliklere katıldım ve bunun en büyük zihinsel efor gerektiren şeylerden biri olduğunu düşünüyorum.

Bu, tartıştığımız konuların ve bu konuların her birinde sahip olduğumuz çıkarın önemiyle açıklanır. Bilim ve ülkemizin sorunlarının çözümü arasındaki çok büyük bağlantıya yönelik bilincimiz sayesinde, bilimle ilgili her şeyde bir çıkarımız vardır. Elbette burada bulunanların entelektüel düzeyi de bunu açıklıyor. Birçok ulusal ve uluslararası kongre yaptık. Bunlar kimi zaman öğretmenlerin, kimi zaman profesörlerin ya da doktorların kongreleriydi. Fakat gerçekten hiç bilim insanları kongremiz olmamıştı.

Böyle bir fırsat, sendikanın oluşturulması aracılığıyla, bu vesile üzerine sağlanmış oldu. Bu, aslında bir kongre düzenlemenin mümkün olmadığı ya da sendikanın bir kongre çağırısında bulunamayacağı anlamına gelmez. Ben üç, dört ya da beş yıl geçmeden tekrar bir araya geleceğimize inanıyorum. Yıl boyunca, birçoğunuzla bir araya geldik; fakat, hiç bu şekilde bir araya gelmedik. Delegeleri ve misafirleri tümüyle bilim insanı olan böyle bir toplantıyı ilk kez yapıyoruz. Doğal olarak, bu tür bir toplantının yüksek bir entelektüel düzeyi vardır. Bunun nedeni hitap tarzı değildir. Çünkü seçkin bir bilim insanı olmanın, bir insanı seçkin bir yönetici yapmayacağı ve yaptığı iş ya da hizmetin karşılığında yönetici olarak atanmak zorunda olmadığı sonucuna varmıştık. Bir bilim insanı olmak, bazı yoldaşların burada belagatlı olmalarına ve bazılarının da psikolojik kavrayış ve zeka sergilemelerine rağmen, illâ de o kişinin yetenekli bir konuşmacı olması ya da özellikle belagatlı olması anlamına gelmez.

Bazıları da heyecanlıydı. Çoğunun heyecanlandığını söyleyebiliriz. Dr. Lorenzo da çok heyecanlandığını söyledi. O, cesur ve gö-

zü pek bir adamdır. Çok önemli buluşları olan bir cerrahtır. Fakat halk içinde konuşmaktan hoşlanmadığı görülüyor. Onu, bunu yapmaya zorlayamayız. Biz ona her bakımdan saygılı davrandık ve bu nedenle ondan birkaç söz söylemesini bile istemedik. Evet ben, ona birkaç söz söylemesinin mahsuru olup olmadığını sordum; fakat o, ameliyat yapmayı tercih edeceğini söyledi ve ameliyatla ilgili şeyleri tercih ederim, dedi.

Burada sahip olduğumuz entelektüel düzeyin, tartışılan konularla ve hepinizin çalışmalarına yapılan çok sayıda başvuruyla daha fazla ilgisi olduğuna inanıyorum. Bu kadar sahne korkusu olan ve konuşma zamanları geldiğinde bu kadar heyecanlanan insan hiç görmedik desek yeridir. Bu, bizim araştırmacılarımızın büyük alçakgönüllülük anlayışı olarak ve kendilerini sessiz ve özverili bir biçimde, reklam yapmaksızın kendi işlerine adanmışlık olarak da yorumlanabilir.

Diğer taraftan konuşmak, katılmak ve çalışmalarını başkalarıyla paylaşmak isteyen bu kadar çok insanı hiç görmediğimi de söyleyebilirim. Bu kadar çok konuşma talebiyle daha önce hiç karşılaşmadım. Belli ki mevcut zaman ve konuşmak isteyen kişilerin sayısı arasında bir karşıtlık var. Konuşma talebinde bulunan çok fazla kişi vardı. 327 delegenin konuşamadığını basit hesapla herhangi biriniz anlayabilirsiniz. *[gülüşmeler]* Buna rağmen, 327 delegenin tümü hemfikir olarak, konuşmak istediklerine karar verdiler. Buna rağmen, ayrılan zamanı birkaç dakika geçtiklerinde, konuşmacılara karşı bir savunma mekanizması icat edildi. *[gülüşmeler]* Pedagog bayan yoldaş –bu arada kendisi çok sevimlidir- çok kısa konuşmaya söz verdiğini söylediğinde kendimi gülmekten alamadım. Konunun en iyi konu olmadığını da eklemek istiyorum. Fakat daha sonra dedi ki ben sadece sizin alkışınızın bitmesini bekledim. Çok kısa bir alkış vardı. Bu nedenle, sizin kendi kendinize yaratmış olduğunuz bir duruma karşılık vermek için bir savunma mekanizması yaratıldı. Bu olayın iki yönü vardır: Evrensel olan konuşma arzusu ve yine evrensel olan çok uzun konuşma arzusu. Bununla birlikte kahramanlar gibi sadece birkaç dakika konuşanlar da vardı. Onlar da alkatimi çeken en büyük alkışı aldılar.

Bu zaman yokluğu üzerine etraflıca düşündüm. Toplantı zorunlu ve esaslı. Herkes konuşmak ve katılmak istedi. Bunu hiç görme-

miştim. Bu, bir araya gelme, birbirimizle görüş ve fikir alışverişinde bulunma ihtiyacımız da içinde olmak üzere birkaç şey gösterir. Sizin istekliliğinizi, işinize bağlılığınızı ve işinize karşı hissettiğiniz sevgiyi gösterir. İşinizin önemiyle ilgili bilinci gösterir. Ayrıca bu, ülkeye yardım etme konusundaki ilginizi gösterir. Burada konuştuğunuz konuların her birinin devrimle ve ülkenin varlığını sürdürmesiyle yakından ilgili olduğunu biliyorsunuz.

Tüm bunlar açıktır. Ülkemizin, daha önce bu denli önemli sayıda bilim adamına sahip olma ayrıcalığının hiç olmadığına inanıyorum. Olan sadece bu denli büyük bir sayı da değildir. Aynı zamanda bu bilim insanları devrimci, yurtsever, ahlaki ve insani değerleri sayesinde bu denli yüksek bir yeteneğe sahiptir. Santiagolu bayan yoldaşımız bunun devrimin verdiği meyve olduğunu ve buradaki insanların yeni insanın bir ifadesi olduğunu söylediğinde, hepimiz çok duygulandık.

Ayrıca biliyorum ki hiçbir Latin Amerikalı kardeş ülke, bilim alanında bizim sahip olduklarımıza sahip değildir. Bizim sahip olduklarımıza dünyada çok az ülkenin sahip olduğunu söylemeye kadar giderdim. Bu ülkelerin, özellikle de bizden çok fazla nüfusu olan ülkelerin çok önemli sayıda bilim adamları olabilir. Bu ülkeler, bizim yoksun olduğumuz kaynaklara sahip olabilirler; fakat biz, birçok alanda, çok daha deneyimliyiz. Eminim ki bu ülkelerin hiçbirinin, bu tür insani ve ahlaki nitelikleri olan, böylesine dayanışma gösteren ve bizim bilim adamlarımız kadar fedakar olan görevlileri yoktur. Bu bakımdan ben, bizim çok ön sıralarda olduğumuza eminim. Hepiniz abartmadığımı ve şovenistlik yapmadığımı biliyorsunuz. Benim yaptığım tek şey, nesnel bir gerçeği ifade etmektir. Ben ayrıca, ülkemizin bunun farkında olduğuna inanıyorum.

Biz, buluş alanında sağlam bir temelden başlamadık. Elbette yıllar geçip gidiyor. Devrim zafere ulaştığında kaç bilim insanımız vardı? Ülkemizin kaç tane bilimsel kurumu vardı? Kaç tane mucidi vardı? Hiçbirisi yoktu. Sıfırdan başladığımızı söyleyebiliriz. Ülkemiz, başlangıçta değindiğim gibi, bazı çok iyi bilim adamları geleneğine sahipti; fakat devrim zafere ulaştığında, bilimsel gelişme için hiçbir temel yoktu. Bilimsel gelişmeye devrimle ulaşıldığını ve elbette, gelişmenin ilk günden ortaya çıkmadığını söylemeliyiz.

Birçok girişim ve çaba ortaya kondu. Akademinin yıllar yılı nasıl çalıştığını ve kurumların nasıl hızla çoğaldığını daha önce açıkladım. Bilimin, özellikle son on- on iki yılda gelişmeye başladığına inanıyorum.

Bu yönde birçok çaba sarf edildi. Bir seçeneğin bile olmadığı zaman vardı. Bugün bilim adamları yetiştirmekle övünen --övünme sözcüğü için beni bağışlayın- o üniversiteler, yıllar yılı sadece kendileri için profesör yetiştiren kurumlar olarak kaldılar. En iyi öğrenciler buralarda kaldı ve bu öğrencilere bizzat bu organizasyonlar sahip çıktı. Genellikle, sadece araştırma merkezlerine gidecek diğer öğrencileri ayırdılar. Elbette bu herkese uygulanmadı. Öğrenciyken bile araştırmayla ilgilenen bazı kişiler vardı. Bunların araştırma yetenekleri vardı; fakat yıllar boyunca, üniversitelerden en iyi öğrencilerden oluşmayan mezunlarımız da oldu. Elbette uygulamalı doğa bilimlerine gidenlerden bazıları en iyi öğrencilerdi ve onların büyük bir yetenek ve becerileri vardı. Fakat geneli en iyi öğrenciler değildi. Ben, en becerikli ve en yetenekli olanlardan oluşan en iyi öğrencilerin araştırma merkezlerine gitmeleri gerektiğine inanıyorum. Bu, bilimin gelişmesini sürdürmek için temel bir kural olmalıdır.

Tabi ki üniversitelerde araştırmayı geliştirmek için uzun bir süre büyük bir çaba harcandığını daha önce size anlattım. Birçok en iyi mezunumuzun üniversitelerde kaldığını bildiğimiz ve bu mezunların *(araştırmaya?)* katılmasını istediğimiz için, üniversitelere çeşitli türde kaynaklar ve büyük destek verildi. Ayrıca bazen, profesör olanlar üretimde yer almadığı için çok kaygılanmıştık. Çeşitli okullardan birçok mühendislik mezunu, üretime katılmaksızın doğrudan profesörlüğe girdi. Kaygının nedeni buydu. Fakat bu kaçınılmaz bir ihtiyaç olarak ortaya çıktı. Kısaca, üniversitelere yeterli personel sağlamak gerekiyordu.

Daha sonra personel rotasyonu gibi yeni düşünceler ortaya çıktı. Bu, profesörleri üretim ya da hizmet etkinliklerine kattı ya da üretimde ve hizmette deneyimli profesyonelleri öğretmen haline getirdi. Elbette durum, bütün mesleklerde tam olarak böyle değildi. Gelenek yoluyla ya da personel yetiştirme tarzları nedeniyle, öğretim ve hizmet arasında yakın bir ilişkinin olduğu bazı meslekler vardır. Tıp, buna bir örnektir.

Bu düşünceyi sonuna kadar sürdürdük. Bütün hastaneler öğretim kurumları haline geldi. Kent ve taşra hastaneleri öğretim hastaneleri oldu. Başlangıçta, sadece bir tane öğretim hastanemiz vardı. Bugün, ülkemizdeki bütün hastaneler öğretim hastaneleridir. Yine bugün ülkemizde, öğrenci yetiştirme programları vardır. Öğrenci hemen hemen tüm zamanını hastanede geçirir. Bu, hizmet alanında, öğrencilerin hizmet tedarikine aktif olarak katılabileceği ve çok iyi deneyim kazanabileceği eğitim hizmetlerinde daha çok mümkündür. Fizik, kimya ve matematik gibi bazı alanlarda bunu yapmak daha zordur. Öyle olsa bile biz, -adına ne diyorsunuz- üretim öğretim birimleri yarattık. Bu, birçok üniversite profesörü ve öğrencinin pratik yapma fırsatı bulmada karşılaştığı güçlüğün üstesinden gelmeleri için bize imkan sağlayan önemli bir kazanım oldu.

Başka bir şey daha hatırlıyorum. Ülkemizde bir zamanlar kapitalizm güç kazanmaya başladığında ve sistem içinde bazı mekanizmalar yaratıldığında, ülke ve onun öğretim kurumları için öğrenci yetiştirecek bir yer bulmak zordu. Bu, hem orta seviyeli teknisyenler, hem usta işçiler ve hem de üniversite öğrencileri için geçerliydi.

Bunları istemediler; çünkü bunlar ya sıkıntı kaynağıydı ya da bazı ekonomik endeksleri etkileyebilirdi. Böylece biz, endüstrinin halka ait olduğu bir sosyalist devlette, öğrencilerimizin neredeyse fabrikalara nasıl giremediğini gördük. Kapitalist tarzda mekanizmalarla, ülkenin kendi halkını yetiştirmeye yönelik yaşamsal ihtiyacı arasında ve bir kapitaliste ya da özel mülk sahibine değil; tüm halka ait olan kurumlarda bu tür şeyler yapma arasında gerçek bir karşıtlık ortaya çıkmıştı.

Bu zorlukların tümü, yavaş yavaş yenildi ve birçok alanda önemli gelişmelerin gerçekleştirildiğini söyleyebilirim. Öğretmenlerden bahsettim. Bugünün öğretmenleri ve geleceğin tüm öğretmenleri, üniversite düzeyinde öğrenim görmelidir. Tüm ilkokul öğretmenleri bir üniversiteye devam etmeli ve bir üniversitede okumalıdır. Daha önce eski sistem idaresinden mezun olmuş yüz binlerce öğretmen sonradan üniversitelerde okudu.

Çok zaman geçmedi. İlkokul öğretmenlerinin altıncı sınıf düzeyinde bir öğrenime sahip olduğunu hatırlamalısınız. Bugün bunların, bir üniversite öncesi öğrenime sahip olmaları ve ardından üniversite-

de beş yıl okumaları gerekiyor. Gelişme budur. Bu gelişme sağlandı ve aynısı bizim hemşirelik görevlilerimizle de gerçekleştirildi.

Çoğunlukla kız olan hemşirelik öğrencileri tıp fakültelerinde öğrenim görüyorlar. Tıp fakültesine giren kişilerin sayısı azalmıştır; fakat üniversite mezunu dereceli hemşirelik programına girenlerin sayısı, tıp bilimleri alanında illerin çoğunda sahip olduğumuz mükemmel kurumlarda artmıştır. Onları kamplarda gördüm. Birkaç gün önce, yirmi dört kampta beş bin üç yüz tıp öğrencisi vardı ve diğer üç kampta da yaklaşık bin eczacılık öğrencisi vardı.

Geçen on beş günlük dönem için seferber edilen bu öğrencilerin neredeyse tamamı üniversite öğrencisiydi ve çok iyi çalıştılar. Martın ortasıyla sonu arasındaki on beş günlük dönemdi ve en zor hasat dönemi onlarınkiydi. Yarın işi bitirecekler. Soğuk depoya konan, binlerce ton patates topladılar. Biz, arıların yaptığını yapmalıyız: Sakla samanı, gelir zamanı. Onlar mükemmel iş yapmışlardır. O öğrencilerde gördüğüm ruha beslediğim hayranlık bitmez.

Daha önce dediğim gibi bunlardan bazılarının iyi bir diyetin ne olduğunu bile bilmediği doğrudur. Eğer öğretilmiyorsa, bunların bir hasta için uygun diyeti tavsiye edemeyeceklerinden kuşkulanıyorum. Bununla birlikte gerçekten mükemmel işçilerdir.

Ayrıca sporla da çok ilgiliydiler. Spor karşılaşmaları düzenlediler. İnanıyorum ki Kübalı Üniversite Öğrencileri Federasyonu'ndan (KÜÖF) yoldaşlar, 31 Mart'ta, sembolik bir karşılaşmayla bu öğrenci grubuna elveda davetinde bulunurlar. Tüm ile dağılmış oldukları için hepsi katılamaz; fakat onlarla bir toplantı düzenlerler. Ben onların, Gençlik Kongresi için biriktirdikleri şeyleri vereceklerine inanıyorum. Size garanti verebilirim. Çünkü insanın bu öğrencilerle gurur duyduğu ve onlara hayran olduğu bu toplantı hakkında takdirle konuştum. Size, bunların sadece tıp öğrencileri değil, aynı zamanda eczacılık, teknoloji ve hukuk da içinde olmak üzere, diğer bölümlerin öğrencileri olduğunu söyleyebilirim.

On beş günlüğüne seferber edilmiş olan bütün öğrenciler hakkında aldığım haberler çok iyidir. Bazı kamplardaki öğrencilerin geç saatlerde eğlence düzenleyip uyumadıklarını duyduk. Elbette onlar gençtir. Bu nedenle geceyi eğlenceyle geçirip ertesi gün işe gidiyorlar. Sınırın ne olması gerektiği ve müziğin ne zaman bitiril-

mesi gerektiği konusunda KÜÖF'le konuştuk. Sınırın saat 23:00 olacağında anlaşıldı. Böylece insanın zamanı... *[durmalar]* Ben dedim ki ne kadar genç olursanız olun, iki ya da üç saat uyuduğunuzda, altı ya da yedi saat uyuduğunuz zamanki kadar iş yapamazsınız.

Biz, kötü bir gece geçirmenin ne olduğunu tam anlamıyla gördük. Biz bunu dağlarda sık sık yaşadık. Bazen bir hedefe ulaşmak ve düşmana baskın yapmak için tüm gece yürürdük. Yürüyerek geri dönmek zorunda kaldığımız ertesi gün, önceki gece sarf etmiş olduğumuz gücün sonuçlarını hissederdik. İyi yetiştirilmiş olmamıza rağmen fiziksel olarak zinde değildik. Bunu öğrencilere anlatıyorum. Onlar aslında çalışmaya gidiyorlar. Oraya eğlence yapmaya gitmiyorlar. Fakat ne de olsa gençtirler ve bu nedenle de heyecanlıdırlar. Bu işi de organize ettiler ve çok güzel de yaptılar. Eğlencelerini bir düzene koydular ve bu davranışları mükemmel olmuştur.

Dün, devrimin bazı dönemleri sırasında taşımış olduğum kaygıları açıkladım. Ta başlangıçtan beri, bir aydınlar toplumu haline, eğitimin evrensel karakteri sayesinde gelebileceğimizi fark etmiştim. Davranışı çok iyi olan, entelektüel çalışmaya hazırlıklı... *[durmalar]* iş kotaracak yurttaşların en yüksek ifadesi olan üniversite öğrencileri gördüm.

Biz, başkentli yurttaşların bu seferberliklerini uygulamaya, taşralarda birlikler oluşturmaya ve öğrencileri göndermeye mecbur bırakıldık. Fakat inanıyorum ki gerçekten zorunlu olmasaydı da, bunu böyle yapmak mantıklı olurdu. Bu işin ve bu seferberliklerin halka öğrettiği kadarını, çok az olay öğretmiştir. Halkın, çok defa taşrada ne tür bir iş başarıldığı konusunda hiçbir fikri yoktu. Öyle ki bu, başka bir şey yapma fırsatına sahip olduklarında, neredeyse bütün gençlerin terk ettiği bir işti. Bu zor bir iştir. Kanada'da bu işi kimlerin yaptığını biliyor musunuz? Göçmenler yapıyor. Birleşik Devletler'de kim yapıyor? Göçmenler. İspanya'da zeytin, domates ve tüm diğer şeyleri kimlerin topladığını sanıyorsunuz? Göçmenler topluyor. Sözde süper gelişmiş ülkelerin yurttaşlarının yapmayacağı birçok iş vardır. Bu tür işleri Afrika ve Asya göçmenleri yapar.

Şeker kamışı hasadını, eskiden köleler yapardı. Evet köleler yapardı. Nüfus artışı ve işsizlik, şeker kamışı tarlalarında Kübalıları kuyrukta beklemeye mecbur bırakıncaya kadar, uzun bir süre bo-

yunca Haitili ve Jamaikalı göçmenler bu işi yapardı. Fakat bu kuyruklar, devrim zafere ulaşır ulaşmaz sona erdi. Halka yüzlerce fırsat sunuldu ve oraya gittiler. Sierra Maestra'dan başkente bizimle birlikte kaç kişi geldi?

Ve kaç kişi bizi izleyerek kendi başına geldi? İnsana toprak, kredi ve her şey verilmiş olabilir; fakat okumaya giden çocukları olduğunda ve bu çocuklar her yerde arkadaşlar edindiklerinde, kapitalizmin korkunç baskısı yüzünden yaşamak için oraya giden insanlar, kitleler halinde şehirlere, özellikle de başkente geldiler. Size diyebilirim ki bugün başkentte yaşayan nüfusun neredeyse yarısı diğer illerden, çoğu da Oriente'den geldi. Onları yüzlerinden tanırım. Bir yurttaşın hangi ilden geldiğini tahmin etmekte uzmanlaştım. Bunun güneşten mi başka bir şeyden mi olduğunu bilmiyorum; ama herkesin belirli bir havası var. Konuşmalarını duymaksızın, sadece bakarak, Orientelileri ya da çocuklarım ayırt edebilirim. Bir süredir, kampın birinde bir hata yapıyorum; ama artık bu çok sık olmuyor. Ekvatorlu bir adam ya da kadın, bir Perulu kadın, Orinteli birine benzeyebilir; fakat insan, bunların bir Latin Amerika ülkesinden burslu öğrenci olduğunu ayırt etmeyi öğreniyor.

Aslında gençler, bu işi terk etti. Artık daha ileri gitmek zorundayız. Şimdi biz, malzeme mevcudumuzu büyük ölçüde azaltmış olan özel dönemin kritik evresindeyiz. Fakat bugün kampların kurulduğu alanlarda yerleşim oluşturmak için her türlü çabayı gösterme düşüncesinin zorunlu olduğunda ısrar etmeye mecburuz. Bununla birlikte, bunlar büyük bir eğitim faktörü haline geldiler. İnsan bütün bu olayları–bilimlerin, üniversitelerin ve bütün bunların bu sorunlarıyla ilgili meseleleri- benim yaptığım gibi analiz ederse, batırı sayılır devasa adımlar atmış olduğumuzu gerçekten görebilir. Bugün bu devasa adımlar, her zamankinden daha sağlamdır. Bazı sonuçlar görülmeye başlanıyor. Bu ay Havana şehrine, on yedi bin ton kök, diğer sebze ve meyvelerin gelmekte olduğunu söylemek istiyorum. Bunların içinde turunçgiller de var. Turunçgillerin büyük kısmı Jaguey'den geliyor çünkü orada öğrencilerin ilgilendiği büyük bir plantasyonumuz var. Bir miktar turunçgiller de Gençlik Adası'ndan geliyor. Ürünlerin başkente tedarik gönderme düşünce-

siyle ekildiği Pinar del Rio'dan da domates geliyor. Havana ilinin başkentin tedarikine katkısı artıyor.

Tabi ki bu tedarikler soğuk depodadır. Şimdi soğuk depoda dört aylık patates stokumuz var. Ben bu ayın sonundan söz ediyorum; çünkü dün, soğuk depoda sekiz bin tondan fazla patates vardı. Bu soğuk depo birimleri, geçen aylarda ve yıllarda, iki yılı aşkın sürede inşa edilmiş, genişletilmiş ya da onarılmıştır. Bu miktar mayıs, haziran, temmuz ve ağustos için kişi başına sekiz paundluk *(3 kilo 628.8 gr., çev.)* tedarike denk düşüyor. 31 Mart'ta, eylül tedariki hazır olur ve 15 Nisan'dan önce de ekim ve kasım tedarikleri hazır olur. İyi bir hasadımız olduğunda daha fazlasını depolamaya çalışırız.

Halkın eseri ortadadır. Organizasyondaki ve özellikle bu ilde tarımda yapılmış olan birçok şeydeki değişim ortadadır. Havaların etkilemesine varıncaya kadar, kötü bir yıl olduğunu bildiğimiz 1991'de, Havana ilinin devlet girişimleri ek olarak % 74'lük kök ve sebze katkısında bulundu. Bu sadece Havana için değil bütün ülke için iyi bir haberdir; çünkü iller, başkent için tedarik kaynaklarıydı.

Elbette Matanzas meyve plantasyonu başkente çok yakındır. Bu öyle büyük bir plantasyon ki son zamanlarda bazı meyvelerinin ihracatında güçlükler ortaya çıktığında, bunların büyük bir bölümü buraya gönderildi. Havana ilinde yedi yüz kabaleryadan daha fazla yiyecek ve sebze üretimini artırmış olmamıza rağmen, Pinar del Rio'da ne kadar büyüklükte plantosyanlarımız olacağını bilmiyorum. Fakat ayrıca öküzlerimiz olduğunu da hesaba katmalısınız. Öküzleri yavaş yavaş piyasaya sürdük ve bunların, otlak alanlarına ve yiyeceğe ihtiyacı var. Bu yüzden tam yedi yüz kabaleryayla uğraşmıyoruz. Yaklaşık olarak altı yüz kabalerya yeter. Pirinç ekinlerinin sırayla yer değiştirildiği Pinar del Rio plantasyonlarının daha uzun dayanması mümkündür. Fakat fabrikalarda, biyolojik üretim merkezlerinde ve –ne diyorsunuz? *(vitro bitkisi)*- fabrikalarında üretilen küçük bitkileri kullanan muz *(plantain, bir çeşit muz, çev.)* plantasyonları çoğalıyor. Bu muz plantasyonları büyük oranda artıyor. Bunların büyümesi sarmal şeklinde oluyor. Muzların büyümesinin dikeye yakın olduğu söylenebilir. Muzun kasırgalara duyarlı olmak gibi bir dezavantajı olmasına rağmen, sıcak aylar ve aşırı yağış dönemleri boyunca en iyi meyve veren bitki budur. Aslında,

Havana ili şehir için, patates gibi geleneksel ürünlerin dışında yeterli tedarik üretmiyordu. Neredeyse tüm diğer ürünler, illerden gelirdi. Bununla birlikte Havana ili hakkında söylemeye çalıştığım şey, tarımın burada en büyük çabayı ortaya koymak zorunda olduğudur. Çünkü bu bölgenin, kırk iki bin hektar arazisi vardır ve iki ilden oluşan, neredeyse üç milyon nüfusu beslemek zorundadır. Fakat bu il, başarılı bir il olmuştur. Bütün ülkenin çalışıyor olmasına ek olarak, Havana ilindeki tarım, tüm ülke için bir örnek olmuştur.

Büyük bir çaba da sınırlı topraklarına rağmen Santiago de Cuba'da ortaya konuyor. Şimdi Ciego de Avila'da bir tarımsal koloni vardır. Ciego de Avila'da topraklar bir tarafa bırakılmıştır. Santiago halkı oraya gönderildi. Ben, Santiago ve Ciego de Avila halkının yetiştirdiği patates ve diğer ürünleri şimdiden almakta olduğumuzu düşünüyorum. Yeterli arazi yok; ama onlar büyük bir çaba sarf ediyorlar.

Bütün iller büyük bir çaba gösteriyor; fakat başkentteki çaba başarılı olduğu ölçüde, bu iller, Cumhuriyetin başkentine göndermek zorunda oldukları mallardan kurtulmuş olacakları için daha yararlı olacaklardır. Elbette özel durumlar olabilir. Bir kasırga olursa bunu kimse önleyemez. Eğer plantasyonlar zarar görürse, diğer illerin yardımı doğru ve zorunlu olur. Eğer bir başka ilde sorun olursa diğer illerin yardımı doğrudur. Elbette bunlar bizim yönetmemiz gereken risklerdir. Fakat riskler, muz plantasyonlarını yok etmez. Çünkü o gömülü sulama sistemlerinin ve boruların tümü kasırgadan etkilenmez. Bu durumda sadece birkaç ay ya da en çok bir yıl, üretimi durdururduk. Fakat plantasyonlar yeniden onarılırdı. Direkler devrilirse yeniden dikilebilir. Diğer malzemeler temizlenebilir. Biz evlerin ...*(sözler anlaşılmıyor)* hesap ettik.

Biz bir kasırganın çıkması durumunda ne yapacağımızı planladık. Bir doğa olayı olduğunda *(sözler anlaşılmıyor)* ihtiyaç duyacağımız yakıt miktarını planlayabilmek ve eğer *(sözler anlaşılmıyor)* karşı karşıya kalırsak, eğer durum *(sözler anlaşılmıyor)* olmazsa üretilebilecek olan fazlalığı ihraç etmek amacıyla ülkenin iç kesimlerinde, Ciego de Avila'da geniş plantasyonlar geliştiriyoruz.

Bu sulama sistemleri ve tekniklerin kullanıldığı muz plantasyonları, ihracat açısından çok kazançlıdır. Bunlar domates gibi de-

ğil. Getirileri çok daha yüksek, bunlar kaliteli bir besin ürünüdür, alıcısı çok ve fiyatları da yüksektir. Daha fazlasını üretmeye çalışmalıyız. Bu fazlalığa ihtiyaç duymazsak, ihraç edebiliriz.

Ben ayrıca bilimler akademisinden ...*(sözler anlaşılmıyor)* psikoloji ve fizyoloji enstitüsü grubuyla görüşmekten de çok memnun oldum. Onları orada çalışırken gördüm *(sözler anlaşılmıyor).* Bu nedenle, moral bozukluğundan çok uzak, gerçekten ulusal bilinç ve kararlılık sahibi insanlardır. Bizim yaratmadığımız bu ihtiyaç ve sorunlar, onların moral ve heyecanlarını yükseltmiştir. *(Hasat toplamaya)* gönderilmediği için itiraz eden birçok kişi gördüm. Belirli tarzda iş yapan, devlet dairelerinde görevlendirilen ya da kendilerine ihtiyaç duyulduğu için şu ya da bu nedenle gidemeyen kişiler itiraz etti. Artık herkes personel gönderiyor. Örneğin Yürütme Komitesi, Bakanlar Kurulu ve Devlet Konseyi'nden insanlar gönderiliyor. Bunlar kendi kamplarında zaman geçiriyorlar.

Çabanın eşit biçimde yayılmadığı doğrudur; çünkü toplumun yüz karası olan insanlara da tedarik sağlamalıyız. Başka türlü yapamayız. Hiçbir şeye katkıları olmasa da onları açlıktan öldürmeyeceğiz. Onlar ne çalabiliriz, ne zarar verebiliriz diye geziyorlar. Fakat diğerleri *[görüntü netliğinde 52 saniye süren bir kesinti oluyor*]. Biz sekiz paundu *(3 kilo 628.8 gram, çev.)* bilim işçileri ve toplumun yüz karası olan insanlar arasında eşit biçimde paylaştırmalıyız.

Elbette bu malzemeleri dağıtmada, kaçınılmaz olarak çok adil davranıyoruz. Fakat bu sonsuza kadar sürmez. Dağıtımın iş performansına göre belirlendiği günler gelecek. Doğru ve adil sosyalist formül budur. Biz henüz, vazgeçmemiş olsak da komünizme çok uzun bir yolumuz var. Demek istediğim, ülkemizin komünizmden vazgeçmediğidir. Şu anda o noktada olduğumuzu kastetmiyorum. Kim bilir ne kadar zaman geçecek ama biz, ideallerimizden ve hedeflerimizden vazgeçmeyiz. İnsanoğlu olarak gördüğümüz şey budur. Toplumun yüz karası olan bu insanların çocukları var. Bazen bunların ailevi sorunlarını toplum işçileri aracılığıyla öğreniyorum. Kendi istihkak kitaplıklarından kitap satan insanlar var. Bu insanlar kitaptan kopuk yaşıyorlar. Bazen çocuklarından da kitap alıyorlar. Ailelerinin yiyeceklerinin bir kısmını bile alıyorlar... *(sözler anlaşılmıyor)*

Devlet elinden geldiği kadar yardım dağıtıyor, çünkü bu, şimdiye kadar var olan en babacan devlettir. Böyle sevecen ve insancıl bir devlet asla olmamıştır. Bu devlet, hiç kimseyi sokakta bırakmaz, hiçbir hastayı kendi haline terk etmez, tek bir insanı kendi talihiyle baş başa bırakmaz. Bu çocukların birçoğu, çalışmayan insanların çocuklarıdır ve bu çocuklara süt ve ilaç verilmek zorundadır. Bu, onların hatası değil. Böyle bir yükümlülük, şimdi sahip olduğumuz dağıtım tarzıyla, kaçınılmaz bir yükümlülüktür.

Biz sadece nahoş ve olumsuz şeyleri görmüyoruz. Ortaya çıkan birçok olumlu olayları da görüyoruz. Halkımızın bugün ortaya koyduğu çaba, takdire değer bir çabadır. Bu, çeliğin yıkılmadığının bir kanıtıdır. Çelik, yumurta akından yapılmıyor ve yıkılmaz. Bu halk çelikten yapılmış bir halktır. *[Alkış]*

Tüm tahminlere rağmen, bu ulus direniyor ve bu ulus...[sözler anlaşılmıyor]. Bir gün yazılan bir hikaye, bu kıt kaynaklarla nasıl direndiğimizi, bu kıt kaynakların bizi nasıl güçlendirdiğini, her kuruş kırıntısını saklayarak her gün yaşadığımız ıstırabı, ihraç edilen her ürünü, burada üretilen her ton şekeri ve piyasa fiyatlarını anlatacaktır. Bugün geçerli olan fiyat, dünya piyasası kelepir fiyatıdır. Şeker için bize ödenen fiyat budur. Zamanında SSCB dört milyon *[birim belirtmiyor]* tüketirdi ve tamamen adil fiyatlardan ödeme yapardı. Artık eski SSCB'den şeker karşılığı petrol de alamıyoruz; çünkü petrolleri yok. Çifte abluka konusunda söylediğim şey ne kadar doğru. Bu konuda bile Yankiler işleri zorlaştırmaya çalışıyor. SSCB'ye, bizim pazarımızı almak ve şekerlerimizi çok daha zor satmamıza neden olmak için iki milyon ton şeker bile teklif ettiler, iki milyon ton. İçinde bulunduğumuz güçlükleri hiç kimse hayal edemez. Kaç yoldaşımızın çalıştığını, ışıkları açık tutmak, yalpalamaya devam eden şehirlere domates, patates, muz ve diğer yiyecekleri taşıyan kamyonların çalışması amacıyla ayırdığımız taşımayı korumak; soğutucuları çalışır, okul ve hastaneleri işler durumda tutmak için; bu denli kıt kaynaklarla, bu denli huzur ve bu denli azimle, ne kadar çok yoldaşımızın çalıştığını hiç kimse hayal edemez.

Ülkemize gelen Latin Amerikalı parlamenterlere anlattığım gibi, Kübalıların dışındaki herhangi bir halk bir milyon parçaya bölünürdü. Hiçbir Latin Amerika halkı, direnemezdi. Bazı Latin Amerika

ulusları, dünyada en zenginler arasındadır ve dünyada en yüksek gelirlerden birine sahiptirler. Buna karşılık onlar, ciddi sosyal patlamalarla karşılaşıyor ve istikrarsızlık yaşıyorlar. Çok çok ciddi sorunlara maruz kalıyorlar. Emperyalizmin henüz zafer iddiasında bulunamayacağını söylememizin nedeni budur. Çünkü bu dünya gerçekten yönetilemez bir dünyadır. Meydanda tek başına Birleşik Devletler kalsa bile, bu dünyayı yönetemez. Bu öyle bir dünyadır ki başına gelmiş olan şeyler bile hâlâ onu sersemletmedi. Bir kez [sözler anlaşılmıyor] Onlar, iktidara ve emperyalizmin yasalarına baş kaldırmaya başlarlar; bu yasalar gerçekten dayanılmaz yasalardır.

IMF'nin dayattığı önlemler, bu ülkeleri aslında yok ediyor. IMF onlara binlerce borç verip binlerce de sorumluluk yüklüyor. Paraları uçup gidiyor. Bu ulusların hiçbiri, bir abluka altında da değildir. Fakat biz çifte ablukanın altındayız ve direnebiliyoruz.

Bu parlamenterlere şunları anlattım: Bir okul kapatılmak zorunda olduğundan dolayı tek bir çocuk okulsuz kalmış değildir. Bir hastane, klinik ya da taşra sağlık merkezi kapatılmak zorunda olduğundan dolayı tek bir hasta geri çevrilmiş değildir. Bunların hiçbiri kapatılmamıştır. Evsiz ve bir geliri olmayan hiç kimse yoktur. Sadece bu değil, binlerce doktor, öğretmen ve profesör, her *[sözler anlaşılmıyor]* birleştirilmiştir. Biz bunları, en azından diğerleri *[sözler anlaşılmıyor]* okuyabilsin diye birleştirdik. Eğer önceki gibi, aynı oranda aile klinikleri inşa etmeye devam edebilirsek, gerçekten doktorları fabrikalara, kamplara, iş merkezlerine ya da diğer yerlere göndeririz *[sözler anlaşılmıyor]* Aile doktoru programlarımızı sürdürecek bu küçük sayıyı halkın içinde tutmaya çalışmalıyız. Bu kesinlikle çok önemli bir şeydir.

Biz, orta-düzey teknik işçilere de bir gelir güvencesi veriyoruz. Fabrikada hammaddesiz bırakılanlara aylıklarının yarıdan fazlasını verme güvencesi veriyoruz. Ve düşünün: IMF ve bütün o emperyalistlerin egemenliği altındaki uluslararası kredi kuruluşlarının önerdiği şey, sadece insan haklarının merhametsiz, acımasız ve olası en acı ihlalidir.

Bu, inanılmaz bir şey ve tüm dünyanın gözleri önünde oluyor. Bu dünya tepki gösterir mi? Evet? Emin misiniz? Bunu bizim şimdi sahip olduğumuz kaynakların iki katına sahip olan ülkelerin du-

rumunda görebilirsiniz. Bizim katlanmamız gereken sınav, tümüyle gerçek bir sınavdır. Fakat elbette o toplumlarda toplumsal patlama gerçekleştiğinde, o halleriyle kalırlar. Eğer bizimki de içinde olmak üzere, bu koşullardaki bir toplumda toplumsal patlama olacak olsaydı, o toplum bin parçaya ayrılırdı ve bu parçaları tekrar bir araya getirebilecek hiç kimse de yoktur.

Kaderimiz, Porte Riko ya da Miami'ninkine benzerdi: tümüyle satıp tüketilen ülke, vazgeçilen idealler, amaçlar ve geçen yüzyılın ilk yarısından beri bunca Kübalının uğruna savaştığı bağımsızlık.Ülkenin bağımsızlığını koruma savaşı, 1868'den önce başladı. Bu savaş, Güney'deki köleci devletler, bizim hâlâ başka bir köleci devlete boyun eğmemiz için uğraştıkları dönemde, ülkemizdeki ilhak hareketine karşı koyanlar tarafından başlatıldı. Küba yok olacaktı. Bu, bir ulus olarak varlığımıza bile son verirdi. Ortada bir ulus yokken bile bu ülke için savaşan Kübalılar vardı. Demek istediğim, onlar bir gün bir ulus haline gelme fırsatı için savaşıyorlardı. 1868'de, Küba ulusallığının halkın büyük bir bölümünde, o ulusalcı duygularda şekillenmeye başladığında gerçekleşen şey budur.

Bir yapboz bulmacası gibi parçalara bölünecek bir toplumu ... *[görüntüde yirmi saniyelik bozulma]* Bunu uzun zamandır biliyorduk. Fakat bunu, mantıklı ve temel bir şey olarak değerlendirdik. Bir otuz yıl kadar önce, Küba'nın geleceğinin bilim insanlarının bir geleceği olmak zorunda olduğu söylendiğinden beri, bu düşünce birçok kez dile getirildi. Ve, söylediğim gibi *(isim anlaşılmıyor)* geçen on ya da on iki yıl boyunca çok sıkı çalışmıştır. O zamanlar bu özel dönemi hayal etmekten çok uzaktık. Meydana gelen olaylar, o dönemde tasavvur edilemezdi. Biz bilimin önemini, devrimin, sağlığın ve diğer birçok şeyin önemini gördüğümüz gibi açık biçimde gördük. Sosyalist ülkelerdeki teknolojik gecikmeleri endişeyle izledik. Kendi araştırmalarını yaptıkları ve başarılı oldukları konusunda kaygılıydık; fakat fikirlerini sattıklarını düşünmedik. Onları alet yapmadılar.

Bilim, kapitalist ülkelerde, aynı sosyalist ülkelerde olduğu gibi değildir. Günümüz dünyasında bu, hükümetin ve devletin temel bir görevi olmalıdır. Bilime gereksindiği tüm dikkati vermek esastır. Ancak kapitalist ülkelerde bilim, başka bakımlardan daha çok ilgi

çekiyor. Bazıları sadece diğer ülkelerin icat ettiği şeyleri taklit etti. Bu, teknolojik ilerlemenin daha ucuz bir yoluydu. Sahipsiz bıraktıkları şey yavaş ilerleyecekti.

Bir sosyalist ülkenin en çok dikkat göstermek zorunda olduğu tek şey, bilimdir. Sosyal sistemine bakmaksızın insan, günümüz dünyasında, bilim olmaksızın gelişme ya da tek bir ileri adım tasavvur edemez. Bir ülke böyle ablukaya alınırsa ve onun teknolojik gelişmelere ulaşmasını engellemek için her çaba gösterilirse gelişmeyi hayal etmek çok daha zordur.

Tüm Üçüncü Dünya ülkeleri, bu bakımdan abluka altındadır. Bu ülkeler yatırım yapıyorlar, fabrika satın alarak modern hale getiriyorlar ve buralarda, üretim ve hizmet alanlarında kendi teknolojilerini kullanıyorlar. Teknoloji transfer etmiyorlar. Zaten Üçüncü Dünya ülkeleri, teknoloji transferi yapma kapasitesinden çoğunlukla yoksundur. Sosyalist kampın yıkıldığını düşünerek bu koşullar altında. Küba gibi abluka altında bir Üçüncü Dünya ülkesinde, bilimin rolünün çok daha önemli hale geldiği düşüncesi öne çıktı. Ben, partimiz ve devrimci hükümetimiz için bilim konusunun, özel dönem başlamadan çok önce, salt bir temel düşünce sorunu olarak, çok büyük bir mesele ve temel bir ilgi merkezi olduğu görüşümü sürdürmek istiyorum. Bir zamanlar Sovyetler Birliği'ndeki bebek ölüm oranlarının Küba'nınkinden üç kat daha yüksek olduğunu, gelişmiş bir eczacılık yatırımı olan, geniş miktarlarda yiyecek üretip ihraç eden ve çok fazla toprağı olan Macaristan gibi ülkelerin Küba'nınkinden % 60 oranında daha yüksek bir bebek ölümüne sahip olduğunu öğrenmekten afallamıştım. Dedim ki, bu ülkelerde halk sağlığını düşünen hiç kimse yok mu? Bu ülkelerin hiçbirisi düşünmedi. Bazı ülkelerde koşullar daha iyiydi; fakat bunların büyük bir kısmı, halk sağlığı alanında bizim altımızdaydı.

Biz halk sağlığı için çaba gösterdik. ABD'nin tıbbi ablukası ve bizim doktorlarımızı alma girişimlerine rağmen çabaladık. Birleşik Devletler, devrimin zaferinde doktorların yarısını alıp götürdü. Biz, ülkemizin gurur duyabileceği sağlık programını, burada kalan çok az profesör ve doktorla oluşturmaya başladık. *(Alkış)* Kolay değildi. Bu, bütün program ve planlarımızı sabote etmeye çalışan düşmana karşı, dişimizle ve tırnağımızla verdiğimiz mücadelenin sonucuydu.

Buna rağmen yaptık. Biz bunu ithal teknolojiyle değil, kendi teknolojimizle yaptık. Sağlık programlarımızı, kimseyi taklit etmeden geliştirdik. Doktorlarımız bile burada yetişti. Bu alanda, bunu yapmak mümkündü. Fakat diğer alanlarda mümkün değildi. Çoğu birçok sosyalist ülkede olmak üzere ülke dışında teknisyen ve işçi mezun etme ve yetiştirme zorunluluğu olan birçok alan vardı. Bu konuda mutluyuz ve minnettarız. Ne olursa olsun biz yaşamın, tarihin, sosyalizmin ve Ekim Devrimi'nin bize verdiği şeyler konusunda asla nankörlük yapmayız. *(Alkış)*

Biz, Lenin'e hayranlığımızı terk etmeyeceğiz ve onu, her gün daha fazla takdir edeceğiz. Onu nasıl özledik! Geride bıraktıklarına hâlâ saygı duyulan ve hemen hemen tek gerekli şey olan, Lenin'in eserini takdir etmekten vazgeçmeyeceğiz.

Biz, eğitim ve öğretime ihtiyaç duyduğumuz o alanlarda aldığımız şeylerin farkındayız. Artık bunların tümünü iyice sindirmeli ve hepsinden önemlisi çok iyi kullanmalıyız. Uzun bir zamandır bilimin öneminin farkında olmamıza ve her geçen yıl bunun daha da fazla pekişmesine rağmen, yerinde olarak denebilir ki neredeyse tüm programlar, özel dönemde sıçrama yaptı.

Özel dönem geldiğinde, bilim ve teknolojinin önemi, herkes için daha açık hale geldi. Bütün bu etmenler, Küba'da bilimin ilerlemesiyle ilgili adımları hızlandırdı. Bu kongre, bunu kanıtlıyor. Bu, algılanabilir [gülüşmeler] ve açık bir tarzın göstergesidir. Sizin belirtmek istediğiniz gibi bu, ülke için yapmakta olduğunuz şeyler konusundaki çok büyük ilgiyi ifade ediyor. Geliştirilen büyük işbirliği ruhunu ifade ediyor. Hiçbir kapitalist ülkenin sahip olmadığı büyük avantajlara bakın. Eğer bir kapitalist ülkede yüz seksen beş bilimsel ve teknik birim ya da merkez varsa, bu yüz seksen beş merkez birbirine karşı rekabet ediyor. Birbirleriyle savaş halindeler.

Bizim birbiriyle işbirliği yapan yüz seksen beş merkezimiz var. Uyum içinde çalışıyorlar. Veri alışverişinde bulunuyorlar. Bu, kapitalizmin sahip olmadığı ve asla olamayacağı, sosyalizmin büyük avantajıdır. Sırlarımızı burada tutuyoruz. Eğer sırlarımızı korursak böylece onları bizden çalamazlar. Bu, bu kadar basittir; çünkü sırlarımızı, teknisyenlerimizi ve bilim insanlarımızı çalmak istiyorlar. Bu konuda uyanık olmalıyız. Bizim gösterdiğimiz çabayı bili-

yorlar. Üçüncü Dünya ülkelerinin en üstünde olduğumuzu biliyorlar. Latin Amerika'nın üstüne çıkma yolundayız. Eğer sahip olduğumuz şeylerde işbirliği yapsak, hemen hemen tüm diğer ülkelerin birleştirdiği kadarına sahip olduğumuzu söylerdim. Her şeyden önemlisi, kendini çalışmaya adama var. Bu, hiçbir bilim insanının olmaması değildir. Çok sayida bilim insanımız vardır ve bunlar çok iyi işçilerdir. Bazılarını tanıyoruz. İyi bir bilim insanı göze çarptığında... *(sözler anlaşılmıyor)*... onu alıp götürüyorlar. Onu derhal başkente ya da eski başkente götürüyorlar. Birçok bilim insanının -büyük çoğunluğun- kendi ülkelerinde laboratuarları, kaynakları ya da araştırma yapma olanakları yoktur. Bu bilim insanlarını öne çıktığında, kapitalistler tüm güçleriyle her imkanı sağlıyorlar. Onlara araştırma koşulları, yaşam koşulları, her şeyi sunuyorlar. Kapitalizm içinde, bu bilim insanları, rekabete ve kendileri arasında bir mücadeleye sokuluyorlar.

Aynı şey hastanelerde de oldu. Bütün o özel hastaneler birbirleriyle yarışıyor. Mücadele halindeler. Doktorlar birbirleriyle mücadele halinde. Bazı gelişmiş ülkelerde çok ciddi sağlık sorunları olduğunu biliyoruz. Bazı bakımlardan ayrıcalıklar, sağlık çalışanlarını, hatta devlet memuru olarak çalışanları yozlaştırıyor. Birçok ülkede doktorlara, devlet hastanelerinde belli sayıda özel yatağa sahip olma hakkı veriliyor. Diğer hastalar aylarca beklemek zorundayken, bu doktorların özel hastaları, her tür operasyonu süratle geçirebiliyor. Ben, tıpta çok gelişmiş olan yüksek düzeyde gelişmiş kapitalist ülkelerden bahsediyorum.

Burada *(Küba'da çev.)* bütün hastaneler birbirleriyle işbirliği yapıyor. Holguin yoldaşlar, 27 Mart'ta burada ifade edildiği gibi, Ameijeiras Hastanesi'ne, yürüttükleri araştırmayı başarmalarında ya da bitirmelerinde yardım etmek istedi. Önde gelen bir doktor olan Dr. Lorenzo'nun *[daha ayrıntılı kimlik bilgisi verilmiyor]* burada olduğunu söylemek için bu fırsattan yararlanıyorum. Onu misafir etme ayrıcalığına sahibiz. O, burada bizimle. *[Alkış]* Lorenzo, tek başına ve hiçbir kaynak olmaksızın çalıştı. Ona kaç koyun üzerinde operasyon yaptığını sordum. 1987'den bugüne kadar, hayvanlar üzerinde altmış ya da seksen operasyon uygulandığını ve 1985'ten beri, seri teknolojiye sahip olduğunu söyledi. Üzerinde

çalıştığı koyunlar kendisine aittir. *[gülüşmeler]* Hayal edin, bir fikri var; ama hiçbir kaynağı yok. Kendi kaynaklarını kullandı. Öyle görünüyor ki işi için destek sağlamakta çok becerikli değil. Bir bilim adamı daima kuşkucularla ya da on koyun vermenin önemini tahmin edemeyen insanlarla çatışabilir. İlk deneylerini uyguladığı koyunlar kendisinin koyunları. Çok gelişme kaydetmezden önce diğer koyunları almak onun çok emeğine mal oldu.

O, teknolojinin... *(durmalar)* Tabi ki 1987'den sonra hayvanlar üzerinde birçok test uygulayabildiler ve yaptıkları işte bir güven aşamasına geldiler. Bir gün en sonunda Ameijeiras Hastanes'inde Gomez Cabrera ve Noel *[daha fazla kimlik bilgisi vermiyor]* gibi bazı yoldaşlardan destek sağladılar. Bunu çok başarılı organize ettiler ve yeni bir tekniği olan müthiş bir operasyon olduğunu söyleyebilirim. Burada belirtildiği gibi bu, karaciğer nakillerini uygulama yönteminde devrim yaratacak. Artık biliyoruz. Onunla ve bakanla *[daha fazla kimlik bilgisi vermiyor]* konuştuk. Bize, hastanede neye ihtiyacınız olduğunu söyleyin, programlarını sürdürmek için kaç asistan gerekiyor, dedik. Bana, en başta da çocuklar için, çok önemli bir teknik olduğunu söyledi. Çok başarılı teknik, çocuklar için çok daha uygundur. Şimdi biz, programlarını sürdürebilmeleri için, bu kaynaklarla desteklenmeleri gereken her yerde. onlara kaynak bulmaya çalışmalıyız. Aslında onlar bana, ihtiyaç duydukları şeylerden birinin tamamlanacak olan Holguin Hastanesi'nin yapımının desteklenmesi olduğunu söylediler. Bu hastane hemen hemen yapıldı. Lenin Hastanesi aşırı dolu olduğu için Holguin Hastanesi'ni bitirmeye gayret etmeliyiz dediler. Lenin Hastanesi kocaman bir bloktur ve genişletmek kolay değildir. Holguin Hastanesi neredeyse bitti. Bu hastane kaç yataklıdır? Bin yataklı değil mi? Bu bir bloktur. Hastanenin blok eki var mı? Olacak ama bu henüz inşa edilmemiştir. *[kim olduğu bilinmeyen konuşmacı: " yapım halinde. Bence ilk aşaması [sözler anlaşılmıyor] olabilirdi."]*

Doğru. Bilimsel gelişmelere yönelik çabalarda, fark yaratan mekanizmalar, aranmıştır. İnsan bizim sadece sendikaya kurmak için gittiğimizi düşünmemelidir. Sendika, sadece bütünleşme faktörlerinden biridir. Biz bunu şöyle adlandırdık: Sadece sosyalizmde mümkün ve çok temel olan işbirliğini aramak, işbirliği yapmak ve bütünleşmek.

Bizim bilim forumlarımız var, buna bilim merkezleri *[pololar]* demek daha iyi bir tarzdır. Bu merkezler, mükemmel bir çalışma mekanizması oluşturuyor. Bu merkezlerin nasıl çalışacağı konusunda, bugüne kadar Pedro Ross'un tümüyle olmayışının bir önemi yok. İlk önce ...*[durmalar]* Biz, ilk direğin deneyimi üzerinde biçimlenen bu şeyin peşine düştük. Bölgedeki bütün araştırma merkezleri arasında yakın işbirliği kurma yolları arıyorduk. İlk aşamada fikir, coğrafi bölge temelinde bunu yapmaktı. On ya da on iki merkez vardı. O halde bunlar arasında niçin işbirliği olmasındı? Bu merkezler arasındaki işbirliği, iki-üç yıl önce başladı. Daha sonra, coğrafi olarak yakın olmayan, aynı alanda başka merkezler aramaya başladık. Örneğin, Cenpalab *[Laboratuar Hayvanları Üretim Merkezi]*, Santiago de las Vegas'tadır. Hemen hemen bitirilen bir donanım olan -gerçi büyük bir fabrika şu anda kısmen çalışıyor- ve çok yakında işlemeye başlayacak olan Biyolojik Bileşimler, şurada Bejucal'dadır.

ICIT [Küba Teknik Araştırmalar Enstitüsü], Doğu Havana'da, Guanabacoa'dadır. ICA *[Hayvan Bilimleri Enstitüsü]*, Madruga yakınlarındadır ve CENSA *[Ulusal Hayvan Sağlığı Merkezi]* San Jose yakınlarındadır. Bunların hepsi ilişki içine sokuldu. Coğrafi konum üzerinde biçimlenen bir ilişki olarak *[gülüşmeler]* başlayan şey, bunların çalışma alanları üzerinde biçimlenen bir ilişki haline gelmiştir.

ICIT'in görünüşe göre biyoteknoloji ve tıp bilimleriyle hiç ilişkisi yoktur; fakat bu şart oldu [gülüşmeler] ve bunun önemi burada gösterildi. Biz büyük ve güzel bir merkez geliştireceğiz. ICIT'ın Sovyetlerle, doğuda elektronik gelişme için birkaç ortak yapım projesi vardı; fakat Joga'nın diyeceği gibi bütün bunlar uçup gitti. Bir projenin taslağı hızla çizildi ve çalışma başladı. İki yıldan daha kısa bir zamanda, ICIT'ın araştırmasının yapımı ve üretim merkezi tamamlanmış olacak.

Artık ICIT, yaptığı diğer önemli şeylerin yanı sıra, bilgisayar ve elektroniğin tüm alanlarında bilimsel araştırma merkezlerini desteklemektedir. Bu elektronik merkezinin bu hususlarla hiçbir ilişkisi yokmuş gibi görünürdü; fakat diğer merkezlerle çok büyük bir ilişkisi vardır. Bugün, bu merkezin ülkenin diğer merkezlerine yar-

dım edebilmesinin yollarını arıyoruz. Bakım, onarımı ve diğer merkezlerin gelişmesini destekleyen bir merkez haline gelmesi, onun için çok iyi olurdu.

Laboratuar hayvanlarının üretimi için önemli bir merkeze ev sahipliği yapan Bejucal'da, otomatikleştirilmiş parçalar ürettiler. Otomatik donatıyla nem oranı ve ısı kontrolü yapıyorlar. Çok önemli iş karmaşıktır. ICIT diğer merkezlere yardım edebileceği için mutluyum.

Buradaki donanım ve elektronik mikroskoplarla ilgili sohbet ve tartışma *[gülüşmeler]* çok ilginçti. Sanırım burada ne kadar elektronik mikroskop olduğunu ilk defa öğreneceğiz. Çünkü Rosa Elena'nın bile tam olarak bilmediğine inanıyorum. Sayıları artmaya devam ediyor. Bu öğleden sonra bana, en iyi ve en modern mikroskoplardan birinin Kültür Bakanlığı'nda olduğu söylendi. Bu, yeniden inşa ya da ne olduğunu bilmediğim önemli bir şeyle ilgilidir herhalde. Neyle ilgilidir? *[Dinleyici bağırarak anlaşılmaz sözler söylüyor.]* Neyle? *[Dinleyici bağırarak anlaşılmaz sözler söylüyor.]* Yeniden kurma ve ne? *[Dinleyici bağırarak anlaşılmaz sözler söylüyor.]* Ve koruma. Artık Kültür Bakanlığı'nın bir elektronik mikroskobu olduğunu öğrendik. Mikroskoba yakın olanlara söylüyorum: Mikroskobun nerede olduğunu, durumunun ne olduğunu ve niçin kullanıldığını öğrenin. Küba halkı gerekirse bisikletle onu görmeye gidebilir. Orada bir gün CENIC'in bir sorunu olursa, CENIC'in *[Ulusal Bilim Araştırma Merkezi]* oraya daha yakın olup olmadığını ya da oraya gidip gitmeyeceğini onlar değerlendirebilirler.*[gülüşmeler]* Onun, Küba'daki en iyi mikroskop olduğunu söylüyorlar. Kültür Bakanlığı, onu bir bağış olarak almış. İşte bir tane daha; bundan haberiniz var mıydı? Bu 18'lerin arasında mı? Şurada burada birçoğuna verildiği için benim hesabım tam değil, Rosa Elena. *[kahkahalar]*

Bu merkezin hizmetlerine bir ihtiyaç olduğu kanıtlanmıştır. Yine de biz, şimdi bilimsel merkezler oluşturuyoruz. *[pololar]* Villa Clara'lı yoldaşın dediği gibi, Havana'da durumun farklı olduğu doğrudur. Çünkü büyük merkezler var. Ancak Villa Clara'da bütün yeni yapılar üniversiteye tahsis edildi. Bu doğrudur. Fakat biz bu sorunu tartışmayı sürdürmeliyiz. Onların... *[durmalar]* (Nilo) gru-

bunun yaklaşık seksen profesörü var. Fakat orada bir grupları var. Üniversiteyle ve diğer her şeyle bir karşılıklı ilişki var. Tartışmalara çok yakın ilgi gösterdim. Acele etmemeliyiz. İşleri yavaş yavaş ve iyi yapmak acele karar almaktan daha iyidir.

Biz, Villa Clara bilim merkezini kurmalıyız. Sanırım Villa Clara'da biri tamamlandı. Havana'da kurulsa bile batıda, en az üç tane kurmalıyız. Yaşam, biyoloji ve diğer her şeyle ve sanayi ile ilgili olan biyoteknoloji, tıp, tarım ve her alana yönelik birçok merkezden bahsediyoruz. Kurduklarınıza ne ad verdiniz? *[Kimliği bilinmeyen kişi bağırıyor: Endüstri]* Endüstri merkezleri adını verdiniz. Onları ihmal edemeyiz. Diğerleri de sosyal bilim merkezleri olacak.

Merkezleri nasıl örgütleyebileceğimizi ve ne yapacağımızı artık kavramak zorundayız. Çünkü bunların tümü aynı oranda büyümeyecek. Bazı bilim merkezleri küçük olacak, çok geniş olmayacak. Santiago'daki daha büyük olabilir. Ciego de Avila ya da Sancti Spiritu'daki daha küçük olacak. Fakat bu, onları ihmal etmemiz gerektiği anlamına gelmez. Bunları organize etmeliyiz; çünkü bilim merkezleri, yerel düzeydeki tüm merkezler arasında en iyi işbirliği, destek ve mübadeleyi garanti ediyor. Biz buna doğru gidiyoruz.

Bizim bilim akademimiz var. Bilim merkezlerinin bir bütünleşme unsuru olduğuna inanıyoruz. Diğer bir önemli unsur da forumdur. Bu hareket yıllardır sürdürüldü ve şimdi çok büyük güç kazanıyor. Bu forumlardan birinde, Silahlı Güçler gibi kurumların katılım gösterdiğine işaret ettim. Silahlı Kuvvetler'in kendi araştırma kurumları vardır. Diğer bazı kurumlar, yeni yöntemler üzerinde çalışıyorlar. Bununla birlikte ben, bilim insanlarının Bilim Sendikası'nda olmadığını keşfettim. Çok azı bu sendikanın üyesi. Merak ediyorum: Eğer birkaç bilim insanının üyeliğiyle sınırlı kalacaksa ne demeye bunlar Bilim, Eğitim ve Spor Sendikası olarak adlandırılır! Çoğu buraya üye değil.

Daha önce de dediğim gibi, sendika toplantılarının bu sendikada olan bilim insanlarıyla sahip olduğu ilişkinin önemini gözleyebiliyorum. Çok önemli konular tartıştılar ve çok önemli tartışmalar vardı. Bunun üzerine dedim ki: Bütün bilim insanlarının bir toplantısını düzenleyebilsek daha iyi olmaz mı? Fakat bilim insanlarının temsil edilmediği yerde forumun, bütünleşmenin çok önemli

bir unsuru olduğunu söyledim. Bilim insanları şimdi katılım gösteriyor. İnsan bir öncü kuvvet olmaksızın ya da bilimin öncü kuvveti olan bir güç olmaksızın bu hareketi nasıl tasarlayabilir? Bu, harekete çok yardımcı olacaktır ve hareket de araştırma merkezlerine çok yardımcı olacaktır.

Herkes, her iki yılda bir toplanan coşkun forum hareketinin yaptığı katkıyı görmek zorundadır. Otuz bin öneri ve kırk bin çözüm bu katkıyı göstermek için kayda değer bir rakamdır. Dünyanın başka hangi ülkesinde bu oluyor? Buna herkes katılıyor. Bu, çok geniş bir harekettir. İstihkak uzmanları, Genç Teknik Ekiplerin üyeleri ve tüm bilim adamları gibi, diğer tüm araştırmacıları da orada bulabilirsiniz. Herkes, onlara katılarak, orada olmalıdır.

Bununla birlikte çok önemli olan başka bir bilimsel bütünleşme unsuru daha vardır. Onlar da çok büyük bir işbirliğine başlamışlar. Sizin hiçbir bilginiz yoktur. Forumdan, daha yakıcı sorunlar ve her türden sorunlar gibi, büyük destek almakta olan araştırma merkezlerinden haberdarım. Bunlar, bu harekerten destek alıyorlardı. Şimdi bilim adamları bu harekete katılıyor.

O halde üç bütünleşme unsurumuz var: Forumlar, bilim merkezleri ve şimdi de sendika. Bu nedenle biz kısa sürede sendikada tümüyle yer almazsak, umudu kesmemeliyiz. Belki bazıları orada değildir; çünkü bizim, çalışmakta olduğumuz üç önemli unsurumuz var. Sadece sendika yok. Bu, bir bütünleşme gücüdür, bir başka güçtür.

Bununla, işleri az çok tamamlayacağımıza inanıyorum. Şimdi, sürdürmemiz gereken sendikanın kendisi... *[durmalar]* İlk önce, bilim merkezlerini örgütlemeyi tamamlamalıyız. Bunların gelecek birkaç ayda örgütlenebileceğini düşünüyorum. *[Sözler anlaşılmıyor.]* ve Bilim Akademisi bunun üzerinde çalışıyor. Bazı hususlarda Bilim Akademisi de bir bütünleşme unsurudur; fakat hepsinden önemlisi, bir liderlik unsurudur. Başka bir deyişle, Bilim Akademisi çok önemli bir role sahiptir. En önemli rolün ona ait olduğuna inanıyorum.

Bilim Akademisi, bugün sahip olduğu araçlara -bütün forumlar ve bir sendika- hiç sahip olmamıştı. Bu, ona büyük güç veriyor. Bu etkinlik, öncelikli şey muamelesi görüyor. Bu etkinlik, ülkenin sahip olduğu çok kıt kaynaklardan öncelikli olarak yararlanıyor.

[Sözler anlaşılmıyor.] Bir araştırma grubundan ne zaman bir şey öğrensek, araştırmaya katkıda bulunduk. Çünkü bütün gruplar aynı değil. Araştırmaların forum ve sendikada da elverişli hale gelmesine yönelik koşullar yaratmamız gerektiğine inanıyorum. Elbette eğer on ya da on beş araştırma grubu bir araya gelir ve hiçbir şey yapılmazsa, bunların forumun parçası olmalarına hiçbir neden yoktur. Araştırmacıların sendikada ve forumda yerlerini almaları için onları cesaretlendirmeliyiz. *[Alkış]* Araştırmacılar, kendi yaratıcılıklarını yararlı hale getirmedikçe birleşemezler.

Araştırma gruplarının varlığını öğrendiğimiz her zaman, onları izleyerek bulduk, ilişki kurduk ve olabilecekleri her yere, onları görmek üzere yoldaşlar gönderdik. Eğer Holguin'de devrimci bir teknoloji kullanarak karaciğer nakli yapan bir yoldaş, bir yoldaş grubu olduğunu bilseydik, hiç koyun yoksunluğu çekmeyeceklerinden emin olabilirsiniz. Bu kesindir. Çalışmaları için hiç olmazsa asgari bir kaynakları olurdu. Sorun, onların çalışmaları hakkında hiçbir bilgimizin olmayışıdır. İlk operasyonu gazetelerden öğrendim. Bu, ne kadar çok grup olduğunu ve bireysel çalışmalar olduğunu kanıtlıyor. Bazen sonuçlar, kolektif çabalar, bireysel çabalar ya da çok küçük grupların çabaları sayesinde gerçekleşmiştir. Bir araştırma programı olasılığından haberimiz olduğu her durumda, nasıl yardım edebileceğimizi, hangi desteğe ihtiyaç duyabileceklerini ya da hangi ilişkileri kurmaya ihtiyaç duyacaklarını öğrenmeye çalıştık. Bunu, doğru rotanın işbirliği yoluyla bulunması kanıtlamıştır. Bizim malzemeyi iki katına çıkarmamız imkansızdır. Bugün, sahip olduğumuz şeylerle çalışmayı öğrenmeliyiz. Fakat bunu yapmadan önce, tam bir envantere ihtiyacımız vardır. Bir komisyon olduğunu sanıyorum. Öyle değil mi? O sadece Havana'yla mı ilgili, yoksa tüm ilkeyle mi ilgili? Tüm ülkenin malzeme ve kaynaklarının bir envanterine sahip olmamız gerekir. Holguin'daki gibi durumların, oluşturmuş olduğumuz mekanizma ve kurumlarla daha seri biçimde yardım alacağını düşünüyorum. Kısa bir süre sonra onların ihtiyaçlarını öğreneceğiz. Bütün bunları ve tüm etkinlikleri sisteme bağlamaya başlar başlamaz, Dr. Lorenzo'nun, hiçbir destek olmaksızın orada tek başına çalışması gibi bir durum, muhtemelen daha az olacaktır.

Bizim kendi birliğimizle ilgili tamamlayıcı düşüncelere ihtiyacımız var. Kongre düzenlemeye, bir başvuru temelinden başlamamız gerektiğini düşünüyorum. Dikkatli olmamız ve durumu dikkatli biçimde incelememiz gerekiyor. Uygun biçimde Villa Clara'da söylenen şeylerin doğru olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Tamam, Villa Clara'nın büyük bir araştırma merkezi yok; fakat kuşkusuz ki üniversite önemli bir bilim merkezidir. Bu konuda hiç kuşku yok. Yoldaş, sendika çalışmaya başladığında nelere sahip olmayacaklarını listeledi. En azından orada bir forumları olacak. Villa Clara Forumu'na bizzat rektörün başkanlık ettiğini görüyorsunuz. Bu, diğer kurumlar daha fazla gelişebilirken bazı yerlerdeki araştırma kurumlarının yetersiz gelişebileceği durumların nasıl var olduğunu gösteriyor. Bütün bunlar üzerinde sakin biçimde düşünmeye devam edeceğiz. Acele etmek için hiçbir neden yok.

Gelecek görevler, bizim ilgi alanlarımızı ya da bu alanları kapsayan kurumları genişletip genişletmeyeceğimize bağlı olmayacaktır. Güvenli biçimde varmak için, yavaş yavaş başlamak daha iyidir. Hâlâ açıklık kazandırılması ve çözülmesi gereken birçok şey var. Eğer biz amaçlarımızda başarılı olacaksak, bunları halletmek ve bugün tartışmış olduğumuz tüm düşünceleri uyumlu hale getirmek Sekreterlik'e ve Ulusal Komite'ye düşer.

Birçok konunun tartışıldığını ve bütün sorunların analiz edildiğini düşünüyorum. Eğer herhangi biri, hâlâ bir düşünce veya öneri sunma ihtiyacı duyuyorsa bunu yapmakta kendini özgür hissetmesi gerektiği konusunda bir kez daha ısrar ediyorum. Bize 200 bilimsel araştırma birden aynı anda gönderilmediği müddetçe bu tasarıları inceleriz. Eğer bize her biri bir telefon rehberi uzunluğunda 200 bilimsel araştırma gönderirseniz, hepsini okuyacağımı dürüstçe garanti edemem. Fakat bana on beş, yirmi, yirmi beş hatta otuz sayfa gönderirseniz, elimden geleni yaparım. Aksi taktirde, sizin coğrafyada okuduğunuz her şeyi bitiremediğinizde yaptığınız şeye benzer bir şey yaparım. *[Castro,bu arada sonuçlanan oylamayla ilgili olarak konuşmaya başlıyor. [Çev.]]*Bu, basit bir matematiksel hesapla kolayca belirtilebilir. İlk yarısı, ikinci yarısından beş tane fazla oy aldı. Listeyi hazırlamak için üye adaylarımızdan yararlanılmasının nitelik ve erdemlerine inanmıyorum. Ad ve soyadı kullanıldı. Bü-

tün o Fernandez, Castro, ya da Valls .../durmalar/ Onun adı V ile yazıldığı için ve bu harf hemen hemen sonda olduğu için, Valls değil *[Arnoldo Martin]*. Valls iki hususa değindi: Orada başka bir yerin yanı sıra purolarla ilgili teklif. [gülüşmeler] Durum her neyse..., Vall'in biyografisini ben gerçekten bilmiyorum ../durmalar/ Fakat zaten, dikkatli bir seçimin, sonuç verecek tek yolu oluşturduğu açıkça dikkatinizi çekebilir. Bence üç yüz on bir oy alınış olan bir üye meslektaş var. Bu bayan, birkaçınız tarafından çok iyi tanınıyor. Benim basit matematik hesabıma göre, adaylar listesinin ilk yarısıyla karşılaştırıldığında, ikinci yarısından Z'ye kadar ortalama beş oy daha azdı.

Daha önce söylediğim gibi, bu kongrede tartışılan hususlarla ilgili olarak, hâlâ belirlenmemiş ve çözülmemiş olan şeyler kaldı. Ayrıca birkaç sorunlu hususu tartışmış olduğumuzdan da bahsettim. Hâlâ önerileriniz varsa önermekte tereddüt etmemenizde ısrarcı oldum. Siz, raporlar hazırlamaya alışmış bilim insanlarısınız ve uzun uzadıya yazmaya yönelmezsiniz. Eğer mümkünse on sayfaya sığdırmaya çalışın. On beş sayfadan daha fazla göndermemeye çalışın. Bir an için düşünün. On kişi on beşer sayfa yazsa yüz elli sayfa eder. Otuz kişi on beşer sayfa gönderse dört yüz elli sayfa. Yine de gönderdiğiniz sayfaların sayısına bakmaksızın, onları okumak istiyorum. Bu rakamlardan sadece konunun ana hatları olarak söz ettim. Eğer düşüncelerinizi gönderirseniz, sizi temin ederim onları okuyacağım. *[Alkış]* Belki de bu, bir çözüm olabilir.

Doğa bilimlerini, mekaniği, biyolojiyi ve sosyal bilimleri temsil eden bütün farklı araştırma merkezlerinin bu kongreye katılma fırsatı bulmuş olmasından memnun oldum. Bunun, sosyal bilimlerin ve ülkemize sunabileceği katkıların önemini açık biçimde kavramayı mümkün kıldığına inanıyorum. Hep birlikte çalıştığımızda ve araştırmakta olduğumuz şeylerle ve amaçlarımızla ilgili açık bir anlayışa sahip olduğumuzda, katkıların olanaklı olduğunu görmek de mümkün olmuştur. Bu deneyimin önemli olduğuna inanıyorum. Bunun bütün merkezlerde, ülkedeki temel araştırma birimlerinde ilk defa olduğunu tekrar ediyorum. Gerçekten mutluluk duymalıyız. Genç Komünistler Birliği Kongresi'ne bakarak, bizim böyle olumlu bir bilimsel kongreye sahip olmuş olmamız gerçekten iyi-

dir. Hepimiz memnun olduk. Genç komünisteler mutluydu. Onlara dedim ki: Bence katılımcıların orada ve diğer konseptlerde olan ve olmayanı tartıştıkları öğleden sonraki toplantılar alt üst hale gelmezse her şey iyi gidecek. Son toplantı bitmiştir. Bu da yararlı, olumlu ve geliştiriciydi.

Siz çok fazla alkışlamadan önce bir şeyin söylenmesi tümüyle bana kaldı. [Arka plandan duyulan kahkahalar...] Çabalarınız, müdahaleleriniz, çalışmanız, bu iki gün boyunca hissettiğimiz memnuniyet ve burada görmüş olduğumuz her şeye, cesaretlendirmenin hepimize vermiş olduğu şeylere teşekkürler. Zafer düşkünlüğüne kapılmadan, birçok şeyin yapılmakta olduğunu söyleyebiliriz. Konformist olmayan sonsuz bir ruhla, neredeyse her şeyin hâlâ askıda olduğunu söylemeliyiz. Sonuç olarak, her zamankinden daha fazla nedenlerle,

Ya sosyalizm ya ölüm
Ya Anavatan ya ölüm
Biz kazanacağız, demeliyiz.
[Kalabalık şarkı söylüyor.]

Küba Devrimi'nin 40. Yıl Dönümü Söylevi

Santiago de Cuba, 1 Ocak 1999
Küba Komünist Partisi Merkez Komite Birinci Sekreteri ve Devlet ve Bakanlar Kurulu Başkanı Fidel Castro Ruz'un, devrimin zaferinin 40. Yıldönümü olan 1 Ocak 1999'da Santiago de Cuba'da verdiği Söylev.
(Devlet Konseyi kopyasının İngilizceye çevirisi)

Santiago Halkı, Bütün Küba Yurttaşları,

1959 yılının 1 Ocak gecesini hatırlamaya çalışıyorum; izlenimleri ve ayrıntıları, sanki her şey tam şu anda oluyormuş gibi yeniden yaşıyor ve görüyorum. Talihin, kırk yıl sonra tam da bu aynı yerden Santiago de Cuba halkına bir kez daha hitap etme ender ayrıcalığını bize vermiş olması, insana gerçek değilmiş gibi geliyor.

O günün şafağından önce, diktatör ve yüz kızartıcı rejiminin önde gelen şahsiyetlerinin, bizim kuvvetlerimizin önüne geçilemez ilerleyişi karşısında kaçtığı haberlerinin ulaşmasıyla, birkaç saniyeliğine garip bir boşluk duygusu hissetmiştim. Askerlerimizi neredeyse tümüyle yok eden son derece şiddetli bir yenilgiden sonra, sekiz yüz bin silahlı adam, binlerce subay, yüksek moral, etkileyici ayrıcalıklar, bütünüyle sorgusuz bir yenilmezlik miti, Birleşik Dev-

letler'den gelen şaşmaz talimat ve yine bu devletin garantı ettiği ikmalden oluşan bir askeri güçler kombinasyonuna karşı savaşı yeniden başlatmak için yedi tüfeği bir araya getirmeyi başardığımız 18 Aralık 1956'da başlayan o inanılmaz zafer, yalnızca yirmi dört ayda nasıl mümkün oldu? Salt cesur bir halkın bizzat kendi eseri olarak sahip çıktığı düşünceler, bir askeri ve politik zafer kazandı. Onların sömürücü ve baskıcı sistemden geriye kalanları kurtarmaya yönelik sonraki boş ve gülünç girişimleri, Devrim Ordusu, işçiler ve halkın geri kalanı tarafından yirmi dört saat içinde yok edildi.

Bizim zafer anındaki kısa süreli üzgünlüğümüz, baştan sona yaşadığımız, mücadele boyunca düşmüş olan yoldaşların canlı anısı, bizi olduğumuzdan daha iyi olmaya ve bu yılları yaşamlarımızın en verimli, en yaratıcı yıllarına dönüştürmeye zorlayan o az rastlanır cinsten zor ve ters yıllarla ilgili tam bir bilinçten oluşan deneyimlere yönelik bir nostaljiydi. Dağlarımızı, kırsal yaşamımızı, sade ve bağlayıcı çetin yaşam biçimi alışkanlıklarımızı, yedi yüz altmış bir günlük savaşın herhangi bir anında hava ya da kara yoluyla ortaya çıkabilecek olan bir düşman karşısında sürekli uyanıklığı gerektiren gergin yaşamımızı terk etmek durumunda kaldık. Sağlam ve sıkı bir sade yaşam, büyük özverilerden biri ve insanları kardeş haline getiren ortak tehlikeler ve onların, tüm insanların içinde taşıdığı kişisel çıkardan uzaklık, özveri ve bağlılığa yönelik sonsuz kapasiteleriyle birlikte ortaya koydukları en iyi erdemlerden ayrılmak durumunda kaldık.

Düşmanla bizim aramızdaki dev ekipman ve güç farkı, bizi imkansızı başarmaya zorladı. Yalnız şu kadarını söyleyeyim ki biz, düşmanın toplarına, zırhlı araçlarına ve özellikle de daima, her askeri harekatta derhal hazır olan uçaklarına karşı savaştığımız her önemli eylemde, çarpışmayı anti-tank mayınları ve tüfeklerle kazandık.

Çarpışmada, düşmandan tüfek, diğer yarı-otomatik ve otomatik hafif piyade silahları ve patlayıcılar ele geçiriyorduk. Bu patlayıcılarla, köylü dükkanlarında, bize attıkları ve bir kısmı patlamamış olan, bomba yağmurundan sonra gelen zırhlı araçlara ve daima bunlara eşlik eden piyadeye karşı kullandığımız bombalar ürettik. Düşmana, manevra halindeyken saldırma şaşmaz taktiği, çok önemli bir faktördü. Onların kuvvetlerini iyi takviye edilmiş ve ge-

nellikle zarar verilemez konumların dışına taşımaya yönelik kışkırtma sanatı, komutanlarımızdan birinin en büyük becerilerinden biri haline gelmişti.

Düşman operasyon birlikleri ve garnizonları kuşatıldı, takviyeleri yok edildi ya da yeterli ekipman ve silah elde edilemediğinde bir çoğunun yaşamına mal olan, cepheden saldırılardan kaçınarak, her gün etraflarındaki çemberi daraltan nişancılarımızın sürekli ateşi altında, açlık ve susuzluktan teslim olmaya zorlandılar. Dağlarda ve sık orman alanlarında öğrendiğimiz şeyler, daima daha deneyimli yoldaşların kumandası altında olmalarına rağmen, rütbelerin takviyelere yönelik sürpriz saldırılara çıkarak elde edilmesi nedeniyle genellikle hızlı rütbe artışı verilen acemi askerlerden oluşan taburlarımızı saklamaya yarayan düz arazi alanlarında, açık karayollarında, turunçgil çiftlikleri, meyve bahçeleri ve hatta şekerkamışı tarlalarında uygulandı. Aynı yöntem, garnizonların çeşitli durumlarını izole etmek için, şehirlerde uygulamaya kondu.

Palma Soriano şehrine sadece üç gün içinde bu yolla girilmişti. bin iki yüz kişilik devrim askerinin dağıldığı Santiago de Cuba meydanında beş bin kişilik garnizona saldırmak ve onu denetim altına almak üzere yaratılan planın tarzı da buydu. Daha önceden, Palma'ya sokulan silahlardan yüzü, operasyonların başlamasından beş gün önce, şehri kuşatmak için, çevreyi savunan dört müfrezenin yavaş yavaş içeriye hareket ettiği yere, ayaklanmayı başlatmak için Santiago Körfezi yoluyla getirilmişti. Ben, yapılan planın kesin ayrıntılarını atlıyorum. Basitçe şunu kaydedeceğim ki her dört düşman askerine karşılık bir isyan savaşçısı vardı. Daha elverişli bir güç dengesine hiç sahip olmamıştık.

Savaş, bir karayolu ve şehrin diğer yollarına gönderilen takviye kuvvetlere karşı savaşacak olan yüz seksen kişiyle, düşman ordusunun ve ağır tank desteğine sahip en iyi binlerce askerinin yerleştirildiği Bayamo'dan birkaç kilometre uzaktaki Guisa'da başlatıldı. Bizim kuvvetlerimizin ele geçirilen silahlar ve bazı küçük takviye kuvvetleriyle büyüdüğü on bir günlük şiddetli çarpışmadan sonra, 30 Kasım 1958'de, Guisa elimize düştü.

Bu savaş ayrıca, askerlerimiz ve onların çevik hareketleri tarafından kazanılan istisnai bir çarpışma yeteneğinin bir diğer örne-

ğiydi. Beş ay önceden, aynı yılın haziranında, düşman, Sierra Maestra'da, La Plata'daki genel kumandaya karşı, son ve yenilmez görünen saldırısını başlatmıştı.. Fakat biz artık, 2 Aralık 1956'da, gemiden karaya çıkarılan acemiler değildik. Çok öyle sonsuz sayıda da değildik. Savunma, birleştirilmiş fakat çok sınırlı sayıda olan yaklaşık yüz yetmiş kişilik askerle başlatıldı. Bu askerleri, düşman saldırısının stratejik hedefi olan 1 No'lu Kol konumuna yükseltmek için eğitim almış Che, Camilo, Ramiro ve Almeida kumanda ediyordu. Böylece, bizim cephemizi destekleyemeyecek kadar uzakta, kuzey doğu dağlarında olan, Raul tarafından kumanda edilen 2. Doğu Cephesi hariç, bütün kollarımız oradaydı. Dört hafta sonra, üç yüz civarında savaşçıya ulaştık. Ayrıca, Minas del Frio acemi okulunda, yüzlerce silahsız genç gönüllü eğitiliyordu.

Camilo ve Che Sierra'dan Escambray'a yürüyor

Yetmiş dört gün süren sert çarpışmanın ardından düşman askerleri ölü, yaralı ve esirler de içinde olmak üzere bin kişiye yakın kayıp vermişti. Elimizde, dört yüz kırk kişinin üzerinde esir tutuyorduk ve birkaç gün sonra. Uluslararası Kızıl Haç aracılığıyla geri verdik. Ben, hatırladığım şeyleri yazdım. Belki tarihçiler, bizim sakladığımız dökümanlara ve sonradan düşman arşivlerinde bulunmuş olanlara dayanan bu tarihi daha titiz biçimde ele alabilirler. Benim teyit edebileceğim şey, beş yüzü aşkın silahın ele geçirildiği ve ordudan elimize düşenler olduğu için silahlandırmak üzere stajyerleri kullandıklarıdır. Çatışma bittiğinde, hiç zaman harcamadan, dokuz yüzü bulmayan silahlı adamdan oluşan devrimci kollar, zaten 2. Doğu Cephesi Frank Pais'in sağlam kontrolü altındaki geniş doğu bölgesi hariç, ülkenin merkezine, ordunun hakim olduğu topraklara doğru ilerlediler. Bu devrimci kollar, hızla geliştirilen yeni savaş cepheleri yaratarak, çeşitli yönlerden ilerliyorlardı. Ben, birkaç adamla kumanda noktasında kalmıştım. Bu operasyonlar başlarken Che ve Camilo, hiçbir kayda başvurmadan hatırladığım kadarıyla, birincisi yaklaşık yüz kırk, ikincisi de yaklaşık yüz kişiyle, benim tarih kitaplarından bildiğim birçok başarı arasında, en büyük başarılardan birini gerçekleştirdiler: Onlar, Sierra Maestra'dan

Escamray Dağları menziline kadar, bir kasırganın peşi sıra, sivrisineklerin istila ettiği çukur bataklık alanlarından ve düşman askerlerinin ortasından geçerek, hava saldırısına karşı sürekli tetikte, kılavuzsuz, yiyeceksiz ve uzun yürüyüş alanlarında zayıf bir örgütlenmesi olan yeraltı hareketimizin lojistik desteği olmaksızın, dört yüz kilometreden fazla ilerlediler. Onlar, kuşatma ve pusularda, birbirini izleyen çatışma ve bombardıman hatlarında düşmandan daha akıllı davranarak amaçlarına ulaştılar. Düşman saldırısını bozguna uğratan savaşçılara duyduğumuz güven buydu ve hepsinden önemlisi, onların kendilerine ve efsanevi liderlerine duyduğu sonsuz güven buydu. Onlar çelik gibi insanlardı. Gençlere, Che'nin Devrimci Savaştan Parçalar'ındaki güzel açıklamaları tekrar tekrar okumalarını salık veririm.

Ve ben, Sierra Maestra'daki çarpışmalarımızla ilgili bu düşüncelere neredeyse gayri ihtiyari daldığım için, bugün 40. yıldönümünü kutluyor olduğumuz o 1 Ocak'ta bu güzel şehre bir kez daha getiren olayların öyküsünü tamamlamak için, size söyleyeceğim şudur: Ben, 11 Kasım'da, silahlı otuz kişi ve silahsız bin acemiyle birlikte La Plata'dan ayrıldım. O cesur ve fedakar gençler, açlık, bombardımanlar ve her şeye yönelik yoksunluktan, gerçek mermi atmak için bir tane bile boş mermi olmadığına bakılırsa, silahlarla edindiklerinden daha fazla deneyim kazandılar. Onlar, her taraftan gelerek okuldaki coşkun dalgalara katıldılar; fakat o dönemde, sadece her on kişiden biri, o koşullara tahammül edebiliyordu. Bizim saflarımızı besliyor ve eski savaşçılarımızdan daha çok cesaret gösteriyorlardı. Duydukları hikayeler ve geleneklerden esinlenerek başkalarının birkaç yılda yaptıkları şeylere bir günde ulaşmak istiyorlardı.

Bizim büyük kolumuz, yürüyüş boyunca küçük devrimci birlikleri ve Jigue savaşındaki bizim değerli ve cesur düşmanımız olan o zamanki Kumandan Quevedo'nun peşine düştüğü saflarımızla karşılaşan iki düşman müfrezesinden alınan silahları toplayarak (Bu müfrezeler eski yoldaşlarına karşı savaşmak istememişlerdi.), savaş silahları olan yüz seksen kişilik bir ileri koruma oluşturdu. Acemiler, birçok eyleme sahne olan Guisa, Baire, Jiguani, Maffo ve Palma Soriano'da ve ilerlediğimiz için ulaştığımız diğer kuvvetlerin desteğiyle, savaş arzularının farkına daha çok varmışlardı. Özel-

likle önceden donatılmış savaşçıların ölümü, yaralanması ya da hastalığı nedeniyle kayıpları hesaba katarak ve toplam yedi yüz olduğunu tahmin ettiğim, Palma'nın alınmasıyla ele geçen silahlarla, altı hafta önce La Plata'dan benimle birlikte ayrılan bütün acemiler, silahlandırıldı ve zorlu bir kuvvet haline getirildi. Sadece Palma'da, üç yüz elli silah ele geçirilmişti. Şunu belirtmeliyim ki Minas del Frio Okulu'muzdaki gençleri ön hat askerine dönüştürmeye katkı sağlayan silahların tümü, sadece bizim zaferlerimizin ürünü değildi. Aralık ayının ortasında, benim düşünceme göre yurt dışından gelen en değerli silah yardımını oluşturan bir silah yardımı aldık: Küba zaferinden birkaç ay önce Venezuela'da iktidarı ele geçirmiş olan devrimci cunta ve artçı Amiral Larrazabal tarafından Venezuella halkı adına bana gönderilen yüz elli yarı otomotik ve bir FAL otomotik silah. Tahmin edebileceğiniz gibi bu silahlar hızla eyleme sokuldu ve Jiguani, Maffo ve Palma Soriano çarpışmalarında kullanıldı.

Böylece, Palma ve Maffo'nun bizim kontrolümüze geçmesinden sonra, silahsız olan savaşçılarımız için, gerekli olandan daha fazla silah var edildi ve bu silahları, Santiago Ayaklanması'nın daha önce anılan yüz askerine ve önemli bir miktar da Mayari'de yerleştirilen taburun geri çekilişini kesecek eğitimlerin yürütüldüğü Belarmino Castilla'ya gönderebildik.

Venezuella yardımını andığım için, şunu da ifade etmeliyim ki bizim devrimci mücadelemizde, benim hatırladığım ya da duyduğumun dışında, çok istisnai durumlar hariç, yurtdışından silah ve cephane gereçleri almadık. Venezuella'nın gönderdiği, diğerleriyle karşılaştırılamaz ölçüde büyük bir partiydi. Silahlandığımız ve savaşı kazandığımız silah ve cephanelerin % 90'ından fazlası, savaşta düşmandan ele geçirilmişti. Miktarları sadece birkaç bindi ama, ihlal edilmemiş bir ilke üzerinde, onların tümü kesinlikle, her zaman ön hatta kullanıldı. Sadece kısmen hatırlamış olduğum olaylar, henüz bitmiş olan geçen yıl boyunca anılmıştır.

O zamanlar ülkenin tam bağımsızlığını mümkün kılmak için ölenlere: dağlarda, ovalarda ve şehirlerde o destanı yazanların tümüne: yeraltı gerillaları ve savaşçılarına; zaferden sonra, diğer şanlı görevlerde ölenler ya da sadakatle adalet, egemenlik ve halkları-

nı kurtarma davasına gençliklerini ve enerjilerini feda edenlere; ölmüş olanlar ve halen yaşamakta olanlara, onur ve ebedi şan, sonsuz saygı ve sevgi vardır. Çünkü aynı başlama noktasında gerçekleşen bu yıldönümünde, 26 Haziran 1953'te başlayan zafer beş yıl, beş ay ve beş günde elde edildiği için 1 Ocak anılmasına rağmen, 45 yıl, beş ay ve beş gün süren kahramanca ve taktire değer bir mücadeleden söz etmek daha doğru olur. *(Alkış)*

En genç kuşaklar için devrim henüz başlamıştır

Bugün de devrim, en genç kuşaklar için yeni başlamıştır. Eğer onlara hitaben konuşmazsam böyle bir günün hiçbir anlamı olmayacaktır.

Şimdi burada bulunanlar kimlerdir? Bu insanların ezici bir çoğunluğu, o zamanın erkek, kadın ve gençleriyle aynı insanlar değildir. Benim şimdi hitab ettiğim insanlar o 1 Ocak'ın insanları, kadın ve erkekleri değildir. Bunlar bir başka ve farklı insanlar, aynı zamanda da aynı ezeli insanlardır. *(Alkış)* O zamanlar, ülkenin şimdiki nüfusunu oluşturan on bir milyon yüz kırk iki bin yedi yüz kişinin yedi milyon yüz doksan bin dört yüzü henüz doğmamıştı; bir milyon üç yüz elli dokuz bin altı yüz doksan sekizi, on yaşının altındaydı; o zaman elli yaşında olan ve şimdi en azından doksanında olanların ezici bir çoğunluğu -bu yaşın ötesinde yaşayanların sürekli olarak artmasına karşın- ölmüştür.

O yurttaşların % 30'u okur-yazar değildi; sanıyorum % 60'ı, altıncı sınıfa hiç ulaşamamıştı. Sadece, hepsine insanların ulaşamadığı birkaç düzine teknik yüksek okul ve yüksek okul vardı; yüksek okullarda, üç üniversitede ve bir özel üniversitede eğitim veren öğretmen için de durum aynısıydı. Profesörler ve öğretmenlerin sayısı yirmi iki bindi. Belki yetişkinlerin % 5'i, yani iki yüz elli kişi altıncı sınıftan daha ileri bir eğitime sahipti.

Hatırladığım bazı istatistikler var.

Bugün, çok daha iyi yetişmiş öğretmen ve profesörlerin toplamı iki yüz elliyi aşıyor; doktorlar altmış dört bin, üniversite mezunları altı yüz bin kişiyi aşıyor. Okuryazar olmayan kalmamıştır ve altıncı sınıfa ulaşmamış bir kişiye son derece nadir rastlanır. Eğitim,

dokuzuncu sınıfa kadar zorunludur; istisnasız bu düzeye ulaşan herkes, yüksek okul düzeyinde okumaya ücretsiz devam edebilir. Tamamen kesin ve doğru verilere başvurmak gerekmez. Hiç kimsenin reddetmeye cüret edemeyeceği gerçekler vardır. Bugün gururla, dünyada kişi başına en yüksek öğretmen, doktor, beden eğitimi ve spor öğretmenleri endekslerine sahibiz. Üçüncü Dünya'da, en düşük bebek ve ana ölüm oranları da bizimdir.

Bununla birlikte benim, bu ve bizim diğer birçok başarılarımızdan bahsetmeye niyetim yok. Bunlardan çok daha önemli şeyler var. Kesin gerçek olan şey, bugünün insanlarıyla dünün insanlarının arasında hiçbir benzerlik olmadığıdır.

Okuryazar olmayan, yarı okuryazar olan ve gerçekten sadece en kıt bir politik uyanıklığı olan dünün insanları, devrim yapmaya, ulusu savunmaya, sonuç olarak müstesna bir politik bilince ulaşmaya ve bu yarımkürede ve dünyada eşsiz olan devrimci bir süreci başlatmaya muktedirdi. Ben bunu, gülünç bir şovenist tutumla ya da bizim başkalarından daha iyi olduğumuza yönelik saçma bir iddiayla söylemiyorum; yazgı ya da talihin bir sonucu olarak, o 1 Ocak'ta doğan Devrim'in, dünyadaki herhangi bir devrim sürecinin karşılaştığı en zor sınava çekilmiş olması nedeniyle söylüyorum.

Üç kuşağın katılımıyla, bizim dünden gelen ve bugünkü kahraman halkımız, bizim ebedi halkımız, kırk yıllık saldırı, abluka ve dünya tarihinde hep var olan en güçlü ve en zengin emperyalist güç tarafından başlatılan ekonomik, politik ve ideolojik savaşıma karşı koymuştur. Şerefin, yurtsever ve devrimci kararlılığın en olağanüstü sayfası, Batı'nın ortasında, Birleşik Devletler'den doksan mil uzaklıkta tümüyle yalnızlığa terk edildiğimiz ve bizim de yolumuza devam etmeye karar verdiğimiz bu özel dönem yılları boyunca yazılmıştır.

İnsanlığın kendi davasından daha önemli bir dava yoktur

Bizim insanlarımız başka insanlardan hiç de daha iyi değildir. İnsanlarımızın tarihsel büyüklüğü, sınava çekilme ve ona karşı koyabilmiş olma gibi bir eşsiz olgudan geliyor. Bu, kendi içinde ve

kendisi için büyük bir halk değildir; fakat daha çok, kendisini büyük kılan bir halktır ve onun bunu yapma yeteneği, fikirlerin büyüklüğü ve savunduğu amaçların doğruluğundan doğuyor. Bunlara benzer hiçbir başka amaç yoktur ve hiç de olmamıştır. Bugün bu, ulusal bir amacı bencilce savunma meselesi değildir. Günümüz dünyasında, yalnızca ulusal bir amaç, kendi içinde ve kendisiyle ilgili olarak büyük bir amaç olamaz. Kendi gelişiminin ve tarihsel evrimin bir sonucu olarak dünyamız, hızla, duraksamaksızın ve geri döndürülmez biçimde küreselleşiyor. Ulusal ve kültürel kimlikler ve tek tek bütün ülke halklarının meşru çıkarlarından da vazgeçmeksizin, hiçbir amaç, küresel amaçlardan yani insanlığın kendisine yönelik amaçtan daha önemli değildir.

Bunun, 1 Ocak 1959'da başlayan mücadelenin, bugünün ve yarının insanları için, değişmez biçimde, tüm insanlığın çıkarları için diğer insanlarla birlikte yürütülecek bir mücadeleye dönüşmesi de bizim hatamız ya da meziyetimiz değildir. Ne kadar büyük ya da zengin olursa olsun --orta büyüklükte ya da küçük ülke demek için böyle söylüyorum- hiçbir ülke, sorunlarını yalnız başına çözemez. Yalnızca sınırlı vizyonu olanlar, politik olarak miyop ya da kör olanlar ya da insan yazgısına yönelik ilgi ve duyarlılıktan tümüyle yoksun olanlar bu gerçeği reddedebilir.

Dünyaya hükmeden ekonomik düzen, kaçınılmaz olarak yıkılacaktır. Bir matematik sınavından geçecek kadar dört işlem bilen bir okul çocuğu bile, bunu anlayabilir.

Birçokları, bu konulardan bahsedenlere heveslenmek gibi bir çocuksu davranışla, medyumlara başvuruyor. Ay ya da Mars'ta koloniler kurma rüyası görenler bile var. Onları suçlamıyorum. Belki de bu rüyalarına ulaşırlarsa ve eğer gezegenimize karşı acımasız ve gittikçe artan saldırı durdurulmazsa; oralar, bazılarının barınak alabileceği yerler olur.

Bugünkü sistem sürdürülemez bir sistemdir; çünkü toplum ve doğayı iflas ettiren, yıkıcı, kör ve kaotik yasalar üzerinde şekillenmiştir. Bu sistemin en iyi akademisyeni, sözcüsü ve savunucusu olan kuramcılar, kuşkulu, kararsız ve çelişkilidirler. Yanıtlanamayan bin tane soru vardır. Sanki şimdiye kadar bilinen en bencil, en eşitsiz ve en acımasız sistemlerden ortaya çıkan bu tür yasalar, sis-

temin salt metaya dönüştürdüğü insanoğlunun özgürlüğüyle bağdaşabilirmiş gibi, insan özgürlüğüyle tam piyasa özgürlüğünün ayrılmaz anlayışlar olduğunu söylemek ikiyüzlülüktür.

Şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki burjuva devriminin çok önemli sloganları olan eşitlik ve kardeşlik olmaksızın özgürlük asla olamaz ve bu eşitlik ve kardeşlik kesinlikle piyasa yasalarıyla bağdaşmaz.

Dünyamızda çalışmaya, fahişelik yapmaya, organ vermeye, hayatta kalmak amacıyla uyuşturucu satmaya zorlanan on milyonlarca çocuk var. Yüz milyonlarca işsiz, kritik yoksulluk, uyuşturucu, göçmen ve insan organları trafiği, geçmişin ve onun günümüzde az gelişmiş ülkelerdeki dramatik mirasının sömürgeciliği gibi, günümüz dünyasındaki tüm toplumsal felaketler, bu yasalar üzerinde şekillenen sistemden doğmuştur. Şunu unutmak imkânsızdır ki pazar kapma savaşı, bu yüzyılda iki dünya savaşının korkunç insan kasaplığına yol açtı.

Piyasa kurallarının insanlığın tarihsel gelişiminin bu güne dek ayrılmaz bir parçası olduğunu görmezden gelemeyiz. Fakat aklı başında bir kişi, insan türünün sonraki gelişimine temel olarak bu tür toplumsal kuralların sözde devamlılığını reddetmek için her hakka sahiptir. Piyasanın en fanatik savunucuları ve ona en fanatik biçimde inananlar, onu yeni bir dine dönüştürmüşlerdir. Piyasa tanrıbilimi, böyle ortaya çıkmıştır. Tanrıbilimciler, bilim adamlarından çok piyasanın akademisyenleridir ve bu, onlar için bir inanç sorunudur. Tüm dünyada milyarlarca insan tarafından dürüst biçimde uygulanan gerçek dinlere ve gerçek tanrıbilimcilere yönelik saygı bir yana, biz basitçe piyasa tanrıbiliminin ecumenica *(Bütün dünyada Hıristiyan birliğini amaçlayan, (Çev.))* olmadığını, buna karşılık sekter ve fundamentalist olduğunu ekleyebiliriz.

Şimdiki dünya düzeni, diğer birçok nedenle de sürdürülemez bir düzendir. Onun genetik haritasının kendini yok etmesine yol açan sayısız gen içerdiğini, bir biyo-teknoloji uzmanı açıklayabilirdi.

Hükümetlerin ve uluslararası finans kuruluşlarının kontrolünden kaçan, yeni ve kuşku götürmez fenomenler ortaya çıkıyor. Bu artık, yalnızca gerçek ekonomiyle hiçbir ilişkisi olmayan, inanılmaz bir yapay servet yaratma meselesi değildir. Er ya da geç ciddi bir patlama riskiyle, saçma oranlara doğru kabaran dev bir balon

gibi olan Birleşik Devletler hisse senedi piyasalarındaki hisselerin fiyatındaki artış nedeniyle, son yıllarda ortaya çıkan yüzlerce yeni multimilyonerin durumu budur. On yıl süren derin bir çöküntüyü başlatan 1929'da olan şey de budur.

Geçen yılın ağustosunda, dünyanın devasa üretiminin % 2'sini aşan üretim yapan Rusya'da, basit mali krizler, New York borsasının tepe göstergesi olan Dow Jones sanayi ortalamalarının bir günde beş yüz on iki puan düşmesine neden oldu. Başlatılan panik, Birleşik Devletler ekonomisini ciddi biçimde tehdit etmek suretiyle, Güneydoğu Asya'da olduğu gibi, Latin Amerika'da da bir krize yol açma tehdidi oluşturdu. Şimdiye kadar, felaketi ancak uzaklaştırabilmişlerdir. Bu hisse senedi mübadelesi üzerinde ticareti yapılan hisse senetlerine, Birleşik Devletler yurttaşlarının % 50'sinin emekli maaşı fonları ve tasarrufları dahildir. 1929 krizi döneminde, bu rakamlar sadece % 5'ti ve sayısız intihar vakaları olmuştu.

Küreselleşen bir dünyada, herhangi bir yerde olan bir şeyin, dünyanın geri kalanında derhal yansımaları oluyor. Bu yeni korku, önemliydi. Birleşik Devletler tarafından bir araya getirilen dünyanın en zengin ülkelerinin kaynakları, felaketi önlemek ya da hafifleştirmek için seferber edildi. Bununla birlikte onlar, Rusya'yı cehennem çukurunun kıyısında tutmak istiyorlar ve gereksiz yere Brezilya'dan daha sert koşullar talep ediyorlar. IMF, fundamentalist ilkelerinden bir milimetre bile uzaklaşmadı. Dünya Bankası, isyan etmiş ve olayı kınamıştır.

Herkes, uluslararası bir mali krizden söz ediyor; bunu anlamış olanlarsa sadece Birleşik Devletler yurttaşlarıdır. Onlar her zamankinden daha çok harcıyorlar ve tasarrufları, sıfırın altında. Kendi ulusötesi yatırımcılarının diğer halkların parasına yatırım yapmasıyla ilgilenmiyorlar. Ticaret açığının büyümeyi sürdürmesi ve artık iki yüz kırk milyara ulaşmış olması da sorun değildir. Onlar, dünya rezervlerinin nakit parasını basan imparatorluğun ayrıcalıklarından yararlanıyorlar. Spekülatörler, bir kriz olduğunda, hep birlikte kendi hazine bonolarında sığınak ararlar. Yerli piyasa geniş olduğu ve daha fazla para harcandığı için ekonomi, şirket kârlarının azalmış olmasına rağmen, iyi durumda görünür. Dev şirketler birleşir. Coşku artar. Hisse senetleri bir kez daha yükselir. Onlar, tek-

rar Rus ruleti oynamaya gitmişlerdir. Her şey, ebediyen iyi gidecektir. Sistemin kuramcıları, filozofun taşını keşfetmişlerdir. Rüyayı yok edebilecek hayaletleri uzak tutmak için tüm giriş noktalarının yolu kesilmiştir. Artık daireyi dört köşe yapmak imkansızdır. Asla bir kriz olmayacaktır.

Fakat şişmeye devam eden balon, sadece tehdit ve sadece spekülatif kumar mıdır? Şimdiye kadar daha inanılmaz ve kontrol edilemez oranlara ulaşan başka bir fenomen, nakit paralar konusundaki operasyonlarla ilgilidir. Bu operasyonlar artık, bir günde en az bir trilyonu gösteriyor. Bazı iddialara göre bu, bir buçuk trilyondur. Hemen hemen on dört yıl önce, bu rakam, bir yılda sadece yüz elli milyar dolardı. Rakamlarla ilgili karışıklık olabilir. Bunları ifade etmek zor ve daha zoru da İspanyolca'dan İngilizce'ye çevirmek. Bizim milyar (billion) olarak adlandırdığımız rakam, bir milyon kere bir milyondur, yani Kuzey Amerikan İngilizcesi'ndeki bir trilyondur (trillion). Diğer yandan, Kuzey Amerikan İngilizcesi'ndeki bir milyar (billion) da İspanyolca'da bin kere bir milyondur. Şimdi bu rakamlar, hem İspanyolca'da hem de İngilizce'de bin kere bir milyon demek olan milyara (milliard) ulaşmıştır. Bu dil güçlükleri, bu günün dünya ekonomik düzenindeki spekülasyonların derecesini yansıtan inanılmaz rakamları izlemenin ve kavramanın ne kadar zor olduğunu gösteriyor. Dünya uluslarının çok büyük bir çoğunluğu, uzun süren bir yıkılma riskiyle, bunun cezasını çekiyorlar. En ufak bir dikkatsizlik, bu ulusların herhangi birinde nakit paranın değerini düşürmek ve belki de onlarca yılda oluşturdukları sıkı nakit para rezervlerini, birkaç gün içinde yok etmek üzere, spekülatörlerin saldırısına yol açabilir. Dünya düzeni, buna uygun koşulları yaratmıştır. Kesinlikle hiç kimse güvende değildir ve olamaz. Sürü halinde gruplaşan ve bilgisayar programlarıyla desteklenen kurtlar nerede, ne zaman ve niçin saldıracaklarını biliyorlar.

Dayatılan dünya düzeni fanatiklerinin tapınaklarında telafuz edilemeyecek olan sözcükler vardır

On dört yıl önce, bu spekülasyonun iki bin kere daha az olduğu zamanlarda, Nobel ödüllü bir iktisatçı, bu tür her spekülatif operas-

yonda % 1'lik bir vergi önerdi. Bu gün, bu % 1 yoluyla oluşturulabilecek toplam miktar, tüm Üçüncü Dünya ülkelerinin kalkınmasına yeterdi. Bu, zararlı spekülasyonu bir düzenleme ve yavaşlatma yolu olabilirdi. Fakat düzenleme mi? Bu, en katıksız fundamentalist doktrinle çatışırdı.

Dayatılan dünya düzeni fanatiklerinin tapınaklarında telaffuz edilemeyecek olan sözcükler vardır. Örneğin: Düzenleme, kamu girişimi, ekonomik kalkınma programı, devlet planlamasının en küçük herhangi bir biçimi, ekonomik alandaki etki ve katılım. Bütün bunlar serbest piyasanın ve özel girişim cennetinin saf ve sevimli rüyasını rahatsız eder. Emek piyasası dahil, hiçbir şey düzenlenmemelidir. İşsizlik ücretleri, "aylakları" ve "beleşçileri" desteklememek için, çıplak en düşük miktara indirilmelidir. Emeklilik sistemi yeniden planlanmalı ve özelleştirilmelidir. Devlet, düzeni korumak için, protesto ve mücadeleyi bastıran polis ve orduyla birlikte, salt kendisiyle ilgilenmelidir. Devlet için merkez bankasının para politikalarına katılmak, hiçbir biçimde izin verilebilir bir şey değildir. Bu politikalar, kesinlikle bağımsız olmalıdır. XIV. Louis, "Ben devletim." dediyse, bu gün, "Ben kesinlikle bir hiçim." demek zorunda kalacağı için gerçekten acı çekerdi.

Korkunç nakit para spekülasyonundan başka, çit fonları denen fonlarda ve diğer, daha doğrusu yeni bir terim olan tali piyasalarda hızlı ve inanılmaz bir artış olmuştur. Bunu açıklamaya çalışmayacağım. Karışık ve çok zaman alır. Basitçe şunu söyleyeceğim ki bu, bilgisayarlar, yüksek düzey programcılar ve ekonomik uzmanlar tarafından oluşturulan gelişmiş risk hesapları üzerinde biçimlenen, oyuncuların herhangi bir şey ve her şey üzerine bahse girdikleri diğer bir devasa gazino olan, spekülatif kumar oyununa eklenen bir sistemdir. Onlar, güvensizliği istismar ediyor ve bankaların tasarruf hesaplarını kullanıyorlar. Hemen hemen hiçbir sınırlamaları yoktur. Çok büyük kazanç sağlıyorlar ve felaketlere neden olabilirler.

Bugünkü ekonomik düzen, dünyayı devasa bir gazinoya çeviren ve milyonlarca yurttaşı, hatta bazen tüm toplumları, üretimin ve zenginliğin artmasına değil, daha çok parayla para kazanma yollarına yönlendiren bir düzendir. Bugünkü ekonomik düzenin sürdürülemez bir düzen olduğunu, para ve yatırımların amacının saflığı-

nı bozan kumarbazlara dönüştüren bu sistemin aşırı hassaslığı ve zayıflığı kanıtlıyor. Böyle bir deformasyon, kaçınılmaz olarak, dünya ekonomisini felakete doğru götürür.

Birleşik Devletler'de gerçekleşen yeni bir olay, skandal ve derin endişe kaynağı oldu. Sözünü ettiğim ve öz olarak açıklamaya çalıştığım çit fonlarından biri ve Birleşik Devletler'de kesinlikle en ünlü olan, ekonomi alanında iki Nobel ödüllü kişiye ve dünyadaki en iyi bilgisayar programcılarından bazılarına sahip olan, ayrıca % 30'un üzerinde yıllık kârı olan Uzun Vadeli Sermaye Yönetimi, hesap edilemez sonuçlar doğurabilecek gibi görünen bir iflasın eşiğindeydi.

Bu kuruluş, kazanmış olduğu saygınlığın desteğiyle, ünlü programcılar ve ekonomi alanında Nobel ödülü kazananların yanılmazlığına körlemesine güvenerek yalnızca dört buçuk milyon dolarlık bir sermayeyle, kendi spekülatif operasyonları için, yetmiş beş farklı bankadan, yüz yirmi milyar dolara ulaşan bir sermaye seferber etti. Yani birikmiş para içindeki kendi sermayesinin her doları için, yirmi beş dolar para elde etti. Bu prosedür, tüm parametreleri ve sözüm ona mali uygulamaları bozdu. Hesaplar ve programlar başarısız oldu. Kayıplar büyüktü ve bu çevrede dramatik bir sözcük olan iflas, kaçınılmazdı. Bu, sadece bir an meselesiydi. Birleşik Devletler Federal Rezerv Sistemi, bu tür kuruluşun rolü için sorumsuz bir davranış sayılacağı göz önünde tutulursa, Birleşik Devletler'in ve neoliberal felsefenin tüm ilkeleriyle çelişerek çit fonunun kurtuluşuna katkıda bulundu. Yerleşik ilkelere göre, çit fonu iflas etmek zorundaydı ve piyasanın kuralı, konuyla ilgili çözümü dayatarak ona bir ders verecekti. Bir skandal patladı. Senato, Federal Rezerv Yönetim Kurulu'nun başkanı Greenspan'ı emirle davet etti ve ifade vermeye çağırdı. Wall Street'ten gelen bu kıdemli görevli, Birleşik Devletler'deki en uzman ve seçkin şahsiyetlerden biri olarak görülür. Bugünkü yönetimin ekonomik başarısında başlıca meziyet, ona bağlanır ve o, art arda üç kez faiz oranlarını düşürerek Birleşik Devletler'deki hisse senedi piyasası krizini durduran adam olarak, finans ve basın çevresinde bu aralar özel taktir topluyor ve başkandan sonra, ülkedeki en önemli kişi olarak görülüyor. Evet, Federal Rezerv Sistemi'nin bu ünlü ve saygın başkanı Senato'ya, eğer çit fonu kurtarılmasaydı, bu durum Birleşik Devletler'i ve bütün dünyayı et-

kileyecek ekonomik bir felakete yol açardı diye bilgi verdi.

Maceracı ve sorumsuz olarak nitelenen, sadece bir dört buçuk milyar doları olan spekülatif bir kurumun eyleminin, Birleşik Devletler ve dünyanın bir ekonomik felaketine yol açabileceği bir ekonomik düzenin sağlamlığı nerededir?

Sistemde bu büyüklükte bir zayıflık ve bir mantıkdışı başarısızlık görülüyorsa bu, pekala AIDS benzeri bir şeye tutulma olarak teşhis edilebilir.

Daha fazla argüman ileri sürmek istemiyorum. Dünya ekonomisinde, birçok başka sorun da vardır. Egemen düzen enflasyon, durgunluk, deflasyon, potansiyel aşırı üretim krizleri ile temel ürünlerin sürekli azalması arasında gidip geliyor. Suudi Arabistan gibi çok zengin ülkelerin bile, günlük sekiz milyon varil petrol ihracatı yapmalarına rağmen, artık bütçe ve ticaret açıkları vardır. İyimser büyüme tahminleri uçup gidiyor. Hiç kimsenin, Üçüncü Dünya'nın sorunlarının nasıl çözüleceğiyle ilgili en ufak bir fikri yoktur. Piyasalara, rekabete ve ihracata ne kadar sermaye malı, teknoloji, dağıtım ağı, ihracat kredisi aramak zorundalar? Ürünlerinin tüketicileri nerede? yirmi iki milyon HIV taşıyıcısı insanın, bugünkü fiyatlarla tek bir hastalığı kontrol etmek için her yıl iki yüz milyar dolar gereksindiği Afrika'da sağlık bakım kaynakları nasıl oluşturulacak? Bu hastalığı yok etmek üzere, koruyucu bir aşı ya da ilacın oluşturulmasından önce, bu hastaların ne kadarı ölecek?

Ekonomik krizlerin bir sonucu olarak umut verici tarzda çözümler bulunmayacaktır

Dünyanın, bugünkü gerçeklere göğüs gerecek bir liderliğe ihtiyacı vardır. Gezegenimizde, şimdiden altı milyar nüfus var. Önümüzdeki elli yıl içinde, dokuz buçuk milyara ulaşacağı neredeyse kesindir. Elbette en yoksul ülkelerde yaşayacak olan böyle bir olağanüstü insan nüfusu için besin, sağlık desteği, eğitim, istihdam, giyecek, ayakkabı, ev, içme suyu, elektrik ve taşıma gibi ihtiyaçları garanti altına almak, muazzam bir uğraş olacak. İlk olarak, tüketim standartlarının tanımlanması gerekecek. İmkansız olmasının dışında ölümcül olacak olan, gelişmiş toplumların savurgan modellerinin il-

ham verdiği zevkleri ve yaşam biçimlerini yaymayı sürdüremeyiz. Dünyanın gelişimi, programlanmalıdır. Bu görev, uluslarötesi ve tümüyle piyasanın kör, kaotik yasalarına terk edilmiş ellerde kalamaz. Birleşmiş Milletler, bu görev için iyi bir temeldir. Zira birçok bilgi ve deneyime sahiptir. Güvenlik Konseyi'nin diktatörlüğüne ve Konsey'in kendi içindeki diktatörlüğe bir son vermek için onu daha demokratik hale getirmeye çalışmalıyız ya da en azından, Üçüncü Dünya'nın uygun biçimde temsil edilmesi için, şimdiki üyeler ve karar alma kurallarını değiştirerek kullandıkları tüm ayrıcalıklarla birlikte, kalıcı üyelerinin sayısını azaltmaya uğraşmalıyız. Ayrıca, Genel Kurulun işlevini ve otoritesini de genişletmeliyiz.

Ekonomik krizlerin bir sonucu olarak, umut verici tarzda çözümler bulunmayacaktır. Bu olsaydı Üçüncü Dünya'daki milyarlarca insan değişirdi. Teknolojik gerçeklerin ve modern silahların yıkıcı gücüyle ilgili temel bir uyanıklık, bizi, kaçınılmaz çıkar çatışmalarının kanlı savaşlara yol açmasını engelleme görevi konusunda düşünmeye zorluyor. Tek bir süper gücün, küresel ve boğucu ekonomik düzenin varlığı, bizimki gibi bir devrimin bile devamlılığını sürdürmeyi zorlaştırıyor. Devrimimiz, eğer o zamanlar iki kutuplu olan bir dünyada, bir destek kaynağına güvenebildiği dönem yerine bugün doğmuş olsaydı, belki de varlığını sürdürmesi imkansızdı. O destek sayesinde, yenilmez bir direniş yeteneği geliştirmek için ve uluslararası alanda, bütün forumlarda büyük bir fikir savaşı yürütmek için, örnek ve kahraman olma niteliğinin güçlü etkisini tanıtmak için gerekli olan zamanı elde etmiş oldu.

Halklar, mücadele etmeyi sürdüreceklerdir ve emekçiler yoksulluktan, boyunduruk altına alınmaya maruz kalmaktan esas olarak kendilerinin sorumlu olacağı bu mücadelelerde, önemli ve belirleyici bir rol üstleneceklerdir. Binlerce yaratıcı ve becerikli baskı ve politik eylem biçimi ortaya çıkacaktır. Ekonomik krizler ve uluslararası egemen ekonomik sistem içinde çözüm bulunamayışı, birçok hükümeti sarsacaktır.

Her şeye rağmen olayların, bize ıstırap veren gerçeklerin bilince çıkarılmasından çok daha hızlı hareket ettiği bir sahnede yaşıyoruz. Biz, düşünce tohumları ekmeli ve yanlış bilgi ve kurumlaşmış yalanlara yanıt verecek yol ve yöntemler kullanarak yalancılığın,

sofizmin ve ikiyüzlülüğün maskesini düşürmeliyiz. Küba'nın üzerine yağmur selleri gibi inen kırk yıllık iftira deneyimi, bize halkın içgüdülerine ve zekasına güvenmemizi öğretmiştir.

Avrupalı ülkeler, dünyaya akıl ve zekadan yararlanarak ne kazanılabileceğiyle ilgili iyi bir örnek göstermişlerdir. Yüzyıllarca süren, taraflara büyük kayıplar verdiren savaşlardan sonra, zengin sanayileşmiş ülkeler de olsalar, birbirlerinden tecrit edilmiş olarak varlıklarını sürdüremeyeceklerini anlamışlardır. Finans dünyasında ünlü bir kişilik olan Soros ve onun grubu, dünyanın nakit para rezervinin eski yöneticisi ve bir zamanlar sermayenin tartışılmaz kraliçesi olan müthiş imparatorluğun lideri olmasına rağmen Britanya'yı, spekülatif bir ani saldırıyla dize getirdi. Bir zamanlar Britanya'nın oynadığı bu rolü, şimdi dolar ve Birleşik Devletler oynuyor.

Frank, pezo ve lira, spekülasyon yoluyla zarara uğradı. Dolar ve euro, birbirlerini göz hapsinde tutuyorlar. Dolar artık, beklenen düşmanla karşı karşıyadır. Birleşik Devletler, tedirgin biçimde, bu yeni paranın (euro) mücadele edip başarısız olacağı paralar ortaya koyuyor. Olayları yakından izliyoruz.

Istırap, belirsizlik ve kuşku, bazılarının eklektik alternatifler araştırmasına yol açıyor. Buna karşılık dünyanın, insanlığın kendi adanmış emeği ve üretken zekasıyla yaratma yeteneğine sahip olduğu zenginliklerin adil bir dağıtımından başka, ahlaki ve toplumsal olarak savunulamaz, ekolojik ve ekonomik olarak sürdürülemez olan, insanlıktan çıkaran neoliberal küreselleşmeye karşı başka hiçbir alternatifi yoktur. İnsan türünü cehennem çukuruna doğru sürükleyen kör, anarşik ve kaotik ilkeler dayatan bir düzenin tiranlığı sona ersin. Doğa korunsun. Ulusal kimlikler ve bütün ulusların kültürleri korunsun. Eşitlik, kardeşlik ve gerçek özgürlük galip gelsin. Her bir ülkenin içindeki ve ülkeler arasındaki akıl almaz zenginyoksul ayrımı büyümeye devam edemez. Tersine bunlar, bir gün ortadan kalkıncaya kadar, gittikçe azalmalıdır. Hırsızlığa, spekülasyona ve en güçsüzlerin sömürüsüne karşıt olarak erdem, yetenek, yaratıcı ruh ve gerçekten her bir bireyin insanlığın refahına kattığı şeyler, farklılıkları belirlesin. Hümanizm, hakiki olarak, ikiyüzlü sloganlarla değil somut eylemlerle uygulansın.

Günümüzün Mücadelesi Çetindir, Zordur

Değerli yoldaşlar,

Anavatanı korumak için yiğitçe özel dönem mücadelesi başlatan ulus, devrim ve sosyalizmin başarıları, tıpkı Camilo ve Che'nin önderlik ettiği savaşçıların Sierra Maestra'dan Escampray'a ilerlediği gibi, amaçlarına doğru durdurulamaz biçimde ilerliyor. Mella'nın dediği gibi, gelecek daima daha iyi olmalıdır. Bunu, 1999 için kendimize belirlemiş olduğumuz amaçlarla kanıtlayalım. Kahraman yurttaşlarımızın, bugün anımsadığımız olaylarda ve savaşlarda en büyük düşman saldırılarının olduğu şanlı günlerde, Uvero'da savaştığı ruhla, işi, mücadeleyi ve kavgayı pekiştirip sağlamlaştıralım. Biz, güçlerimizi toplayıp Cinco Palmas'tan geçerek Alegria de Pio'daki yenilgiyi geride bırakmıştık ve tıpkı üç yüz kişiyle on bini aşkın askeri yendiğimiz gibi, şimdi de zafer kazanabiliriz. Artık çok daha güçlüyüz ve zafer kesindir. (Alkış)

Sizi temin ederim ki gelecek kırk yıl, tüm yurttaşlarımız ve özellikle de gençlerimiz için, dünya açısından sonuç alıcı olacaktır. Sizin önünüzde, kıyaslanamaz ölçüde daha karmaşık ve zor olan görevler vardır. Yeni görkemli amaçlar, sizi bekliyor. Küba devrimcileri olmanın onuru bunu gerektiriyor. Biz, ulusumuz ve insanlık için mücadele edeceğiz. Bizim sesimiz, çok daha uzaklara ulaşabilir ve ulaşacak.

Bugünün mücadelesi, çetin ve zordur. Silahlı savaşta olduğu gibi, ideolojik savaşta da kayıplar vardır. Herkes, bu çetin dönemlere ve zor koşullara karşı koyacak cesarete sahip değildir.

Bugün, savaşın, bombaların ve sayısız kayıpların tam ortasında, okula giden tüm gönüllü gençlerin onda birinin o koşullara göğüs gerebildiğini hatırladığımı söylemiştim. Fakat o biri, on, yüz hatta bin kişiye değerdi. Bilinçliliği güçlendirerek, karakteri biçimlendirerek, gençleri zamanımızın zor hayat okulunda eğiterek, itiraz kabul etmez argümanlar kullanarak, örneklerle öğüt vererek ve insanoğlunun onuruna güvenerek, her on kişiden dokuzunun bayrak, devrim ve anavatandan yana kendi savaş nöbetlerinde kalmalarını sağlayabiliriz. *(Alkış)*

Ya sosyalizm ya ölüm!
Patria o muerte!
Venceremos!
(Coşkulu Alkışlar)

Küreselleşme Üzerine

12 Nisan 2000'de Havana'da Güney Zirvesi'nin Açılışında Verilen Bir Söylev Metni

Ekselanslar, Seçkin Delegeler ve Konuklar,

İnsanoğlunun, daha önce böylesine güçlü bilimsel ve teknolojik potansiyeli, böylesine olağanüstü bir zenginlik ve refah üretme yeteneği hiç yoktu; fakat daha önce dünyada bu denli derin farklılık ve eşitsizlik de hiç yoktu.

Dünyayı iletişim ve ulaşım açısından küçültmekte olan teknolojik harikalar, bugün zenginlikle yoksulluğu, gelişmişlikle az gelişmişliği gittikçe birbirinden ayıran daha geniş bir boşlukla bir aradadır. Küreselleşme, hepimizin aynı geminin, yani birlikte yaşadığımız bu gezegenin yolcuları olduğumuzu vurgulayan nesnel bir gerçekliktir. Fakat bu gemideki yolcular, çok farklı koşullarda seyahat ediyorlar.

Önemsiz azınlıklar, cell telefonları ve küresel iletişim ağları olan internetle donatılmış lüks kabinlerde seyahat ediyor. Onlar, temiz su tedariklerinin yanı sıra besleyici, bol ve dengeli bir diyetten de yararlanıyorlar. Gelişmiş sağlık hizmeti ve kültürü kullanma hakkına sahipler.

Ezici ve can alıcı çoğunluklar, bizim sömürgeci geçmişimizde, o Afrika'dan Amerika'ya yapılan korkunç köle ticaretini andıran koşullarda seyahat ediyor. Yani, bu gemideki yolcuların % 85'i, açlık, hastalık ve çaresizlikten muzdarip olan kendi kirli gemi ambar-

larına tıkılmıştır. Açıktır ki bu gemi, su yüzünde kalamayacak kadar çok adaletsizlik taşıyor ve güvenli bir limana uğrayamayacağı böyle bir akıldışı ve anlamsız rotayı izliyor. Bu geminin, bir buzdağına çarpacağı önceden bellidir. Bu olduğunda, hepimiz gemiyle birlikte batarız.

Burada toplanan, ezici ve can alıcı çoğunluğu temsil eden devlet ve hükümet başkanları için, dümeni ele almak ve bu felaket rotasını düzeltmek sadece sahip oldukları bir hak değil, aynı zamanda üzerlerine düşen bir yükümlülüktür. Dümendeki meşru yerlerimizi almak ve tüm yolcuların dayanışma, adalet ve dürüstlük koşullarında seyahat edebilmesini kolaylaştırmak sizin görevinizdir.

Üçüncü Dünya, tek bir siyasetin hüküm sürdüğü yirmi yıldır, defalarca sadece basitleştirmeci bir söylev dinlemektedir. Bize, serbest piyasaların, maksimum özelleştirmenin ve devletin ekonomik faaliyetlerden el çekmesinin, ekonomik ve sosyal gelişmeye geçiren şaşmaz ilkeler olduğu anlatılmıştır. Bu çizgiyle birlikte, gelişmiş ülkeler, özellikle de Amerika Birleşik Devletleri, bu tür politikalardan çıkarı olan büyük uluslarötesi şirketler ve IMF, son yirmi yılda, ülkelerimizin gelişmesi açısından en düşmanca, toplum ve çevrenin korunması açısından da en az sürdürülebilir olan bir dünya ekonomi düzeni planladılar.

Küreselleşme, neoliberalizm modelleri tarafından sıkı tutuldu; bu nedenle yoksulluk hariç küresele uyan hiçbir gelişme yoktur. Bu, devletlerimizin ulusal egemenliğine saygı değil, bu saygının çiğnenmesidir. Halklarımız arasında dayanışma sağlamak değil, onları, pazar yerlerinde egemen olan eşitsiz rekabette parçalamaktır. Neoliberal yapısal uyarlamalar olarak adlandırılan yirmi yıllık dönem, arkada ekonomik başarısızlık ve sosyal felaket bıraktı. Çıkmaz bir sokaktan Üçüncü Dünya'nın kurtuluşuna yol veren zorunlu kararları alarak bu çıkmazla yüzleşmek, sorumlu politikacıların görevidir. Ekonomik başarısızlık ortadadır. Neoliberal politikaların yönetimi altında, dünya ekonomisi, 1975 ve 1998 arasında, Keynesçi serbest piyasa ve ekonomide aktif devlet katılımı modeliyle 1945 ve 1975 arasında ulaşılanın ancak yarısını bulabilen bir küresel büyümeyi yaşamıştır.

Neoliberalizmin, doktrine tam bir bağlılıkla uygulandığı Latin Amerika'da, neoliberal dönemdeki ekonomik büyüme, önceki

devlet kalkınma politikalarının ulaştığı büyümeden daha yüksek olmamıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Latin Amerika'nın hiçbir borcu yoktu; ama bugün, neredeyse bir trilyon borcumuz var. Bu, dünyada kişi başına düşen en yüksek borçtur. Ayrıca bölgedeki zenginlerle yoksullar arasındaki gelir farkı, dünya genelindeki en büyük farktır. Latin Amerika'daki bugünkü yoksulluk ve işsizlik, kendi tarihindeki diğer herhangi bir dönemdekinden daha fazladır.

Neoliberalizm koşullarında dünya ekonomisi, reel anlamda daha hızlı büyümemektedir. Kararsızlık, spekülasyon, dış borç ve eşitsiz mübadele daha fazladır. Ayrıca, yoksul Güney ve zengin Kuzey arasındaki aralık gittikçe açılıyor. Eşitsizlik ve yoksulluk büyümeye devam ediyor. Bunlar da mali krizlerin çok daha şok biçimde ortaya çıkma eğilimini artırıyor.

Krizler, kararsızlık, kargaşa ve güvensizlik, son iki yılda. dünya ekonomi düzenini tanımlamakta kullanılan en yaygın sözcükler olmuştur.

Neoliberalizm ve sermaye hesaplarının liberalizasyonuyla birlikte gelen serbestlik, spekülasyonun sıkı nakit para içinde geliştiği ve tali piyasa ve çoğunlukla spekülatif işlemlerin üç trilyon ABD dolarının altına düşmediği bir dünya ekonomisi üzerinde, derin bir negatif etkisi vardır.

Ülkelerimiz, onların bilgileriyle daha şeffaf olmaya ve banka denetimleriyle de daha etkili olmaya zorlanıyor; fakat çit fonları gibi mali kuruluşlar, Güney ülkelerinin bankalarında tutulan tüm rezervleri aşan operasyonları idare eden ve tümüyle düzensiz olan kendi faaliyetleri konusunda bilgi vermekte başarısız kalıyorlar. Kontrolsüz bir spekülasyon ortamında, kısa vadeli sermaye hareketleri, Güney ülkelerini beklenmedik bir dış olaya karşı zayıf düşürüyor.

Üçüncü Dünya ülkeleri, spekülatörlerin saldırısına direnmekte kullanabilecekleri umuduyla sıkı nakit para rezervlerini korumak için borçlanmaya ve mali kaynaklarını hareketsizleştirmeye zorlanıyorlar. Son birkaç yılda sağlanan sermaye gelirlerinin % 20'sinden fazlası, yedek olarak hareketsiz hale getirildi. Fakat Güneydoğu Asya'daki son mali krizin de kanıtladığı gibi, bunlar, bu tür saldırılara direnecek kadar yeterli değildi.

Şu anda, dünya Merkez Bankaları rezervlerinden yedi yüz yirmi yedi milyar ABD doları, Birleşik Devletler'dedir. Bu durum, bu tür rezervlerin ekonomik ve sosyal gelişmeye yatırılması daha iyi olabilecekken, rezervleriyle, yoksul ülkelerin dünyadaki en zengin ve en güçlü ülkeye uzun vadeli ucuz yatırım yapmayı teklif etmeleri paradoksuna yol açıyor. Eğer Küba, kırk yıllık ekonomik ablukaya rağmen dünyada hiç kimsenin kuşku duymayacağı eğitim, sağlık, kültür, bilim, spor programlarını ve diğer programları başarılı biçimde uygulamışsa ve son beş yılda ABD dolarına göre kendi parasının değerini yedi kez artırmışsa, bu. IMF üyesi olmayan bir ülke olarak onun ayrıcalıklı konumu sayesinde olmuştur.

Yoksul maliyeyi zenginleştiren bu aynı sistemin neden olduğu istikrarsızlıktan kendilerini korumak için fena halde ihtiyaç duydukları bu tür dev kaynakları zorla hareketsiz tutan bir mali sistem, ortadan kaldırılmalıdır.

IMF, var olan para sisteminin sembolik organizasyonudur ve Birleşik Devletler, IMF'nın kararları üzerindeki veto gücünden yararlanıyor. IMF, en son mali krizdeki tutumunda görüldüğü gibi, öngörü yoksunluğu ve beceriksiz bir durum yönetimi sergiledi. Hükümetlerin sosyal kalkınma politikalarını felç eden kendi koşullandırıcı maddelerini dayattı ve böylece çok ihtiyaç duyduklarında gerekli kaynaklara ulaşmalarını önleyerek ciddi bölgesel tehlikelere yol açtı.

Üçüncü Dünya için, dünya ekonomisine istikrar kazandırmayan likidite krizlerinden kaçınmaları için borçlulara önleyici fonlar dağıtmayan bir kurumun ortadan kaldırılmasını güçlü biçimde talep etmenin zamanıdır.

Özel Üçüncü Dünya sorunlarıyla başa çıkmak üzere benzer birçok ülkede uygulanacak olan aynı ekonomik uyum programlarını, Washington'da planlanlamak için Amerikan desteğine bel bağlayan konumlarıyla, birkaç teknokrata izin veren bir uluslararası para düzeninin mantığı ve etiği nerededir?

Bu uyum programları sosyal kaosa neden olduğunda, böylece Endenozya ve Ekvator'da olduğu gibi geniş insani ve doğal kaynakları olan uluslar istikrarsızlaştığında ve felce uğratıldığında, sorumluluğu kim üstlenecek? Bu uğursuz kuruluşu ve ona güç veren felsefeyi ortadan kaldırmaya çalışması gereken ve hiç kimsenin ve-

to hakkının da olmadığı bu kuruluşu, demokratik temeller üzerinde işleyecek uluslararası bir maliye düzenleme yapısıyla değiştirmesi gereken Üçüncü Dünya için bunun kesin önemi vardır. Bu yapı, yalnızca zengin alacaklıları savunmayacak ve engelleyici koşullar dayatmayacak; fakat denetimsiz spekülasyonları durdurmak için mali piyasaların düzenlemesine izin verecek bir kuruluş olmalıdır.

Bunun uygulanmasına yönelik uygun bir yol, Bay Toblin'in zekice önerdiği gibi, spekülatif mali işlemlere % 0.1 'lik bir vergi uygulayarak değil, Üçüncü Dünya'da gerçek, sürdürülebilir ve anlaşılabilir bir kalkınmaya ulaşmak için her yıl bir trilyon dolarlık fazlalıkta geniş bir zorunlu fonun oluşturulmasına izin verebilecek olan, en az % 1 'lik bir vergi uygulayarak olurdu.

Az gelişmiş ülkelerin dış borçları, yalnızca son derece yüksek olduğu için değil, aynı zamanda, boyun eğdirme ve sömürüye yönelik çirkin mekanizması nedeniyle ve gelişmiş ülkelerin, bu borçla baş etmek üzere teklif ettiği saçma formül nedeniyle de hayrete düşürüyor. Bu borçlar zaten, iki buçuk trilyon ABD dolarını çoktan geçmiştir ve içinde bulunduğumuz on yılda, 1970'lerdekinden daha tehlikeli bir biçimde artmıştır. Bu yeni borçların önemli bir kısmı, ikincil piyasalarda kolayca el değiştirebilir. Bu borçlar, şimdi daha çok yayılmıştır ve yeniden planlanması çok daha zordur.

1985'ten beri söylediğimiz şeyi bir kez daha tekrarlamalıyım: Eğer sözleşme yapıldığı biçimiyle alınırsa borç çoktan ödenmiştir. Çünkü önceki on yılda ABD doları üzerinde faiz oranlarında hızlı ve keyfi bir artış olmuş, buna karşılık gelişen ülkeler için önemli bir gelir kaynağı olan temel ürün fiyatları da düşmüştür. Bu borç, paranın, kendi faizini ödemek için borç alındığı gaddar bir çevrede kendini beslemeye devam ediyor.

Bu gün her zamankinden daha açıktır ki bu borç, ekonomik değil, politik bir sorundur ve bu nedenle de politik bir çözümü gerektirir. Bu çözümün temel olarak kaynakları ve gücü olanlardan, yani zengin ülkelerden gelmesi gerektiğini göz ardı etmeyi sürdürmek imkansızdır.

Sözde Ağır Borçlu Yoksul Ülkeler Borç İndirim İnsiyatifi'nin, uzun bir adı var ama ortaya koyduğu sonuçlar çok yetersiz. O sadece, Güney ülkelerinin toplam borcunun % 8.3'ünü azaltmaya yönelik komik bir girişim olarak tanımlanabilir. Fakat onun uygulama-

larından neredeyse dört yıl sonra, en yoksul otuz üç ülke arasında sadece dört ülke, Birleşik Devletler'in her yıl kozmetik için harcadığı paranın % 33 olan, çok önemsiz bir rakam olan iki milyar yedi yüz milyon doları bağışlamak üzere karmaşık işleme ulaşabilmiştir.

Bugün dış borç, en büyük engellerden biridir ve ekonomik bir kriz esnasında, herhangi bir zamanda, dünya ekonomisinin temellerini havaya uçurmaya hazır bir bombadır. Bu sorunun köküne inen bir çözüm için ihtiyaç duyulan kaynaklar, alacaklı ülkelerin zenginliği ve masraflarıyla karşılaştırıldığında, çok büyük kaynaklar değildir. Her yıl, en az dört yüz milyar uyuşturucuya ve ayrıca bir milyar da uyuşturucu kadar yabancılaştırıcı olan ticari reklama giderken, sekiz yüz milyar ABD doları da soğuk savaşın bitmesine rağmen, silahları ve askerleri finanse etmek için kullanılıyor. Bu sadece hemen aklıma gelen üç örnektir.

Daha önce dediğimiz gibi, içtenlikle ve gerçekçi olarak konuşursak Üçüncü Dünya ülkelerinin dış borcu ödenemez ve biriktirilemez bir borçtur. Dünya ticareti zengin ülkelerin elinde, neoliberal küreselleşme koşullarında kullanılıyor ve bu kullanım artarak sürecektir. Bu nedenle de mevcut ve gelecek piyasaları kontrol altında tutmak üzere, gelişmiş ülkeler arasındaki güçlü çekişmelerin bir sahnesi olarak eşitsizlikleri keskinleştiren bir egemenlik aracıdır. Neoliberal söylev, verim ve kalkınma için en iyi ve tek formül olarak ticari liberalizasyonu salık verir. Buna göre, ülkeler arasındaki kalkınma farkı, ne kadar büyük olursa olsun, olası bir alternatif olmaksızın sunulan tek yoldan ayrılmayı haklı göstermeyecekken, bütün uluslar, kendi yerel piyasalarından koruma aygıtlarını kaldırmalıdırlar. WTO'daki (Dünya Ticaret Örgütü) sıkı görüşmelerden sonra, en yoksul ülkelere, bu ahlakdışı sisteme tam giriş için dar bir zaman aralığı verilmiştir.

Neoliberalizm ticari boşlukların yarattığı fırsatlar hakkında kendi söylemini sürdürürken, az gelişmiş ülkelerin dünya ihracatına katılımı 1998'de, 1953'tekinden, yani kırk beş yıl öncekinden daha düşüktü. Beş milyon yüz elli iki bin kilometre karelik bir yüzölçümü, yüz altmış sekiz milyonluk bir nüfus ve 1998 boyunca elli bir milyar yüz milyon ABD doları tutarında bir ihracatla Brezilya, yirmi bir bin sekiz yüz doksan dört kilometre karelik bir yüzölçü-

mü, on beş milyon yedi yüz binlik bir nüfusu ve aynı yıl için yüz doksan sekiz milyar yedi yüz binlik ihracatıyla Hollanda'dan daha az ihracat yapmıştır.

Aslında ticari liberalizasyon, Güney tarafından koruma aygıtlarının tek yanlı kaldırılmasına dayanmıştır. Bu arada gelişmiş ülkeler, Üçüncü Dünya'nın kendi piyasalarına girmesine izin vermek üzere aynı şeyi yapmakta başarısız olmuşlardır.

Zengin uluslar, serbest piyasaların artma eğilimi gösteren devasa avandajlarından faydalandıkları ileri teknolojiyle birleşmiş stratejik sektörlerde, liberalizasyonu teşfik etmişlerdir. Bunlar klasik hizmet, enformasyon teknolojisi, biyoteknoloji ve telekomünikasyon sektörleridir.

Diğer yandan bizim ülkelerimizin özellikle iki önemli sektörü olan tarım ve tekstilin, Uruguay Oturumu sırasında üzerinde uzlaşılmış sınırlamaları bile kaldırılamamıştır. Çünkü bunlar gelişmiş ülkeleri ilgilendirmiyor.

En zenginlerin klübü olan OECD'de, az gelişmiş ülkelerin mamül ihracatlarına uygulanan ortalama tarife, klüp üyesi ülkelere uygulanan tarifeden dört kat daha yüksektir. Böylece Güney ülkelerini dışarıda bırakan gerçek bir tarife-dışı engeller duvarı örülüyor. Bu arada, uluslararası ticarette, ikiyüzlü bir ultra liberal söylev, Kuzey ülkeleri tarafından dayatılan seçici korumacılığa yakışan yere ulaşmıştır.

Temel ürünler, dünya ticaretinde hâlâ zincirin en zayıf halkasıdır. Altmış yedi Güney ülkesi özelinde bu tür ürünler, ihracat gelirlerinin % 50'sinden hiç de az olmayan miktarlarda hesaplanıyor. Neoliberal dalga, temel ürünlerin başvuru koşullarında yer alan savunma planlarını ortadan kaldırmıştır. Pazar yerinin en yüksek diktası herhangi bir çarpıtmaya müsamaha edemezdi. Bu nedenle eşitsiz mübadeleye karşı koymak için düzenlenmiş Temel Ürün Anlaşmaları ve diğer savunma formülleri terk edildi. Bugün bu tür şeker, kakao, kahve vb. ürünlerin alım gücünün, 1960'taki oranının % 20'sinde kalmasının ve sonuç olarak kendi üretim bedellerini bile karşılamıyor olmasının nedeni budur.

Yoksul ülkelere özel ve farklı bir muamele, sadece temel bir adalet eylemi ve ihmal edilemeyecek bir yoksulluk nedeniyle değil, aynı zamanda geçici bir hayırseverlik eylemi olarak da düşü-

nülmüştür. Aslında bu ücret farkı uygulaması, sadece zenginlerle yoksullar için aynı ölçünün kullanımını önleyen kalkınmadaki devasa farkları değil aynı zamanda, tazminat gerektiren tarihsel olarak sömürgeci olan bir geçmişi de tanırdı.

Başarısız Seattle Toplantısı, neden olunan bıktırıcılığı ve hem Güney hem de Kuzey ülkelerinde kamuoyunun büyüyen kesimlerindeki neoliberal politikalara muhalefeti gösterdi. Amerika Birleşik Devletleri, Seattle'da başlaması gereken Ticari Görüşmeler Raund'unu, saldıranlığına ve hâlâ yürürlükteki ayrımcı Dış Ticaret Yasası'yla ilgili ticari liberalizasyon lakaytlığına -ya da belki unutkanlığına- daha ileri bir adım olarak sundu.

Bu yasa, gerçek bir ayrımcılık gösterisi olan "Super-301" gibi provizyonları içerir ve Amerikan ürünlerine yönelik engellerle ilgili farazi muhalefetten, keyfi, kasıtlı ve o hükümetin insan hakları meselesi olarak diğerlerine vermeyi kararlaştırtığı şeyleri sıklıkla sinikçe nitelemeye kadar, diğer ülkelere yaptırımlar uygulama tehdidinde bulunur.

Seattle'da, neoliberalizme karşı bir başkaldırı vardı. Bunun en son örneği, bir Çok Taraflı Yatırım Anlaşması vergisini onaylamayı reddetmek olmuştur. Bu örnek, ülkelerimiz için büyük zararlara neden olan saldırgan piyasa fundamentalizminin, güçlü ve haklı bir dünya reddini bulmuş olduğunu gösterir.

Yukarıda anılan ekonomik felaketlere ilaveten, petrol fiyatları yüksek olduğunda, bu fiyatlar, bu hayati kaynağın ithalatçılara tuzak olduğu Güney ülkelerinde koşulların daha da kötüleşmesinde önemli ölçüde etkili olur. Üçüncü Dünya, dünya genelinde satılan petrolün yaklaşık % 80'ini üretiyor ve bu % 80'lik miktar, gelişmiş ülkelere ihraç ediliyor.

Zengin ulusların, lüks tüketim düzeylerini sürdürmek ve çevreyi mahvetmek üzere çar çur ettikleri enerji için her fiyatı ödemeye güçleri yeter. Üçüncü Dünya, kişi başına ortalama 0.8 ton, bunların arasında en yoksul olanlar, 0.3 ton petrol tüketirken Birleşik Devletler'in tüketimi, kişi başına 8.1 tondur.

Fiyatlar ani olarak varil başına 12 ABD dolarından 30 dolara, ya da daha fazlasına tırmandığında bunun, Üçüncü Dünya ulusları üzerinde yok edici bir etkisi oluyor. Bu da dış borca, temel ürünle-

rinin fiyatlarının düşüklüğüne, mali krizlere ve üzerlerine ağır biçimde yük bindiren referansın olumsuz etkisinin yol açtığı eşitsiz anlaşma koşullarına ilave bir sorundur. Şimdi biz, kardeş Güney ulusları arasında yeniden ortaya çıkan benzer biçimde yıkıcı bir durum görüyoruz. Petrol, genel olarak ihtiyaç duyulan, gerçekte piyasa kurallarını atlatan hayati bir üründür. Şu ya da bu biçimde, kendi çıkarlarını savunmak için birleşen ülkelere ihraç edilen büyük uluslarötesi şirket ya da Üçüncü Dünya petrolü, daima kendi fiyatını belirleyebilmiştir.

Düşük fiyatlar çoğunlukla, tüketimi azaltan ve çevreyi koruyan teknolojilerin gelişmesi durumunda olduğu gibi, geniş yakıt miktarlarını israf eden, araştırma ve yeni depositlerin işletilmesini engelleyen zengin ülkelere yarar. Bu fiyatlar, Üçüncü Dünya ihracatçılarını etkiler. Diğer yandan yüksek fiyatlar, ihracatçılara yarar ve zenginler tarafından kolayca başa çıkılabilir fakat dünyamızın geniş bir kısmındaki ekonomiler için zararlı ve yıkıcıdır.

Bu, farklı kalkınma aşamalarındaki ülkeler için farklı bir ücret uygulamasının, dünya ticaretinde vazgeçilmez bir adalet ilkesi olması gerektiğini gösteren iyi bir örnektir. Kişi başına seksen dört ABD doları ulusal geliri olan Mozambik gibi bir yoksul Üçüncü Dünya ülkesinin, böyle hayati bir ürün için, kişi başına kırk üç bin dört yüz ABD doları ulusal geliri olan İsviçre'yle aynı fiyatı ödemek zorunda olması tümüyle adaletsizdir. Bu, Mozambik'inkinden beş yüz on altı kat daha yüksek bir ulusal gelirdir.

Gerçi bu dönemde maruz kalabilecekleri ücret farkı uygulamasına bağlanan her koşuldan kaçınsalar da yirmi yıl önce Venezuella ve Meksika'nın bölgede, bir grup küçük petrol ithal eden ülkeyle yaptıkları San Jos E9 Paktı, benzer koşullarda, her Üçüncü Dünya ulusunun özel koşullarını akılda tutarak yapabildikleri ve yapılması gerekenlerle ilgili iyi bir örnek oluşturur.

Bazı ülkeler, petrolün bir variline on ABD dolarından daha fazla ödeyecek bir konumda değildir. Başkaları on beş dolardan, daha başkaları da yirmi dolardan fazlasını ödeyecek konumda değildir. Fakat büyük harcama ve tüketiciliğe eğilimli olduğu için zengin ülkeler dünyası, hemen hemen hiç zarar görmeden bir varile otuz ABD doları ödeyebilirler. Onlar, Üçüncü Dünya ülkeleri ihracatla-

rının % 80'ini tükettiği için bu durum, geri kalan uluslar için yirmi ABD dolarından daha düşük bir fiyatı kolayca telafi edebilir.

Bu, Güney - Güney ortaklığını Üçüncü Dünya kalkınmasının güçlü bir aracına dönüştürmekte somut ve etkili bir yol olabilirdi. Başka türlü yapmak, kendi yıkımına davetiye çıkarır.

Bilginin, kalkınmanın çözüm yolu olduğu küresel bir dünyada, Kuzey ile Güney arasındaki teknolojik fark, bilimsel araştırmanın artan özelleştirimi ve bu özelleştirmenin sonuçları nedeniyle, büyümeye eğilimlidir. Dünya nüfusunun % 15'ine sahip olan gelişmiş ülkeler, şu anda, internet kullanıcılarının % 88'ini bünyesinde topluyor. Sadece Birleşik Devletler'de, dünyanın geri kalanındaki toplam bilgisayardan daha fazla bilgisayar vardır. Bu ülkeler, birçok Güney ülkeleri için entelektüel mülkiyet hakları uygulaması mevcut değilken, dünya üzerinde patentlerin % 97'sini denetliyorlar ve uluslararası lisans haklarının % 90'ından fazlasını ellerinde tutuyorlar. Özel araştırmada, kâr unsuru, ihtiyaç üzerinde önceliğe sahiptir. Entelektüel mülkiyet hakları, bilgiyi az gelişmiş ülkeler için menzilin dışında bırakır ve patent yasası, teknik ustalık transferini ya da Güney'de çok önemli olan geleneksel mülkiyet sistemini tanımaz.

Özel araştırma, zengin tüketicilerin ihtiyaçlarına odaklanır. Aşılar, bir dozajla hastalıkları önleyebildikleri için sağlık koruma harcamalarını düşük tutmakta en hızlı ve verimli teknoloji haline gelmiştir. Ne var ki bunlar, düşük kârlar getirdikleri için, defalarca yinelenen dozajlar gerektiren ve daha yüksek kazanç sağlayan ilaç tedavileri yararına, bir tarafa atılmıştır. En iyi kaynaklardan ve genellikle en iyi teknolojilerden oluşan yeni ilaç tedavileri, sadece zengin ülkelerin satın alabileceği fiyatlara satılan ürünler haline gelmiştir.

Felakete doğru giden bu neoliberal yarışın karanlık sonuçları gözle görülecek kadar yakındır. Yüzü aşkın ülkede kişi başına gelir, on beş yıl öncekinden daha düşüktür. Şu anda, bir milyar altı yüz milyon milyar insan, 1980'lerin başlarından daha kötü durumda yaşıyor.

Sekiz yüz yirmi milyonu aşkın insan, yetersiz besleniyor ve bunların yedi yüz doksan milyonu, Üçüncü Dünya'da yaşıyor. Bugün Güney'de yaşayan beş yüz yedi milyon insanın, kırkıncı doğum günlerini görecek kadar yaşamayacağı tahmin ediliyor.

Burada temsil edilen Üçüncü Dünya ülkelerinde, her beş çocuk-

tan ikisi büyüme geriliğinden muzdariptir ve her üç çocuktan biri aşırı zayıftır. Her gün, korunabilir olan otuz bin çocuk ölüyor. İki milyon kız çocuğu, fahişeliğe zorlanıyor. Yüz otuz milyon çocuk, temel eğitim hakkına sahip değil ve on beş yaşından küçük iki yüz elli milyon çocuk, yaşamını sürdürmek için çalışmak zorunda kalıyor.

Dünya ekonomik düzeni, nüfusun % 20'si için işliyor; fakat geriye kalan % 80'i dışarıda bırakıyor, küçük düşürüyor ve aşağılıyor. Biz yeni yüzyıla, basitçe geri kalmış, yoksul ve sömürülen artçılar olarak, bilgiye ulaşma hakları engellenen, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı kurbanı ve medyanın küreselleştirdiği mesaja yönlendirilen yabancı mal tüketicileri yüzünden kültürümüzün yabancılaşmasına maruz kalan artçılar olarak, girmeyi kabullenemeyiz.

77'ler Grubu'na gelince, zaman, gelişmiş ülkelerden dilenme zamanı değildir. Ya da boyun eğme, bozgunculuk veya taraflara zarar veren uyuşmazlıklar zamanı değildir. Zaman, taleplerimizi savunmada mücadele ruhumuzu, birliğimizi ve tutkunluğumuzu geri alma zamanıdır.

Elli yıl önce bize, bir gün gelişmiş ülkelerle az gelişmiş ülkeler arasında hiçbir mesafe kalmayacağı sözü verilmişti. Bize ekmek ve adalet sözü verilmişti; fakat bugün, çok çok daha az ekmeğe ve daha fazla adaletsizliğe sahibiz. Dünya, neoliberalizm yönetimi altında küreselleşmiş olabilir; ancak ekmeğe ve adalete aç olan milyarlarca insanı yönetime katmak mümkündür.

Bütün Afrika bölgelerindeki olumsuz akım ve diğer felaketler altında anneler ve çocuklar, bize Nazi Almanyası'ndaki toplama kamplarını hatırlatıyor. Bunlar, ceset yığınlarını ya da erkek, kadın ve çocukların unutulmaya yüz tutmuş anılarını bize geri getiriyor. Altı yılda İkinci Dünya Savaşı'nda ölenlerin tümünden daha fazla erkek, kadın ve çocuğun, her üç yılda bir, açlıktan ve önlenebilir ya da tedavi edilebilir hastalıklardan ölmesi demek olan, bize dayatılan ekonomik düzene dava açmak için başka bir Nuremberg gerekir.

Biz burada, bu konuda neler yapılması gerektiğini tartışmalıyız. Biz Küba'da genellikle "Ya Anavatan Ya Ölüm!" deriz. Üçüncü Dünya ülkelerinin bu zirvesinde bunu şöyle ifade etmemiz gerekirdi: "Ya birleşir ve yakın işbirliği kurarız ya da ölürüz!" Çok teşekkür ederim.

Küba'nın Başarıları ve Amerika'nın Savaşları

1 Mayıs 2003'te, Havana Devrim Meydanı'nda
1 Mayıs Mitinginde Yapılan Konuşma
Castro İnternet Arşivi 2003

Seçkin Konuklar,
Değerli Kübalılar,

Kahraman halkımız, insanlığın şimdiye kadarki en korkunç emperyal gücünden sadece birkaç mil uzaktaki bu küçük Karaip Adası'nda, kırk dört yıl mücadele etmiştir. Bu mücadelede, eşi görülmemiş bir tarih sayfası yazmıştır. Dünya, böyle eşitsiz bir savaşa asla tanık olmamıştır.

Bazıları, dünyanın hiçbir yerinde denge sağlayan bir kutup olmadan, askeri ve teknolojik güçle bu emperyal gücün tek süper güce yükselmesinin, Küba halkını korkutacağını ya da onun cesaretini kıracağını düşünmüş olabilir. Ancak bugün onların, bu kahraman halkın artan cesaretini şaşkınlıkla seyretmekten başka hiçbir seçimleri yoktur. Böyle bir günde, beş Chicago şehidinin ölümünün anısına olan bu şanlı uluslararası işçi gününde, burada toplanan bir milyon Kübalının adına, tüm tehditlere karşı koyacağımızı, hiçbir baskıya boyun eğmeyeceğimizi ve kanımızın son damlasına kadar fikir ve silahlarla anavatanımızı ve devrimimizi savunmaya hazır olduğumuzu ilan ediyorum.

Küba'nın suçu nedir? Hangi dürüst halkın ona saldıracak herhangi bir sebebi vardır?

Küba halkı, kendi kanıyla ve düşmandan ele geçirdiği silahlarla, ABD hükümetinin desteklediği, silahlı seksen bin adamı olan zalim bir tiranı devirdi.

Küba, Latin Amerika ve Karaipler'de emperyalist egemenlikten bağımsız ilk ülke oldu. Yeni sömürgeci tarih boyunca işkence, cinayet ve on binlerce insanı hayatından eden savaş suçlarının ibret verici bir biçimde cezalandırıldığı yer olarak, bu yarım küredeki tek ülke oldu.

Ülke topraklarının tümü geri alındı ve köylülere ve tarım işçilerine teslim edildi. Doğal kaynaklar, endüstri ve temel hizmetler, Küba ulusunun, yani bütün bunların tek gerçek sahiplerinin ellerine verildi. Küba, yetmiş iki saatten daha az sürede, gece gündüz sürekli olarak savaşarak, doğrudan bir askeri müdahale ve bir savaşın hesaplanamaz sonuçlarını önlemek suretiyle ABD yönetimi tarafından düzenlenen Domuzlar Körfezi paralı asker saldırısını ezdi. Devrimin, dört yüz bini aşkın silahı ve yüz binlerce milis üyesinden oluşan Ayaklanma Ordusu vardı.

Küba 1962'de, onurla ve tek bir ödün vermeksizin düzinelerce nükleer silahla saldırılma riskine karşı koydu.

Ülkemiz, insan hayatı açısından özgürlük savaşındakinden daha büyük bir bedele mal olan ve boydan boya tüm ülkeye yayılan kirli savaşı bozguna uğrattı.

ABD hükümetinin düzenlediği binlerce sabotaj eylemine ve terörist saldırılara sabırla dayandı.

Devrimin liderlerine karşı düzenlenen yüzlerce suikastı engelledi.

Küba, neredeyse yarım yüzyıl süren sert bir abluka ve ekonomik savaş altında olmasına rağmen, geri kalan Latin Amerika ülkeleri ya da bizzat ABD'nin, kırk yılı aşkın bir süredir, hâlâ üstesinden gelemediği kara cahilliğin, sadece bir yılda kökünü kazıyabildi.

Küba, ülke çocuklarının % 100'üne, ücretsiz eğitim getirmiştir.

Ülkemiz, anaokulu ile dokuzuncu sınıf arasında % 99'u aşan okullaşma oranıyla, bu yarım küredeki ülkelerin tümü içinde, en yüksek orana sahiptir.

Ülkemizin ilköğretim öğrencileri, anadillerinde ve matematikte, dünya çapında birinci sıradadırlar. Ülkemiz, kişi başına düşen öğretmen sayısında dünya çapında birinci sıradadır, ayrıca sınıf başına düşen öğrenci sayısı en az olan ülke de bizim ülkemizdir.

Bütün fiziksel ya da zihinsel engelli çocuklar, kendilerine özel okullarda okumaktadır.

Bilgisayar eğitimi ve işitsel-görsel yöntemlerin kullanımı, artık hem taşrada hem de şehirlerde, ülkenin bütün çocuklarına -ergenlik çağındakilere ve gençlere- sunuluyor.

Dünyada ilk defa, önceden ne okulda olan ne de çalışan on yedi ila otuz yaş arasındaki bütün gençlere, bir ödenek verilerek, öğrenimlerini sürdürme fırsatı verilmiştir.

Tüm yurttaşlar, bir kuruş harcamadan, anaokulundan doktora derecesine kadar sürecek olan öğrenim garantisi olanağına sahiptir.

Bugün ülkemizin üniversite mezunu, aydın ve profesyonel sanatçı sayısı, devrimden öncekine göre, her biri için otuz kat artmıştır.

Bu gün ortalama Küba yurttaşı, en azından dokuzuncu sınıf düzeyinde eğitime sahiptir.

Küba'da, okuryazar olmayan çalışan bile yoktur.

Boydan boya ülkenin tüm illerinde sanatçı ve sanat öğretmeni yetiştiren, yirmi bin gencin halen öğrenim gördüğü, doğal yetenek ve mesleğini geliştirdiği okullar vardır. On binlerce daha fazlası, meslek okullarında aynısını yapıyor ve bunların çoğu, daha sonra profesyonel araştırmalarda görev almaya gidiyorlar.

Üniversite kampüsleri, artarak ülkenin bütün belediyelerine yayılıyor. Dünyanın başka bir yerinde, hiç kimsenin, Küba'yı, büyük farkla, dünyadaki en yüksek dereceli bilgi ve kültüre sahip ülkeye çevirecek bir devrim olarak gerçekleşen ve "Kültür olmaksızın hiçbir özgürlük mümkün değildir" diyen Martí'nin derin kanısına bağlı olan muhteşem bir eğitim ve kültür devrimi yoktur.

Bebek ölümleri, bin canlı doğum başına altmış bebekten, Birleşik Devletler'den Patagonya'ya kadar bu yarım küredeki en düşük oran olan altı ve altı buçuk arasında değişen bir orana düşürülmüştür.

Ortalama yaşam uzunluğu on beş yıla kadar artmıştır.

Çocuk felci, sıtma, çocuk kazıklıhumması, difteri, kızamık, kızamıkçık, kabakulak, boğmaca ve dengue gibi bulaşıcı hastalıkla-

rın kökü kazınmış, meningococcal menenjit, hepatit B, cüzzam, hemophilus menenjit ve verem gibi diğer hastalıklar tümüyle kontrol altına alınmıştır.

İnsanlar bugün ülkemizde, en gelişmiş ülkelerle aynı hastalıklardan, yani kalp damar hastalıkları, kanser, kaza gibi hastalıklardan, hem de çok daha düşük oranda ölüyorlar.

Köklü bir devrim, yaşamları koruyan ve acıları hafifleten sağlık bakım merkezlerine ulaşmayı kolaylaştırmak amacıyla, halka daha yakın tıbbi hizmetler getirmeye başlamıştır.

Doğum öncesi ya da doğumla ilgili nedenlerden kaynaklanan sorunları ortadan kaldırmak ya da en aza indirmek için derin bir araştırma yürütülmektedir.

Küba bugün, kendisini yakından izleyenlerden neredeyse iki kat fazlayla, dünyada kişi başına en yüksek sayıda doktora sahip olan ülkedir. Bilim merkezlerimiz, amansız biçimde en ciddi hastalıklara yönelik önleyici ya da sağaltıcı çözümler bulmaya uğraşıyor.

Kübalılar, dünyanın en iyi sağlık sistemine sahip olacaktır ve bütün hizmetleri kesinlikle ücretsiz almaya devam edecektir.

Sosyal güvenlik, ülke yurttaşlarının % 100'ünü kapsıyor.

Küba'da, insanların % 85'inin kendi evleri vardır ve türü ne olursa olsun, bunlara hiçbir emlak vergisi ödemezler. Geriye kalan % 15, aylıklarının sadece % 10'u olan, tümüyle sembolik bir kira öder.

Yasadışı uyuşturucu madde kullanımı, nüfusun önemsiz bir yüzdesini kapsıyor ve bununla kararlı biçimde mücadele ediliyor.

Piyango ve kumarın diğer biçimleri, hiç kimsenin ilerleme umutlarını şansa bağlamamasını sağlamak amacıyla, devrimin ilk yılından beri yasaklanmıştır.

Küba televizyonunda ve radyosunda ya da basılı yayınlarımızda, hiçbir ticari reklam yoktur. Onun yerine bütün bu yayınlar, sağlık, eğitim, kültür, kültür-fizik, spor, eğlence, çevre koruma ve uyuşturucu, kaza ve diğer toplumsal sorunlarla ilgili kamu hizmeti duyurularını içerir. Bizim medyamız eğitiyor. Zehirlemiyor ya da yabancılaştırmıyor. Gözden düşen tüketim toplumu değerlerine tapınmıyor, bir başka deyişle onları yüceltmiyor.

Kadınlara karşı ayrımcılığın kökü kurutuldu ve bugün kadınlar, ülkenin teknik ve bilimsel iş gücünün % 64'ünü oluşturuyor.

Devrimin ilk aylarından beri, Birleşik Devletler'in güneyinden taklit edilen ırk ayrımcılığı biçimlerinin bir teki bile, eski halinde bırakılmış değildir. Son yıllarda devrim, eğitim eksikliğini ortadan kaldırmaya uğraşmaktadır. Bu eğitim eksikliği, özellikle süren her yoksulluk kalıntısını ve kalıcı olmaya eğilimli olan nesnel farkları yaratan ülkeler için köle haline getirilenlerin torunlarına ıstırap vermektedir. Yakında, bu korkunç adaletsizliğin sonuçlarından bir iz bile kalmayacaktır.

Bu ülkede, yaşayan herhangi bir devrimcinin çevresinde, heykellerin biçiminde, resmi fotoğraflar ya da cadde veya kurum adlarında hiçbir kişilik kültü yoktur. Bu ülkenin liderleri insandır, tanrı değildir.

Bizim ülkemizde, hiçbir paramiliter güç ya da ölüm mangası yoktur. Hiçbir zaman halka karşı kullanılmış bir şiddet de olmamıştır. Gerekli işlem olmaksızın hiçbir idam olmamıştır. Hiçbir işkence yoktur. Halk daima, devrimin etkinliklerini güçlü biçimde desteklemiştir. Bugün bu miting, bunun kanıtıdır.

Aydınlık yıllar, bizim toplumumuzu, dünyanın geri kalanında bu güne kadar egemen olan şeyden ayırıyor. Biz hem ülkemizde hem de yurt dışında, bireyler ve halklar arasında kardeşlik ve dayanışmayı ilerletmeye çalışıyoruz.

Yeni nesiller ve tüm halk, çevreyi koruma gereği konusunda eğitim alıyorlar. Medya, çevre bilinci oluşturmak için kullanılıyor.

Ülkemiz çarpıtan, yozlaştıran ve küçük düşüren her şeyle kararlı biçimde mücadele ederken, diğer kültürlerin en iyilerini özümleyerek, kendi kültürel kimliğini sadık biçimde koruyor.

Sağlığa yararlı, profesyonel olmayan sporların gelişmesi, halkımızı madalya ve itibar açısından dünya çapında en yüksek sıralara yükseltmiştir.

Halkımızın ve bütün insanlığın hizmetindeki bilimsel araştırma, yüzlerce kat artmıştır. Bu çabaların sonucu olarak, önemli ilaç tedavileri, Küba'da ve diğer ülkelerde hayat kurtarıyor.

Küba asla, tek bir biyolojik silah araştırma ya da geliştirme işine girişmemiştir. Çünkü bu, bizim hem geçmişteki hem de şimdiki bilim görevlilerimizin eğitiminin altında yatan ilke ve felsefeyle tam çelişki içinde olurdu.

Başka hiçbir halkta, böylesine derin biçimde köklü hale gelmiş enternasyonal dayanışma ruhu yoktur.

Ülkemiz, Fransa gibi çok önemli bir Avrupa ülkesiyle politik ve ekonomik ilişkilere zarar verme pahasına, Cezayirli yurtseverleri, Fransız sömürgeciliğine karşı mücadelelerinde destekledi.

Biz, Fas Kralı, Cezayir'in güneybatısında, Tindouf şehrinin yakınındaki Gara Djebilet demir madenlerinin kontrolünü ele geçirmeye çalıştığında, Cezayir'i, Fas yayılmacılığından korumak için Cezayir'e silah ve asker gönderdik.

Golan Tepeleri, haksız biçimde Suriye'den gasp edildiğinde, bu ülkenin talebi üzerine, donanımlı bir tank tugayı, 1973 ve 1975 arasında Golan Tepeleri'nin yanında nöbet tuttu.

İlk kez bağımsızlık kazandığında, yurtdışından usanmış olan Kongo Cumhuriyeti'nin lideri Patrice Lumumba, bizim politik desteğimizi aldı. Ona, Ocak 1961'de sömürgeci güçler tarafından suikast yapıldığında da taraftarlarına destek verdik.

Dört yıl sonra, 1965'te, Che Guevara ve 100'den fazla Kübalı eğitmenin, Kongolu isyancıları desteklediği yer olan, Tanganyika Gölü'nün batı bölgesinde, Kübalı kanı akıtıldı. Kongolu isyancılar, Batı'nın (ABD kastediliyor) desteklediği- çaldığı 40 milyar doların hangi Avrupa bankalarında ya da kimin otoritesinde korunduğunu hiç kimsenin bilmediği- Mobutu'nun hizmetindeki beyaz paralı askerlere karşı savaşıyorlardı.

Kübalı eğitmenlerin kanı, o eski Portekiz sömürgelerinin kurtuluşu için Amilcar Cabral'ın komutası altında savaşan Afrika Guinea ve Cape Vede Bağımsızlık Partisi'nin savaşçılarını yetiştirirken ve desteklerken de akıtıldı.

Aynısı, Küba'nın Angola'nın bağımsızlığı mücadelesinde Agostinho Neto'nun MPLA'sını desteklediği on yıllık dönem için de geçerlidir. Bağımsızlık kazanıldıktan sonra ve on beş yıllık dönem boyunca, yüz binlerce Kübalı gönüllü, Angola'yı, Birleşik Devletler'le suç ortaklığı içinde olan ve milyonlarca mayın dikildiği, tüm köylerin yok edildiği ve yarım milyondan fazla Angolalı erkek, kadın ve çocuğun katledildiği, kirli savaş taktiklerini kullanan ırkçı Güney Afrika askerlerinin saldırısından korumaya katıldı.

Cuito Cuanavale'de ve Namibya sınırında, Angola'nın güneydoğusunda, Angola ve Namibya güçleri, Güney Afrika askerlerine son darbeyi vuran kırk bin Küba askeriyle birleşmeleri, Namibya'nın şimdiki özgürlüğüyle sonuçlandı ve ırk ayrımının sonunu, belki yirmi - yirmi beş yıl kadar hızlandırdı. O dönemde Güney Afrikalıların, İsrail'in kendilerine verdiği ya da tam bilgi ve ABD hükümetinin suç ortaklığıyla üretmelerine yardım ettiği yedi tane nükleer savaş başlıkları vardı.

Küba, neredeyse on beş yıllık dönem boyunca, Birleşik Devletler'le barbar ve acımasız bir savaşa sokulan kahraman Vietnam halkıyla dayanışmasında bir onur statüsünün sahibi olmuştur. Bu savaşta, dört milyon Vietnamlı öldü. Geride, sayısız sakat ve yaralı kaldı. Ayrıca ülke, hesaplanamaz zararlara neden olmaya devam eden kimyasal bileşimlere gark edildi. Bahane neydi? Yirmi bin km uzakta bulunan yoksul ve az gelişmiş bir ülke olan Vietnam, Birleşik Devletler'in ulusal güvenliğine bir tehdit oluşturuyordu!

Kübalı kanı, Latin Amerika ülkelerinin sayısız yurttaşlarının kanı ve çarpışmada aldığı bir mermi nedeniyle silahını kullanamayarak yaralandığı ve tutsak düştüğünde. Bolivya'daki ABD ajanlarından alınan talimatlarla katledilen Che Guvera'nın Kübalı ve Latin Amerikalı kanı, birlikte akıtıldı.

Değer tanımaz bahaneler altında ABD tarafından istila edilen Grenada'nın savunmasındaki savaşta da, tümüyle turizme bağımlı, küçücük bir adanın ekonomisi için yaşamsal olan bir uluslararası havalimanını tamamlamak üzere olan Kübalı inşaat işçilerinin kanı akıtıldı.

Kübalıların kanı, Küba Silahlı Güçleri'nin gönderdiği eğitmenler, Sandinista Devrimi'ne karşı ABD tarafından örgütlenen ve silahlandırılan kirli savaşa karşı koyan cesur Nikaragualı askerleri eğitirken de Nikaragua'da akıtıldı.

İki bini aşkın kahraman Küba enternasyonalist savaşçısı, diğer kardeş ulusların bağımsızlığı için kurtuluş mücadelelerini destekleme kutsal görevini yerine getirirken hayatlarını verdiler. Bununla birlikte, bu ülkelerin hiçbirinde tek bir Küba mülkiyeti yoktur. Çağımızda başka hiçbir ülke, böyle samimi ve fedakar dayanışma ortaya koymamıştır.

Kübalı, daima örnek olarak öğüt verir. O, asla teslim etmemiştir. Asla başka bir halkın davasını satmamıştır. Asla ödün vermemiştir. Asla ilkelerine ihanet etmemiştir. Sadece kırk sekiz saat önce, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nde, artık on beş yıldır üyesi olduğu İnsan Hakları Komisyonu'nda, alkışlarla üç yıllığına yeniden seçilmesinin, bazı nedenleri olmalıdır.

Yarım milyondan fazla Kübalı -savaşçı, öğretmen, teknisyen ya da doktor ve sağlık emekçisi olarak- enternasyonal görevler yürütmüştür. On binlerce doktor ve sağlık emekçisi, hizmet vermiş ve kırk yılı aşkın bir dönem boyunca milyonlarca hayat kurtarmıştır. Şu anda, Yaygın Genel Hekimlik'te üç bin uzman ve ayrıca on sekiz Üçüncü Dünya ülkesinin en tecrit edilmiş bölgelerinde çalışan diğer sağlık görevlileri vardır. Bunlar, koruyucu ve iyileştirici yöntemler aracılığıyla, her yıl yüz binlerce hayat kurtarıyorlar ve hizmetleri için bir kuruş istemeksizin, milyonlarca insanın sağlığını koruyor ya da yeniden sağlıklarına kavuşturuyorlar.

Zorunlu fonların sağlanamaması durumunda tüm uluslar ve özellikle bütün Alt-Sahra Afrika bölgesi yok olma riskiyle karşı karşıya kalacaktı. Bu zorunlu fonların sağlanması sayesinde Birleşmiş Milletler'in emrine verilen Kübalı doktorlar olmasaydı, AIDS'le mücadelede acil biçimde ihtiyaç duyulan önemli programların yürütülmesi imkansız olurdu.

Gelişmiş kapitalist dünya, bol miktarda mali sermaye oluşturmuştur; fakat Üçüncü Dünyanın umutsuzca gereksindiği insani sermayeyi hiçbir şekilde oluşturmamıştır.

Küba artık, halen çok sayıda ülkede konuşulmakta olan Haiti Creolecesi, Portekizce, Fransızca ve İspanyolcadan oluşan beş dildeki mevcut konuların eşliğinde, radyo aracılığıyla okuma ve yazma öğreten teknikler geliştirmiştir. Küba, televizyon aracılığıyla okuma yazma öğretmek amacıyla, olağanüstü derecede yüksek kalitede, benzer bir İspanyolca programın yapımını tamamlama aşamasındadır. Bunlar, Küba'da geliştirilmiş programlardır ve orijinal Küba programlarıdır. Biz, patentlerle ve pahalı telif haklarıyla ilgilenmiyoruz. Biz, dünyanın okuma yazma bilmeyenlerin çoğunun yoğunlaştığı tüm Üçüncü Dünya ülkelerine, bir kuruş istemeden, bunları sunmak istiyoruz. Böylece beş yıl içinde, dünyadaki sekiz

yüz milyon okuma yazma bilmeyen insan, en küçük bir masrafla, % 80'e kadar azaltılabilir.

SSCB ve Sosyalist Blok'un yıkılmasından sonra, hiç kimse, Küba Devrimi'nin ayakta kalması üzerine bir kuruşluk bahse girmezdi. Birleşik Devletler, ambargoyu sıkılaştırmıştı. İkisi de özellik olarak, yerel yasanın denetimi dışında olan *(extraterritorial)* Toricelli ve Helms-Burton Yasaları kabul edilmişti. Birdenbire, temel pazarlarımızı ve tedarik kaynaklarımızı kaybetmiştik. Nüfusun ortalama kalori ve protein tüketimi, neredeyse yarıya düşmüştü. Fakat ülkemiz, baskılara göğüs gerdi ve hatta toplumsal alanda hatırı sayılır biçimde ilerledi.

Bugün ülkemiz, beslenme ihtiyaçları açısından geniş ölçüde toparlanmıştır ve diğer alanlarda da hızla gelişmektedir. Bu koşullarda bile, yürütülen uğraş ve yıllar boyunca oluşturulan bilinç, iş mucizeleri başardı. Neden katlandık? Çünkü Devrim, sürekli hep daha yüksek dereceye çıktığı ve hep de çıkacağı için daima halkın desteğini almıştır. Zeki bir halkın, artan biçimde birleşen, eğitilen ve mücadeleci olan bir halkın desteğine sahip olmuştur.

Küba, 11 Eylül 2001'de ABD halkına dayanışmasını sunan ilk ülkeydi. Bu ayrıca, Kasım 2000'de hileyle iktidara gelen ABD'deki aşırı sağın, dünyanın geri kalanına dayatmayı planladığı politikanın neo-faşist doğasıyla ilgili ilk uyarıydı. Bu politika, geçmişte diğer ABD yönetimlerine hizmet veren fanatik bir örgütün üyeleri tarafından, ABD halkına karşı yapılan acımasız terörist saldırıya bir tepki olarak ortaya çıkmamıştır. Bu, soğukkanlı ve dikkatli biçimde tasarlandı ve geliştirildi. Bunun doğruluğunu, Soğuk Savaş'ın çoktan bittiği bir dönemde ve 11 Eylül 2002'den uzun zaman önce, ülkenin askeri yapısı ve silahlanmaya yönelik devasa harcamalar, açıklıyor. O günün hayati önemdeki olayları, böyle bir politikanın uygulanması için ideal bir bahane olarak kullanıldı

O yılın 20 Eylül'ünde, Başkan Bush, dokuz gün önce meydana gelen trajik olayların sarstığı Kongre'nin önünde, bunu açıkça ifade etti. Bush, acayip bir terminoloji kullanarak, görünüşe göre sonsuz da olabilecek bir savaşın hedefi olarak "sonsuz adalet"ten söz etti.

"Amerikalılar, tek bir savaş değil, şimdiye kadar gördüklerimizin hiçbirine benzemeyen, çok uzun bir kampanya beklemelidir."

"Biz, gerekli her savaş silahını kullanacağız."

"Her bölgeden her ulus, artık bir karar vermek zorundadır. Ya bizimlesiniz ya da teröristlerlesiniz."

"Silahlı Kuvvetler'i alarma çağırdım ve bir nedeni vardır. Amerika'nın harekete geçeceği saat geliyor."

"Bu, uygarlığın savaşıdır."

"...zamanımızın büyük başarısı ve her zamanın büyük umudu, artık bize bağlıdır."

"Bu savaşın süresi bilinmez, ama sonucu kesindir... Ve biz, Tanrı'nın tarafsız olmadığını biliyoruz."

Bu sözleri bir devlet adamı mı yoksa dizginsiz bir fanatik mi söylemişti?

İki gün sonra, 22 Eylül'de Küba, şu konuşmayı açıkça, uluslararası yasalar ya da her türden kurumlar olmadan, kaba güç yoluyla dayatılan küresel bir askeri diktatörlük düşüncesi planı olarak gördü ve kınadı.

"Mevcut krizde basitçe görmezden gelinen Birleşmiş Milletler Örgütü, bir otoriteye ya da herhangi bir ayrıcalığa sahip olmayı başaramazdı. Sadece bir patron, sadece bir yargıç ve sadece bir hukuk olacaktı."

Birkaç ay sonra 3 Haziran 2002'de, Batı Noktası Askeri Akademisi'nin 200. yıldönümünde, dokuz yüz elli sekiz harp okulu öğrencisinin mezuniyet töreninde, Başkan Bush, o gün, mezun olan genç askerlere verdiği ve temel sabit fikirlerini ileri sürdüğü ateşli bir nutukta, bu düşünce çizgisini daha da ayrıntılandırdı:

"Bizim güvenliğimiz orduyu, sizin öncülük edeceğiniz, dünyanın herhangi bir karanlık köşesinde, ani bir uyarıda, vurmaya hazır olan bir orduya dönüştürmeyi gerektiriyor. Ve bizim güvenliğimiz, tüm Amerikalıların ileri görüşlü ve kararlı olmasını, özgürlüğümüzü ve yaşamlarımızı savunmamız gerektiğinde etkisizleştirici harekete hazır olmasını gerektirecek."

"...60 ya da daha fazla ülkede, terör hücrelerini ortaya çıkarmalıyız"

"...Biz askerlerimizi, gerek duyduğumuz yere göndeririz."

"Biz, Amerika'nın güvenliğini ve dünyanın huzurunu birkaç çılgın terörist ve zorbanın insafına terk etmeyeceğiz. Bu karanlık tehdidi, ülkemizden ve dünyadan kaldıracağız."

"Bazıları, doğru ve yanlışın dilinden konuşmanın bir şekilde diplomasi dışı ve kaba olduğundan kaygılanıyor. Ben katılmıyorum... Biz, iyi ile kötü arasında bir çatışma içindeyiz ve Amerika, kötüyü kendi adıyla çağıracaktır. Kötü ve vahşi rejimlere karşı koyarak, bir sorun yaratmayacağız. Biz, bir sorunu açığa çıkaracağız ve ona karşı koymada dünyaya öncülük edeceğiz."

Bay Bush'un söyledikleri bunlardır.

8 Haziran 2002'de, Santiago de Cuba'da General Antonio Maceo Meydanı'nda düzenlenen bir mitingde, yarım milyon Santiago halkının önünde yaptığım konuşmada şunları söyledim:

"İnsanlık, Nazizmin acı deneyiminden geçtiği için bir yüzyılın üçte ikisini güçlükle geçirmiştir. Korku, düşmanlarına karşı, Hitler'in ayrılmaz dostuydu... Sonra, onun korkunç askeri gücü, bütün dünyayı ateşe verecek bir savaşın patlamasına yol açtı. Zamanın en güçlü Avrupalı devlet adamlarının korkaklığı ve vizyonsuzluğu, büyük bir trajediye kapı araladı.

Ben, ABD'de faşist bir rejimin kurulabileceğini düşünmüyorum. Ciddi hatalar yapılmış ve politik sisteminin çatısı içinde haksızlıklar işlenmiştir ve bunların birçoğu da halen devam ediyor. Ancak Amerikan halkı hâlâ, bunun olmasına neredeyse izin vermeyecek olan eğitim, kültür ve etik değerlerin yanı sıra, çok sayıda kurum ve geleneğe sahiptir. Fakat uluslararası arenada, risk vardır. Bu ülkenin başkanının gücü ve ayrıcalıkları o kadar geniştir ki ve bu ülkenin ekonomik, teknolojik ve askeri güç ağı o kadar geniştir ki Amerikan halkının iradesinden tümüyle kurtulan koşullar nedeniyle dünya, Nazi konsept ve yöntemlerinin egemenliği altına giriyor ."

O ve en yakın yardımcıları tarafından seçilen -Küba söz konusu olduğunda onun Miamili dostları tarafından seçilen- dünyanın altmış ya da daha fazla ülkesinde yaşayan sefil böcekler, tamamen önemsizdir. Bunlar, onların ilan edilmemiş ve 'etkisizleştirici' saldırıların hedefleri haline gelebilecekleri, 'dünyanın karanlık köşeleridir'. Küba, sadece bu ülkelerden biri değildir aynı zamanda, teröre sponsorluk yapanların arasına da dahil edilmiştir."

Ben, bir dünya zorbasının Irak'a saldırı düşüncesinden ilk kez. bu saldırıdan tam bir yıl, üç ay on dokuz gün önce söz ettim.

Savaşın başlamasından önceki günlerde Başkan Bush, eğer gerekirse, ABD'nin cephaneliğindeki her aracı, diğer bir deyişle nükleer, kimyasal ve biyolojik silahları kullanabileceğini bir kez daha tekrar etti.

Afganistan'a saldırı ve bu ülkenin işgali zaten gerçekleşmişti.

Bugün, sözde "muhalif", gerçekte Bush'un Hitlervari hükümetinin bordrosundaki paralı asker olanlar, yalnızca anavatanlarına değil, aynı zamanda tüm insanlığa da ihanet ediyorlar.

Neo-faşist aşırı sağ ve seçim sahtekarlığı aracılığıyla onun zaferini garantileyen Miami terörist çetesi içindeki müttefikleri tarafından ülkemize karşı yürütülen uğursuz planların karşısında, sahillerimizden sadece birkaç mil ötede yer alan, bizim kendi bölgemizde bir askeri üssü olan süper gücün saldırgan planlarına karşı meşru bir savunma olarak seçmeye zorlandığımız yasal önlemler üzerine, bizim halkımıza saldırmış olan, sözüm ona solcu ve insancıl duruşları olan kişilerden kaç tanesine, bu sözlerin okutulabildiğini merak ediyorum. Kaç tanesinin, silahları savunmasız insanlığı on kez yok edebilecek, şimdiye kadar hayal edilen en güçlü askeri kuvvete sahip olan ülkenin lideri tarafından uğursuz bir Nazi-faşist uluslararası politikayı açığa vuran ve benim alıntı yaptığım, Bay Bush'un konuşmalarında ilan edilen politikayı onayladığını, kınadığını ve suçladığını merak ediyoruz.

Acımasız bombardımanın yok ettiği ve yaktığı şehirlerin dehşet verici görüntüleri, sakat bırakılmış çocukların ve masum insanların parçalanmış cesetlerinin görüntüleri bütün dünyayı seferber etmiştir.

Ben şimdi, tümünü çok iyi tanıdığımız, kaba biçimde fırsatçı, demagojik ve önemsiz politik grupları bir kenara bırakarak, önemli ölçüde, Küba'nın dostu olanlardan ve mücadeledeki saygın savaşçılardan bahsedeceğim. Bizim kanımızca, bu dostlar bu savaşçılar eğer bir gün bizim ülkemiz yok edilir ve çocuklarımız ve anneler, kadın ve erkekler, genç ve yaşlılar, Nazi-faşizminin bombaları nedeniyle param parça olurlarsa, sonsuz bir acı çekmek zorunda kalacaklardır. Bu duruma düşmemek için, çarpıtmalar yaparak ya da dikkatli ve derin bir analiz yapmayarak, haksız biçimde Küba'ya saldırılarını durdurmaları gerekir. Ve bunlar, kendi deklarasyonlarının, emperyalistler tarafından, Küba'ya yönelik bir

askeri saldırıyı haklı çıkarmak için utanmazca kullanıldığının farkındalar.

Sadece katledilen ve sakat bırakılan çocukların sayısı, insan zararının ölçüsü olamaz. Ayrıca yaşamlarının geriye kalanında travmalı kalan milyonlarca çocuk ve anne, kadın ve erkek, yaşlı ve genç de var.

Biz, dinsel, felsefi ve insancıl nedenlerle ölüm cezasına karşı çıkanların düşüncelerine tamamen saygı duyuyoruz. Biz Kübalı devrimciler, ölüm cezasından, ülkemizde şu anda inceleme altında olan, sosyal bilimciler tarafından kriminal açıdan ele alınan şeylerden çok daha derin nedenlerle de nefret ediyoruz. Bu cezayı kaldırmaya yönelik, gerçekten de burada hiç kimsenin ifade etmediği, aziz kardeşimiz Reverend Lucius Walker'ın yaptığı hayranlık verici konuşmasındaki istekleri kabul edebileceğimiz gün gelecektir. Bu konuya yönelik özel ilgi, ABD'de idam edilen insanların çoğunluğunun, Afrikalı Amerikan ve Latin Amerikalı olduğunu ve özellikle Başkan Bush'un eski vali olduğu ve şimdiye kadar tek bir hayatın bağışlanmadığı, ölüm cezalarının şampiyonu Texas'ta, masum olanların varlığının nadir olmadığını bildiğinizde, kolayca anlaşılır.

Küba Devrimi ya bir yolcu feribotunu kaçıran en önemli üç korsanı cezalandırmak üzere yasal ölüm cezasını kullanarak milyonlarca Kübalı'nın yaşamını koruma ya da geri durma ve hiçbir şey yapmama ikilemiyle karşı karşıya bırakılmıştı. İçindeki yolcularla teknelere ya da uçaklara vahşice saldıran bilinen suçluları kışkırtan ABD hükümeti, masumların yaşamlarını ciddi biçimde tehlikeye atan ve Küba'ya yönelik bir saldırı için ideal koşullar yaratan bu insanları cesaretlendiriyor. Bir uçak kaçırma dalgası başlatılmıştı. Zaten bu, tam bir ilerleme içindeydi ve durdurulmak zorundaydı.

Biz, sonuna kadar savaşmaya kararlı bir halkın oğullarının ve kızlarının yaşamlarını koruma sorunu olduğunda, saldırgan ülkelere hizmet eden paralı askerleri tutuklamakta ve bizim için ne kadar kaba ve çirkin olursa olsun, yolcu teknelerini ya da uçakları kaçıran veya benzer biçimde, yürürlükteki yasalara uygun olarak mahkemeler tarafından cezalandırılacak olan ciddi suçlar işleyen teröristlere karşı en sert cezaları uygulamakta hiçbir zaman tereddüt edemeyiz.

Bir kamçıyla tapınağın dışındaki tüccarlara götürülen Hazreti İsa bile, halkın savunmasını tercih etmeyi beceremezlik etmezdi.

Ben, Papa John Paul II Hazretleri'ne içten ve derin saygı duyuyorum. Onun yaşam ve barış için verdiği soylu mücadeleyi anlıyor ve takdir ediyorum. Hiç kimse, Irak'taki savaşa onun kadar çok ve onun kadar ısrarcı biçimde karşı koymadı. Onun, Şiileri ve Sünni Müslümanların kendilerini savunmaksızın öldürülmelerine izin vermelerini asla tavsiye etmeyeceğinden kesinlikle eminim. O, böyle bir şey yapmayı Kübalılara da tavsiye etmezdi. O, bunun Kübalılar arasında bir sorun olmadığını çok iyi biliyor. Bu, Küba halkıyla ABD hükümetinin arasındaki bir sorundur.

ABD hükümetinin politikası o kadar arsız biçimde kışkırtıcıdır ki 25 Nisan'da, Devlet Departmanı'nda Küba Bürosu'nun şefi Bay Kevin Whitaker, Washington'daki bizim Menfaatler Şubesi'nin başkanına, Ulusal Güvenlik Kurulu'na bağlı Yurt Güvenliği Dairesi'nin, sürdürülen uçak kaçırma eylemlerini, Küba'dan ABD'nin ulusal güvenliğine yönelen ciddi bir tehdit olarak düşündüğünü ve Küba Hükümeti'nin, bu tür eylemleri önlemek için gerekli olan önlemlerin tümünü üstlenmesi gerektiğini bildirdi.

Bay Kevin Whiteker, böyle söyledi.. Sanki bu uçak kaçırma eylemlerini kışkırtan ve cesaretlendiren onlar değilmiş gibi ve sanki, yolcuların yaşamlarını ve güvenliklerini korumak amacıyla ve Küba'ya karşı faşist aşırı sağın suç planlarından artık bir süredir tümüyle farkında olarak, onları engellemek için güçlü önlemler alanlar kendileriymiş gibi, bunu söyledi. 25 Nisan'da bu temasın haberi sızdırıldığında, bu haber, Miami terörist çetesini karıştırdı. Bunlar, Küba'ya karşı doğrudan ya da dolaylı tehditlerinin, bu ülkedeki hiç kimseyi korkutmadığını hala anlamıyorlar.

Batılı politikacıların ve vasat liderlerin geniş bir grubunun ikiyüzlülüğü, o kadar büyüktür ki Atlantik Okyanusu'na sığmaz. Küba'nın meşru savunma amaçlarına yönelik aldığı bir önlem, neredeyse tüm medyada baş haberler arasında veriliyor. Diğer taraftan, biz, bir İspanya hükümet başkanının görevi döneminde, düzinelerce ETA üyesinin, yargısız ve Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nda, protesto eden ya da kınayan hiç kimse olmaksızın idam edildiğini belirttiğimizde ya da diğer bir İspanya hükümet

başkanının, Kosova Savaşı'ndaki zor bir anda, ABD başkanına, sivil hedeflere bombardıman ve saldırıların arttığı savaşı hızlandırmayı tavsiye ettiğini, böylece yüzlerce masum insanın ölümüne ve milyonlarca insanın çok büyük acılar çekmesine neden olduğunu belirttiğimizde, manşetler sadece "Castro, Felipe ve Aznar'a Saldırıyor" diye çıktı. Gerçek içerik konusunda tek bir söz söylenmedi.

Onlar şimdi Miami ve Washington'da, Küba'ya nerede, nasıl ve ne zaman saldırılacağını ya da Devrim sorununun nerede, nasıl ve ne zaman çözüleceğini tartışıyorlar.

Şu anda, acımasız ambargoyu daha da yoğunlaştıracak ekonomik önlemlerle ilgili görüşmeler var. Fakat onlar, hangisini seçeceklerini, kimlerin kendilerini yozlaşmaya terk edeceğini ve bu önlemlerin ne kadar etkili olabileceğini hala bilmiyorlar. Seçebilecekleri çok az önlem kaldı. Zaten neredeyse tamamını tükettiler.

Kötü bir biçimde seçilen Lincoln ön adlı ve soy adı Diaz-Balart olan, Başkan Bush'un özel dostu ve danışmanı olan utanmaz bir hergele, bir Miami TV kanalına şu anlaşılmaz demeci vermiştir: "Detaylara giremem fakat biz, bu kötü amaçlı çevreyi parçalamaya çalışıyoruz."

Bu kötü amaçlı çevreyle uğraşmak için düşündükleri yöntemler hangileridir? Bay Bush'un seçimden önce, Teksas'ta onlara söz verdiği gibi geliştirmiş oldukları sofistike modern araçlarla, beni fiziksel olarak yok etmek mi? Yoksa Irak'a saldırdıkları biçimde, Küba'ya saldırmak mı?

Eğer çözüm Irak gibi Küba'ya saldırmak olsaydı, hayatlara mal olması ve Küba'ya getireceği büyük yıkım yüzünden çok acı çekerdim. Fakat mücadele çok uzun bir süre devam edeceği için bu saldırı, bu yönetimin faşist saldırılarının sonuncusu olmaya çevrilebilir.

Saldırganlar, sadece bir orduyla karşı karşıya gelmez; daha çok, kendilerini kararlı biçimde çoğaltacak ve düşmana, Amerikan halkının, Başkan Bush'un maceraları ve düşünceleri uğruna ödemeyi isteyebileceği oğullarının ve kızlarının hayatlarıyla ödeyecekleri bedelleri çok çok aşabilecek olan kayıplara mal olacak, çok yüksek bir bedel ödetecek olan binlerce orduyla karşı karşıya gelirlerdi. Bu gün o, çoğunluk desteğinden yararlanıyor. Fakat bu çoğunluk azalıyor ve yarın, sıfıra düşebilir.

Vietnam Savaşı'nın sonunda olandan yüzlerce kat daha fazla olan, iletişim kurdukları on milyonlarca bilgisayarın sahibi, temel ahlak ilkeleri akıl yürütme ve düşünme olan milyonlarca yüksek derecede yetişmiş bireyi olan Amerikan halkı, sizin tüm insanları ve belki insanların bir kısmını bile her zaman kandıramayacağınızı gösterecektir. Bir gün bunlar, gezegendeki yaşamı yok etmeden önce, bu gezegene ihtiyacı olanlar, doğru bir ceket giyeceklerdir.

Bu 1 Mayıs'ta burada toplanan bir milyon kişi adına, dünyaya ve Amerikan halkına bir mesaj vermek istiyorum:

Biz, bir savaşta Kübalıların ve Amerikalıların kanının akıtılmasını istemiyoruz. Biz, dost olabilecek çok sayıda insanın yaşamının silahlı bir çatışmada kaybedilmesini istemiyoruz. Fakat hiçbir halk, savunacağı böyle kutsal şeylere asla sahip olmamıştır. Ya da uğruna savaşacağı böyle derin inançlara sahip olmamıştır. Öyle ki onlar, bu kadar çok Küba neslinin, en iyi oğul ve kızlarının birçoğunun yaşamlarının yüksek bedeline mal olmuş olan bu soylu ve cömert işi bırakmaktansa, yeryüzünden silinmeyi tercih ederlerdi.

Bize güç veren, o silahlar ne kadar gelişmiş ve güçlü olursa olsun, düşüncelerin onlardan daha değerli olduğuna yönelik en derin inançtır.

Bize elveda dediğinde Che Guevera'nın söylediğini söyleyelim: Zafere kadar hep ileri!

...Birleşik Devletler'in çok yakınındaki bu küçük ülke azimle yoluna devam ediyor. Her şeye rağmen şunu görebiliriz ki kendimizi nasıl savunacağımızı bildik. Her şeye rağmen, kendimizi yıkmaya neden olacak şeyleri yapmadık. Aksine, bununla da kalmadık aynı zamanda onlar bizi yıkmasın diye, yapılması gerekenleri de yaptık. Kendimizi savunmak için milyonlarca nedenimiz var. Kapitalizm bağışlanamaz. Emperyalizm bağışlanamaz. İnsanoğlunun yapabileceği her türlü hataya rağmen -ve insanların hata yapmadığı bir insan etkinliği asla olmayacak- sosyalizm, en soylu, en adil ve görev edinilecek en değerli iştir.

FİDEL CASTRO

